

Werken zonder werk

Een rapportage over het
“Werkfabriek” reïntegratietraject
van SagEnn in Arnhem

door
Jacqueline Grosman

met een voorwoord door
Prof. Dr. Joep Sonnemans

Inhoud

Voorwoord	3
Dieptepunten: een overzicht	7
Aanbevelingen aan de raadscommissie	15
Dagboek	17

Copyright Jacqueline Grosman, behalve het voorwoord (copyright Joep Sonnemans).

Overname van delen van deze publicatie is toegestaan, **mits** de website

www.werkenzonderwerk.nl als bron wordt vermeld.

Voorwoord

Voor u ligt een ooggetuigenverslag van een reïntegratieproject van SagEnn in Arnhem. Ik kende het bestaan van dit soort projecten, maar de levendige dagboek aantekeningen van Jacqueline Grosman geven een kijkje in de keuken waar geen ambtelijke nota of wetenschappelijk verslag tegenop kan. Ik raad politici en betrokken ambtenaren sterk aan om zowel de samenvatting als de dagboekfragmenten goed te lezen. Maar ik raad u af om dit te lezen vlak voor het slapen gaan, want dan u riskeert een onrustige nacht. Ik heb die fout al gemaakt.

Ik wil in dit voorwoord uitgaan van een breder perspectief, vanuit mijn wetenschappelijke expertise. Eén van de centrale onderwerpen van de micro-economie is de werking van prikkels in een principal-agent situatie. In deze situatie wil een partij (de principal) een andere partij (de agent) bewegen tot wenselijk gedrag, door middel van het geven van (veelal financiële) prikkels die afhangen van het resultaat van het gedrag van de agent. De principal kan bijvoorbeeld de rijksoverheid zijn, die de gemeenten (de agent) wil bewegen tot een adequate uitvoering, maar de principal kan ook een gemeentelijke dienst zijn, die met een private instelling zoals een reïntegratiebedrijf (de agent) een contract sluit. Vaak bevat dat wenselijk gedrag niet één maar meerdere aspecten, die niet allemaal even makkelijk te meten zijn. In dat geval bestaat het risico dat de principal zich in het contract richt op die aspecten die het makkelijkst objectief te meten (en dus contractueel afdwingbaar) zijn. Het gevolg kan zijn dat de agent zich alleen maar op deze aspecten richt, met vaak negatieve consequenties voor het behalen van de beleidsdoelstellingen die niet in het contract opgenomen zijn. In dat geval wordt wel gesproken van “perverse prikkels”. Een bekend voorbeeld uit het bedrijfsleven is het baseren van de bonus van een manager op de gemaakte jaarwinst. Een dergelijk beloningssystematiek lijkt voor de hand te liggen, omdat het doel van de onderneming immers het maken van winst voor de aandeelhouders (de principal in dit geval) is. Deze prikkel kan echter averechts werken omdat de topman kan bezuinigen op research en op marketing: beide activiteiten leveren immers pas op (middel)lange termijn baten op. Op deze wijze wordt op korte termijn de winst en dus de beloning vergroot, terwijl dit tegen de lange termijn belangen van de onderneming ingaat. In het bedrijfsleven worden deze problemen tegenwoordig onderkend en probeert men deze te ondervangen. In de publieke sector is men echter pas tamelijk recent begonnen met prikkels en lijkt men nog te moeten leren tot welke beroerde resultaten perverse prikkels kunnen leiden. Omdat de doelstellingen in de publieke sector vaak moeilijker te kwantificeren zijn dan in het bedrijfsleven, is het risico van perverse prikkels hier nog groter.

De centrale doelstelling van de Wet Werk en Bijstand zoals geformuleerd door de wetgever (memorie van toelichting), is dat werk boven inkomen gaat. Iedere burger moet in zijn eigen levensonderhoud door arbeid kunnen voorzien, en de overheid heeft de taak een werkloze te helpen met het zoeken naar werk en, zo lang met werk nog geen zelfstandig bestaan mogelijk is, met inkomensondersteuning. Daarnaast zijn er tal van andere doelstellingen, zoals het bestrijden van fraude. De gemeenten moeten de wet uitvoeren en de wetgever verwacht, door de gemeenten de volledige financiële verantwoordelijkheid te geven, dat deze geprikkeld zullen zijn om bijstandsccliënten snel aan het werk te krijgen (en fraude te bestrijden). Het is echter twijfelachtig of een reeks

van doelstellingen bereikt kunnen worden door het inzetten van slechts één (prikkel)instrument, en een beperkt aantal beperkende regels (zoals het percentage van het reïntegratiemiddelen dat bij private partijen moet worden besteed). Natuurlijk, de financiële verantwoordelijkheid van de gemeenten prikkelt ze tot het beperken van het aantal bijstandsccliënten, maar dat hoeft niet persé door het helpen van cliënten uit te stromen naar werk.

Wellicht is het nuttig hier een opmerking te maken over de empirisch bepaalde effectiviteit van reïntegratietrajecten. In de media is hier veel kritiek op (met name naar aanleiding van de rapportage van de Algemene Rekenkamer en de Zembla-documentaire). Bij de meting moet onderscheid worden gemaakt tussen het bruto-effect (hoeveel deelnemers er uitstromen naar een reguliere baan) en het netto-effect (hoeveel méér deelnemers van het traject er uitstromen naar een reguliere baan vergeleken met een cliënten die geen traject volgden). Naar mijn weten zijn er nog geen Nederlandse gegevens over het netto-effect. Men zou verwachten dat deze relatieve nieuwe bedrijfstak een uiterste inspanning zou verrichten om de effectiviteit aan te tonen, maar dat is niet het geval (wat te denken geeft). De branche-organisatie Borea heeft het uitsluitend over bruto-effecten (wat weinig zegt) en moet erkennen dat over de reïntegratie van bijstandsccliënten nog geen eenduidige (bruto) cijfers bestaan (NRC 14 april 2005, pagina 15). Een lezenswaardige literatuurstudie door SEOR (Erasmus Universiteit Rotterdam) uitgevoerd in opdracht van het ministerie SZW, getiteld “Effectiviteit van reïntegratie” beschouwt verschillende vormen van arbeidsmarktbeleid en geeft een zeer voorzichtig geformuleerde conclusie *“met de effectiviteit van dit beleid (is het) minder slecht (is) gesteld dan vaak wordt verondersteld. Over het geheel genomen is er meer evidentie voor een positief effect op de baankans van de deelnemers dan voor geen of een averechts effect.”* Men geeft echter ook aan dat er verdringing plaats zal vinden; in een situatie van grote werkloosheid worden vacatures toch al snel vervuld en meer kans op een baan voor een uitkeringsgerechtigde door een reïntegratie traject vermindert de kans op die baan voor andere uitkeringsgerechtigden. In zo’n situatie is weinig effect van reïntegratiebeleid op de totale werkgelegenheid en (dus) het uitkeringsvolume te verwachten. Dit betekent dat de financiële prikkel die de WWB aan de gemeenten biedt in een periode van grote werkloosheid nooit kan functioneren als een prikkel om uitkeringsgerechtigden naar *werk* te laten uitstromen. Het SEOR rapport stelt dan terecht ook de vraag: *“Is het verstandig uitkeringsorganisaties uitsluitend af te rekenen op vermindering van het uitkeringsvolume of zouden hierbij ook andere doelstellingen zoals bekorting van de gemiddelde uitkeringsduur en handhaving van de omvang en inzetbaarheid van het arbeidsaanbod een rol moeten spelen? Hoe de overheid de uitkeringsinstanties aanstuurt bepaalt mede hoe deze laatste de reïntegratiebedrijven aansturen en dus uiteindelijk welke resultaten het beleid oplevert.”*

De gemeente Arnhem lijkt te beseffen dat, vanuit een financieel oogpunt, het aan werk helpen van bijstandsccliënten niet veel zoden aan de dijk zet: het gaat erom dat hoe dan ook het aantal bijstandsccliënten wordt beperkt. In een memo van de verantwoordelijke wethouder Inez Pijnenburg, gedateerd 30 maart 2005, voor de Raadscommissie ESZ 11 april 2005 staat expliciet dat de doelstelling niet *werk*, maar uitstroom is:

*“Er zijn meer wegen die naar Rome leiden
Ten slotte wordt nog opgemerkt dat reïntegratietrajecten, behalve tot uitstroom
naar werk, ook vaak leiden tot andere redenen om de uitkering op te zeggen of
stop te zetten en daarmee ook op andere wijze een bijdrage leveren aan de
uitstroom uit de bijstand. In de huidige overeenkomsten mogen de
reïntegratiebedrijven die uitstroom niet meetellen als een succes waarvoor 100%
betaling geldt. Dat zou in de toekomst kunnen worden heroverwogen. Inmiddels is
met de reïntegratiebedrijven afgesproken om deze “bijvangst” zo eenduidig
mogelijk in beeld te brengen.”*

Hoewel de betrokken reïntegratiebedrijven op dit moment nog geen directe financiële prikkel hebben om “bijvangst” te vergroten, zijn ze blijkbaar wel al op de hoogte gebracht van het belang dat de gemeente hecht aan het vergroten van de “bijvangst”. Ze realiseren zich nu al terdege dat een grotere “bijvangst” binnen de huidige contracten de kans op nieuwe contracten zal vergroten. **Dit is een prikkel om het reïntegratietraject zo onaangenaam mogelijk te maken voor de cliënten.** Cliënten die het traject niet meer aankunnen, zullen uitstromen. Niet naar werk, maar bijvoorbeeld naar de kleine criminaliteit (hennepkweek) of naar een psychiatrische opname (een deel van de cliënten is werkloos geworden na een burn-out en is psychisch kwetsbaar te noemen). Ze kunnen ook zwervers worden of verhuizen naar een buurgemeente met een minder hard bijstandsbeleid. Waarschijnlijk zal naar goed ambtelijk gebruik geen poging worden gedaan de “bijvangst” na de uitstroom te volgen, dan kunnen immers nooit de maatschappelijke kosten van deze perverse prikkel eenduidig worden bepaald. Er zullen ook cliënten zijn die niet uitstromen, maar zich onder enorme psychische druk weten te handhaven in het traject. Maar of dat op korte termijn hun geschiktheid voor arbeidsmarkt bevordert, is maar de vraag. Over het algemeen worden zelfstandigheid, zelfvertrouwen en optimisme in een sollicitatieprocedure immers hoger gewaardeerd dan angst, schaamte en een minderwaardigheidsgevoel.

In het geval van een “no cure – less pay” contract zijn de financiële kosten van een mislukt traject voor de opdrachtgever beperkt. Deze kan daardoor denken “baat het niet, dan schaadt het niet; we laten het reïntegratie-bedrijf zijn gang maar gaan, we zien wel wat eruit komt”. Een mislukt reïntegratie traject zet een deelnemer echter op achterstand (weer een half of heel jaar langer van de arbeidsmarkt) en schaadt wel degelijk, doordat de deelnemer het gevoel kan krijgen de regie over zijn leven te verliezen. Om de psychisch zware druk van het traject te overleven zal men veelal geneigd zijn de dingen over zich heen te laten komen, en men zal daardoor minder zelfstandig worden. Het uitbesteden van reïntegratie ontslaat de gemeente niet van de verantwoordelijkheid de WWB goed uit te voeren en de belangen van zijn burgers te beschermen.

Beste lezer, als u bent begonnen bij dit voorwoord en nog niet de rest van deze publicatie heeft gelezen, denkt u wellicht dat ik enorm aan het doordraven ben. Dat ben ik niet. Zo wordt in deze publicatie (maar zie ook andere bronnen zoals het rapport van het Meldpunt klachten reïntegratie) duidelijk dat er bij deze trajecten veelal een sfeer heerst

van intimidatie en angst¹. De reïntegratie consultants dreigen dat een telefoontje naar de Sociale Dienst van de consultant voldoende is voor een korting op de uitkering. Een positieve houding van de cliënt is een eis, en elke vorm van kritiek op het traject kan worden uitgelegd als een negatieve houding en leiden tot een korting. Dat wordt althans de cliënt voorgehouden. Reïntegratie heet maatwerk te zijn, maar in het project zoals in deze publicatie beschreven is hier weinig van te merken. De achtergronden van deelnemers lopen uiteen van geen Nederlands kunnen lezen en schrijven tot HBO en wetenschappelijke opleiding en van 0 tot meer dan 20 jaar werkervaring en voor iedereen wordt hetzelfde programma geboden. Hulp bij sollicitaties wordt vaak geweigerd of sollicitaties worden zelfs ontmoedigd (in lijn met de gegeven prikkels: het integratiebedrijf vangt immers geen geld wanneer een deelnemer uitstroomt naar een kortdurende baan of parttime baan).

Zoals in de tweede alinea aangekondigd, heb ik tot nu toe een breder perspectief gehanteerd: welke prikkels worden er gebruikt en welke effecten kan dit hebben? Ik heb echter ook nog iets op te merken over het specifieke reïntegratietraject waar de deze publicatie over gaat. Als wetenschapper kan ik er strikt gezien geen bezwaar tegen maken dat een commercieel bedrijf adequaat reageert op de prikkels die door de (publieke) opdrachtgever worden gegeven. Als het resultaat maatschappelijk bezwaarlijk is, ligt dat op bordje van de opdrachtgever die niet de juiste prikkels heeft gegeven. Ik heb het dagboek van Jacqueline Grosman natuurlijk ook met andere ogen gelezen, als bezorgde burger. Willen we honderden miljoenen euro's belastinggeld per jaar besteden aan iets waarvan het economisch effect discutabel is, maar het ongeluk van de deelnemers onmiskkenbaar? En is in dit specifieke geval geen aanleiding te veronderstellen dat het betrokken reïntegratiebedrijf suboptimaal functioneerde en beter gemonitord had moeten worden door de opdrachtgever?

Bij kamervragen over de uitvoering van de WWB placht de staatssecretaris veelal de zelfstandigheid van de gemeenten te noemen en daarbij de belangrijke kaderstellende en controlerende functie van de gemeenteraad te benadrukken. De gemeenteraad zal de belangen van alle burgers, zowel de baanloze als de belastingbetalende behartigen. Nu, ik heb begrepen dat deze publicatie naar alle fractievoorzitters van de Arnhemse gemeenteraad gaat, en naar alle leden van de commissie ESZ. Zij kunnen in ieder geval nooit beweren dat ze niet geweten hebben hoe in Arnhem reïntegratietrajecten worden uitgevoerd.

Joep Sonnemans²

¹ Toen Jacqueline Grosman aan collega's vertelde dat ze het traject aan de orde zou gaan stellen in de gemeentepolitiek, was hun eerste reactie "Dat je dat durft! Ben je niet bang voor problemen?".

² Joep Sonnemans is hoogleraar aan de Faculteit der Economische wetenschappen en Econometrie van de Universiteit van Amsterdam. Dit voorwoord schreef hij op persoonlijke titel.

Alle referenties in dit voorwoord zijn te vinden op de pagina <http://www.werkenzonderwerk.nl/links.html>

Dieptepunten: een overzicht

SagEnn en de ‘communicatie’

Van het kastje naar de muur

Als je de Sociale Dienst belt met een vraag of probleem krijg je tien tegen één het antwoord dat je met je consulent van SagEnn moet gaan praten. Bij SagEnn trekken ze het smoel van de vermoorde onschuld. Zij willen graag iedereen ter wille zijn maar ze krijgen de ruimte niet van de gemeente enzovoorts. Wie er gelijk heeft, weet ik niet. Iedereen speelt de bal door en wij kunnen door deze constructie nergens terecht en worden van het kastje naar de muur gestuurd.

Bovendien wordt op deze manier vermeden dat problemen die van structurele aard zijn, ook als zodanig aangekaart worden. Alles wordt als een individueel probleem behandeld, als het al wordt behandeld.

Leugens en misleiding

Sommige consulenten bij SagEnn nemen het niet zo nauw met de waarheid.

Één van hen heeft het zelfs gepresteerd om bij een deelnemer die zich ziek had gemeld een brief in de bus te doen waarop ze als Arbo-controleur door het leven gaat. Ik heb die brief met eigen ogen gezien.

Ook heeft deze consulente een cliënt voorgehouden dat hij naar de werkfabriek moest komen omdat ‘de cursus’ begon. “Nou, mooie cursus,” heb ik de deelnemer in kwestie horen zeggen. Het is geen cursus, het is productiewerk!

Een deelnemer maakt de wc’s schoon, stofzuigt en verzorgt de koffie. Zij heeft gevraagd of er door de middagploeg ook wat gedaan wordt. Het antwoord was “Ja”. Later bleek dat niet het geval te zijn.

Een deelnemer die op sollicitatiegesprek ging, vroeg aan een consulente of de werkgever op de hoogte was van haar gebrek aan ervaring op een bepaald gebied. Het antwoord was “Ja”. De werkgever bleek later van niets te weten.

De angst voor zwart op wit

Over het algemeen willen de SagEnn-medewerkers niets op papier zetten. Ik heb meermalen gevraagd om een brief waarin staat dat ik verplicht ben om 20 uur in de werkfabriek te werken en waarom. Uiteindelijk kreeg ik een heel summiere brief. Anderen hebben geen brief gehad.

De eerste dag, 21 maart 2005, las de locatiemanager ons het reglement voor. Zes weken later kregen we een boekje waar de regels in staan. Er staan kromme zinnen in. Voor deelnemers die moeite hebben met Nederlands is het onleesbaar, voor de anderen is het lachwekkend amateuristisch.

Je moet je handtekening zetten onder dat reglement. Dat zou dan betekenen dat je het eens bent met de inhoud. Doe je dat niet, dan kun je vertrekken. Niemand wil tekenen, want er staat gekke dingen in.

Tegenstrijdige informatie

Schering en inslag!!! Zo is er een paar weken sprake van geweest dat vrijwilligerswerk afgetrokken kon worden van de uren die je in de werkfabriek werkte. Later mocht het

ineens niet meer. Een ander voorbeeld: op een lijst kun je invullen wanneer je op vakantie wilt. Erboven staat: invullen voor 23 mei. Op 16 mei krijgen we te horen dat het op 17 mei nog kan en daarna niet meer. Bij de werkverdeling worden regelmatig tegenstrijdige instructies gegeven. Informatie over andere zaken wordt ook in verschillende versies ‘gecommuniceerd’.

De recreatiecommissie

Wij moeten verplicht 20 uur werken voor onze uitkering. Als je dat niet doet, krijg je geen geld. Nu hoor ik wel eens medewerkers van SagEnn praten en mij is opgevallen dat ze soms een toon aanslaan alsof ze bij de recreatiecommissie zitten. Ze ‘geven’ ons ‘een stukje dagbesteding’, ‘een ritme’, en proberen ons ‘weer sociaal te laten functioneren.’ Dergelijke flauwekul is bijzonder ergerniswekkend en ontactisch. Sommige deelnemers hebben al meer dan twintig jaar werkervaring en sommige deelnemers hebben vrijwilligerswerk laten schieten omdat het niet mag of omdat het niet te combineren valt met de 20 uur in de werkfabriek. Kortom: het overgrote deel komt gewoon voor de uitkering en niet voor stukjes dagbesteding. De enigen die misschien in dit verhaal geloven zijn de SagEnn-medewerkers zelf, de anderen zien het hele project als dwang, pesterij en getreiter.

De gemeente als zwaard van Damocles

De medewerkers van SagEnn dreigen vaak om met de gemeente te bellen. Dit zeggen ze om de deelnemers bang te maken. Dat lukt. Niemand durft meer wat te zeggen. Dit vind ik maatschappelijk gezien een hele slechte ontwikkeling.

Iedereen is vlak voor het begin van de werkfabriek opgebeld. In dat telefoongesprek kon je aangeven of je ’s ochtends of ’s middags wilde werken. Omdat de deelnemers pas een paar dagen of een week van tevoren werden opgebeld, gaf dat problemen. Ze gingen er maar vanuit dat je je afspraken verzette. Als je daar tegen protesteerde, dreigden ze de gemeente te bellen. Dat zou korting op de uitkering betekenen.

Apen in een kooi

In de hal bevindt zich boven in één van de wanden een raam. SagEnn consultants observeren ons door dat raam. We hebben gevraagd waarom dat zo moet. Ze observeren ons omdat ze willen weten hoe wij werken want ze moeten met ons naar werkgevers toe. Jammer dat ze zo weinig werkgevers kennen!

Ondertussen voelen wij ons als apen in een kooi. Wij vragen ons af wat zij van ons te weten komen als ze zien dat we een brochure in een envelop schuiven. Je zou bijna zeggen:”Kom even beneden en vraag gewoon wat je wilt weten?”

Sommige deelnemers schamen zich ervoor dat ze in de werkfabriek zitten. Niet iedereen vertelt het aan familie en vrienden. Ondertussen komen er regelmatig mensen binnen die zich niet voorstellen. Die kijken alleen maar. En we voelen ons al zo te kijk gezet !!! Bij een evaluatie na de eerste twee weken is dat aan de orde gekomen. Toen is gezegd dat het voortaan anders zou gaan. De gasten zouden zich in het vervolg óf voorstellen óf ze zouden langslopen zonder ons aan te gappen alsof we een andere diersoort zijn. Het heeft nog weken geduurd voordat het minder werd.

Rommelige organisatie leidt tot klap

Één van de meewerkend voormannen is belast met de werkverdeling. Hij zorgt ervoor dat de voorraad werk verdeeld wordt tussen de diverse werktafels. Als er verschillende taken zijn, regelt hij wat waar en door wie gedaan wordt. Dat loopt niet altijd op rolletjes. Soms legt hij knullig uit wat hij wil. Dat doet hij niet omdat hij het slecht bedoelt. Het levert echter wel irritaties op.

Een voorbeeld: een deelnemer die kaarten in doosjes moest doen was door de stapel kaartjes heen. Hij liep naar de tafel waar de kaarten in setjes van vijf op stapels werden gelegd. Daar wilde hij een voorraadjie van meenemen zodat hij verder kon. Dat vond één van de jongens aan die tafel niet goed maar daar trok hij zich niks van aan en hij pakte de kaarten. De ander werd boos en sloeg hem (gelukkig niet hard).

Ik zeg niet dat het de schuld was van de meewerkend voorman maar wel dat het voorkomen had kunnen worden als de organisatie beter was geweest.

Het optreden van de locatiemanager, de lucifer en het kruitvat

De locatiemanager verdient de hoofdprijs in de categorie 'ontactisch opereren'. Hij heeft, als geen ander, het talent om goed nieuws te brengen als een regelrechte ramp.

Een voorbeeld: SagEnn werkt tegenwoordig samen met het detacheringsbureau DMK. Dat bureau heeft regelmatig vacatures in het midden- en kleinbedrijf. De locatiemanager kwam de hele groep vertellen over de samenwerking. Hij zei dat we drie maanden met behoud van uitkering (dus zonder salaris) voor DMK aan de slag konden. Na drie maanden konden we eventueel een contract krijgen. Iedereen in de zaal was boos.

Een dag later kwam de locatiemanager zeggen dat de proefperiode niet drie maanden is maar slechts twee weken. Alle commotie had voorkomen kunnen worden als hij direct het goede verhaal had verteld. Maar de schade was al aangericht.

De boosheid en het gevoel van onrecht en frustratie heeft nog dagenlang nagegonsd.

Deelnemers waren bang voor agressie. Kennelijk zagen de SagEnn-medewerkers ook dat de locatiemanager olie op het vuur gooide en sindsdien zijn we verlost van de 'optredens' van deze locatiemanager.

Vacature vervuld, kandidaat weet van niets

De consultants springen een gat in de lucht als ze een vacature weten te bemachtigen. Ze zijn dan zo enthousiast dat ze vijf of zes kandidaten voordragen. Dat gaat niet zomaar. Eerst worden die kandidaten uitvoerig gepolst. Dan volgt een sollicitatiegesprek. Als dat voorbij is, horen de kandidaten niets meer. Pas als ze ernaar vragen, blijkt dat de vacature is ingevuld en dat ze het niet geworden zijn.

Werkfabriek als normale werksituatie

Voortdurend wordt ons voorghouden dat we de werkfabriek moeten zien als een normale werksituatie.

In een normale werksituatie ken je van je collega's hun voor- en achternamen. Van de productie leider en de meewerkend voormannen mogen we de achternaam niet weten want ze zijn bang voor wraakoefeningen van deelnemers.

Van sommige collega's in de werkfabriek weet je ook de voornaam niet. Het enige wat de deelnemers gemeen hebben, is dat ze allemaal in de bijstand zitten. Niemand heeft hiervoor gekozen. De sfeer is rommelig en niet iedereen kan daar goed tegen. Van

mensen die weggaan, weet je niet waar ze blijven. En de sfeer van intimidatie en repressie past ook niet bij een normale werksituatie.

SagEnn en de veiligheid

SagEnn is, net zoals een normale werkgever, verantwoordelijk voor de veiligheid binnen de productiehhal. Die veiligheid laat in meerdere opzichten te wensen over.

Provocerend gedrag van SagEnn-medewerkers leidt herhaaldelijk tot woede...

Het schijnt maar moeilijk tot de SagEnn-medewerkers door te dringen dat door hun provocerende gedrag de sfeer verpest wordt. Het is al meerdere keren voorgekomen dat één van hen tegen de groep begon te praten op een manier dat vrijwel iedereen withet werd. Ze hebben de macht en dat willen ze laten weten ook. De ene keer wordt gezegd dat de uitkering zo kan worden stopgezet, de andere keer zeggen ze dat ze dat je niet op vakantie mag.

Ik heb meegemaakt dat we te horen kregen dat we naar huis mochten als het werk klaar was. Toen we wilden vertrekken, werden we tegengehouden omdat een groep aan een andere tafel nog niet klaar was. Dit was van tevoren niet duidelijk. Deze 'misverstanden' wekken irritaties.

We moeten dit en we moeten dat, nooit wordt een motivatie gegeven. We worden behandeld als derderangs burgers, en daar wordt iedereen boos over.

Ik heb de twee voormannen en de productie leider diverse keren gewaarschuwd omdat ik zie en hoor hoe boos mijn collega's (en ikzelf) worden. Natuurlijk moet je geen grote bek geven of dreigen met slaag, dat weten wij ook wel, maar waarom voortdurend het machtswoord gebruiken?

Oorzaak hiervoor is onder meer dat één van de meewerkend voormannen vaak in z'n eentje de boel moet regelen op de werkvloer. De andere meewerkend voorman houdt zich vaak met andere zaken bezig en de productie leider zien we ook niet veel op de werkvloer. Het is wat veel voor één voorman en het kan teveel worden. Als hij het niet meer aankan zegt hij 'ik bel de gemeente'. Dat leidt tot nog meer boosheid. En zo komen we in een neergaande spiraal terecht en de sfeer kan dagenlang slecht blijven.

Heftruck: niet gekeurd, geen diploma

In de hal staat een heftruck. Die wordt gebruikt om de dozen vol ingepakte spullen naar de bovenverdieping te verplaatsen. De heftruck is niet gekeurd. Dat zou wel moeten. De man die erin rijdt, heeft daarvoor geen papieren, die zijn verplicht, anders mag je niet in zo'n ding rijden.

Dat betekent dat SagEnn een risico neemt met onze veiligheid. Dit vind ik een zeer kwalijke zaak en ik wil dat SagEnn hierin zo snel mogelijk zijn verantwoordelijkheid neemt.

Vluchtroute vanuit de kantine

In de kantine is er maar één trap naar beneden. Mocht er brand uitbreken en die trap raakt versperd dan ben je zuur want een andere uitweg is er niet.

SagEnn en de privé-sfeer van de deelnemers

Ze lopen je de deur plat als ze iets van je willen

Als je je ziek meldt, loop je de kans dat een consultant aan de deur komt. Als ze een handtekeningen van je nodig hebben, loop je de kans dat ze aan de deur komen. Ik heb niets te verbergen maar zou me wel overrompeld voelen.

De huis-, tuin- en keukenpsychologie

Er zijn nog ergere dingen. Het werken in de werkfabriek moet ertoe leiden dat je een realistisch zelfbeeld opbouwt. Dat staat in het reglement. Je moet daaraan meewerken. Het werk dat je doet, is heel eenvoudig. Daaraan kunnen ze dus niet zien wat een deelnemer allemaal in z'n mars heeft. En toch kijken ze steeds door dat observatieraam. Ze zien veel meer dan je zou zeggen, ze zien niet alleen dat je dingen inpakt, nee, ze zien ook 'je persoonlijkheid'. Dat zie je zelf dan misschien niet, maar zij wel. Een paar voorbeeldjes van hun 'mensenkennis'. Ze hebben tegen iemand met problemen gezegd: "Ik zie dat jou wat dwars zit." (Terwijl ze wisten uit het dossier wat er aan de hand was). Maar het kan erger. Tegen een collega is gezegd: "Jij bent een beetje ADHD hè." Tegen een ander: "Ja, er zitten er hier meer op Sesamstraatniveau!!!!" Om dit soort kwalificaties op het niveau van huis- tuin- en keukenpsychologie aan te horen, is tenenkrommend. Zeker omdat ze aan de andere kant vaak volledig voorbijgaan aan de problemen waar sommigen mee kampen. Die problemen zijn niet mals. Sommigen zorgen voor zieken, anderen hebben ernstige geldproblemen of zijn herstellende na een zware tijd, overspannenheid, of burn-out. Ik zou erop willen wijzen dat onze underdog-positie ons niet weerbaarder maakt, en daarmee geschikter voor de arbeidsmarkt, maar juist kwetsbaarder en murw.

Goedkoop, goedkoop , goedkoop

Het is sappelen voor de SagEnn. Tenminste daar lijkt het op. De consultants schijnen het erg druk te hebben. De begeleiding op de werkvloer schiet tekort.

Om nog meer te besparen zijn 'creatieve' oplossingen bedacht:

- 1 De twee meewerkend voormannen kregen niet direct een contract. Ze hebben eerst een tijd met behoud van uitkering gewerkt. (Volgens sommigen twee maanden, ik weet het niet.)
- 2 De keuken in het nieuwe pand is voor een deel aangelegd door deelnemers de werkfabriek. Één van hen bleek een uitstekende klusjesman te zijn met veel kennis van zaken. Ik heb niemand horen klagen over die werkzaamheden maar het lijkt me niet de bedoeling van de werkfabriek. Een commercieel bedrijf loopt zo een opdracht mis. Dit is dus een concurrentievervalsende aangelegenheid. Bovendien leidt het tot de merkwaardige situatie dat SagEnn er belang bij zou kunnen krijgen om zo'n man met gouden handjes niet te bemiddelen.
- 3 Hetzelfde liedje gaat op voor het schoonmaakwerk. Dat wordt verricht door één van de deelnemers. Deze persoon heeft eerder bij een schoonmaakbedrijf gewerkt.

- Dat werk hield op. Hetzelfde schoonmaakbedrijf heeft vroeger het oude pand van Sagenn schoongemaakt.
- 4 Af en toe gaat er een groep mannen op locatie werken. Dan gaan ze met de auto naar Schaik. Tijdens één van die ritten ging de auto stuk. Blijkbaar waren ze geen lid van de Wegenwacht want een broer van één van de mannen heeft hen geholpen. Bij een normaal bedrijf had de Wegenwacht dit opgelost.
- 5 De heftruck is niet gekeurd, de chauffeur heeft er geen papieren voor. Het zal wel te duur zijn om hem die te laten halen.

De hele bedrijfsvoering lijkt voor een habbekrats te moeten. SagEnn profiteert van gratis handjes. Dat staat hoger op de agenda dan het bemiddelen naar werk. Het resultaat mag er dan ook zijn !!!

SagEnn en de arbeidsmarkt

Om de deelnemers aan de werkfabriek te kunnen bemiddelen naar de arbeidsmarkt is het zaak dat het reïntegratiebedrijf kennis heeft van die arbeidsmarkt.

SagEnn suggereert met bepaalde werkgevers contacten te hebben en daardoor snel op de hoogte te zijn van vacatures.

Daarnaast is het natuurlijk wenselijk dat de SagEnn-medewerkers de CV's van de deelnemers kennen en begrijpen. Het zou fijn zijn als zij signaleren wat de zwakke punten zijn op je CV en als zij zouden helpen om dat op te lossen.

SagEnn pretendeert maatwerk te leveren. Maatwerk houdt in dat de juiste man op de juiste plaats terecht komt en dat zowel de werkgever als de werknemer tevreden zijn.

Nu de praktijk!

De vacatures waar SagEnn tot nu toe mee gekomen is, zijn bijna allemaal van tijdelijke aard en parttime. Daarmee kom je niet uit de uitkering. De deelnemers willen wel graag uit de uitkering en voelen zich daardoor soms in een moeilijk parket gebracht. Wel solliciteren betekent misschien dat je een andere, betere baan misloopt en nog langer met het gezeur van de uitkering zit. Niet solliciteren betekent dat je een probleem kunt krijgen met je consulent en mogelijk gekort wordt op de uitkering.

Het aantal vacatures waar SagEnn mee is aangekomen, is niet zo groot, hooguit tien.

Mogelijk wordt er achter de schermen aan gewerkt, maar het lijkt er niet op. In een gesprek met mijn consulente gaf zij aan dat SagEnn geen contacten heeft in de sectoren die voor mij interessant zijn.

Een werkgever had een vacature voor een baan als gastvrouw voor 10 uur per week.

SagEnn heeft direct een aantal kandidaten gepolst. Er gingen een paar weken voorbij en toen bleek dat het om een interne vacature ging. Ze losten het met hun eigen personeel op. De gepolste kandidaten waren dus 'blij' gemaakt met een dooie mus.

De locatiemanager heeft het gepresteerd om ons, op een dag dat er geen productiewerk was, te vragen het industrieterrein op te gaan en bij andere bedrijven te gaan vragen om werk. Dat vond ik wel een stunt maar geen reclame. We hadden onze werkplunje aan en

voelden ons als bedelaars de straat op gestuurd. Niemand heeft dit gedaan. Het geeft wel aan hoe weinig waarde SagEnn hecht aan professionaliteit.

Op een dag werd ik samen met een andere deelnemer gevraagd om bedrijven in de regio te bellen en te vragen wie over het aannemen van personeel ging. Een SagEnn-medewerker had een paar pagina's uit de Gouden Gids gescheurd en daar ging ik mee aan de slag. Ik werkte toen al acht weken in de werkfabriek. Ik was er verbaasd over dat ze dat niet eerder hadden gedaan, dat er nog geen brochure de deur uit was. Overigens viel het me wel op dat werkgevers niet erg enthousiast reageerden op de term reïntegratie. Een aantal werkgevers rekruteert werknemers uit de eigen kennissenkring. Andere werkgevers hadden geen interesse en gaven geen redenen daarvoor. Ook was er een werkgever erg boos omdat hij een werknemer in de maag gesplitst heeft gekregen via het UWV (niet via SagEnn) die snel weer terugviel in de WAO en hij moet het betalen. Dat wordt een rechtszaak.

Het feit dat SagEnn twee deelnemers uit de werkfabriek haalt om die telefoontjes te plegen, geeft wel aan dat ze het zelf niet aan kunnen. Dat is werk dat door SagEnn medewerkers gedaan zou moeten worden.

SagEnn en de cliënt op zoek naar werk

De medewerkers van SagEnn gaan er over het algemeen van uit dat de deelnemers dom zijn en dat het hun eigen schuld is dat ze werkloos zijn. Door die negatieve grondhouding hebben ze niet zoveel oog voor de kwaliteiten van deelnemers.

Van sommige deelnemers begrijpen de SagEnn-consulenten de CV's niet. Ze weten niet wat bepaalde diploma's inhouden. Daardoor hebben ze geen kijk op wat de persoon in kwestie kan en wil. Het gaat hier niet alleen om immigranten die in het land van herkomst in een totaal andere maatschappij hebben geleefd en gewerkt maar ook om autochtonen. Zodra er specifieke diploma's op de CV staan, weten ze niet wat die betekenen. Het wordt zo erg moeilijk om succesvol te bemiddelen.

In het algemeen gaan de SagEnn-medewerkers ervan uit dat iedereen laaggeschoold is. Daarom zoeken ze ook vacatures in die hoek. Helaas werkt dit draaideurwerkloosheid in de hand. Ik heb al twee collega's terug zien komen na een dienstverband. Een werknemer die niet goed past in de baan, houdt het niet lang uit. Natuurlijk weet ik dat je alle banen die algemeen maatschappelijk aanvaard werk inhouden moet accepteren maar het effect van deze leuze is niet zo groot. Een werkgever wil gewoon iemand die past in het profiel en zal een slimme advocaat uit Sudan niet gauw als kippenvanger aannemen. De *One Size Fits All*-aanpak van SagEnn levert hierdoor geen plaatsingen op.

Er is een zaaltje met computers waar mensen mogen internetten om vacatures te zoeken, maar het netwerk ligt vaak plat en er is geen ondersteuning. Een meewerkend voorman heeft tegen mij gezegd dat de consulenten van SagEnn willen helpen met solliciteren. Daar komt in de praktijk niet veel van terecht. Bovendien, ik kijk wel uit om een vacature aan te melden, want dan sturen ze zes anderen naar de vacature die ik zelf met moeite op internet heb gevonden.

Verzoeken om bijscholing worden categorisch geweigerd. Wat de redenen daarvoor zijn weet ik niet (het zal wel geld kosten) maar het werkt demotiverend. Van één deelnemer weet ik dat hij niet kan lezen en schrijven in het Nederlands. Dat lijkt me nogal een belemmering. Er wordt niets aan gedaan. Wat heeft zijn aanwezigheid in de werkfabriek voor zin? Als hij ergens een contract kan krijgen weet hij niet eens wat er in staat.

De productie leider die de eerste zes weken de leiding had in de werkfabriek van SagEnn, heeft op zijn laatste dag tegenover mij toegegeven dat het beter kan. Hij zei dat er wel tien of vijftien deelnemers bij zijn die hij zo 'in de markt zou kunnen wegzetten.' Maar hij zei niet de hele wereld op zijn nek te kunnen nemen.

Zelf ben ik de oriëntatie op de arbeidsmarkt een beetje kwijtgeraakt. Er zijn weinig vacatures. Ik ben al blij als ik iets vind, waar ik op kan schrijven. De lange termijn is, eerlijk gezegd, uit zicht. Een collega merkte onlangs op: "We hebben het nooit over vacatures." Dat is zo en dat is jammer want één van de doelen van SagEnn is dat we elkaar helpen en stimuleren en op de hoogte brengen van vacatures.

Aanbevelingen voor de raadscommissieleden:

De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand. De Sociale dienst besteedt vervolgens de reïntegratie uit aan commerciële bedrijven. Maar ook dan blijft uiteindelijk de gemeente verantwoordelijk, en de gemeenteraad is de democratisch gekozen instantie met de controlerende taak. Ik vraag de raadscommissie deze taak serieus te nemen en hier dichterbovenop te zitten. Dat is hard nodig.

1. Controleer of het reïntegratiebedrijf werkelijk kennis heeft van de arbeidsmarkt.
2. Controleer of het reïntegratiebedrijf de cliënten daadwerkelijk begeleidt bij het zoeken naar werk en bij de oriëntatie op de arbeidsmarkt. Begeleidt het bureau bijvoorbeeld werkelijk bij het schrijven van sollicitatiebrieven en bij het maken van CV's.
3. Controleer of de cliënten die uitstromen ook uitstromen naar werk. Dat is tenslotte de bedoeling van de Wet Werk en Bijstand. Wanneer cliënten uit wanhoop verhuizen naar een buurgemeente waar het beleid minder hardvochtig wordt uitgevoerd, dakloos worden of zich van ellende voor de trein gooien, schiet het beleid zijn doel voorbij. De Sociale Dienst kan opgetogen turven dat er weer eentje minder uit de pot mee-eet en een bonus geven aan het reïntegratiebureau dat zich zo fanatiek van zijn taak gekwetend heeft. De gemeente raad kan echter ook vaststellen dat dit niet de bedoeling van de wet is en dat het kind dan met het badwater wordt weggegooid. U mag kiezen. Ik raad u af om reïntegratiebureau's direct of indirect te belonen voor 'bijvangst'. Ik las in de memo van 1 april 2005 van wethouder van Sociale Zaken Pijnenburg dat zij dat in de toekomst een overweging waard vindt. Dat past niet in mijn opvatting van behoorlijk bestuur en ik hoop ook niet in de uwe.
4. Zorg dat de vinger aan de pols wordt gehouden. Kijk wat er op de werkvloer gebeurt. De werkbegeleider moeten met mensen kunnen omgaan, geduld hebben en kunnen uitleggen hoe zij de werkzaamheden gedaan willen hebben. Cliënten zijn geen tweederangs burgers en hebben recht op respect. Beledigingen, bijvoorbeeld over het niveau van cliënten, zouden niet mogen voorkomen.
5. Reïntegratie zou moeten staan voor samen constructief baankansen vergroten, niet voor angst, agressie en repressie. Wanneer de sfeer vooral bepaald wordt door dreigementen over straffkortingen raken de cliënten gefrustreerd. Dit kan leiden tot opstandigheid, een grimmige sfeer en ook tot meer spanning tussen arm en rijk in de stad. Cliënten kunnen uit moedeloosheid baldadig worden of juist bij de pakken neer gaan zitten. In beide gevallen levert dit niet op dat zij makkelijker aan een baan komen, integendeel.
6. Verbeter de helderheid in de relatie tussen de deelnemers en de werkbegeleiders en de consultants. Nu worden deelnemers van het kastje naar de muur gestuurd. Wij verrichten licht productiewerk met behoud van uitkering, maar volgens de reglementen is dat geen werk maar een activiteit. Als je een werkgever hebt, dan heb je een contract en daar staat in hoe het in elkaar zit als je op vakantie gaat of ziek wordt en wat je salaris is. Daarmee kun je naar je werkgever gaan en in gesprek gaan. Wij kunnen niets. We krijgen over veel zaken geen helderheid. We krijgen geen salaris, hebben geen stakingsrecht en geen ondernemingsraad of ander inspraakorgaan. De bedoeling van de werkfabriek is dat zoveel mogelijk een normale

werksituatie nagebootst wordt. Door de vreemde relatie tussen de werkbegeleiders en consulenten aan de ene kant en de deelnemers aan de andere kant lijkt het daar niet op.

7. Die vreemde situatie wordt nog verergerd doordat het reïntegratiebedrijf op twee manieren geld voor ons vangt. Er komt geld van de gemeente en er komt geld binnen door het werk dat wij verrichten. Daarbij wordt flink bezuinigd op bepaalde kosten door cliënten soms in te zetten voor ander werk dan 'licht productiewerk'. Het komt voor dat een cliënt gedetacheerd wordt. SagEnn krijgt daar een bedrag per uur voor, de cliënt moet dat met behoud van uitkering en zonder salaris doen. Door helderheid te scheppen in de financiële kant van de zaak zou voorkomen kunnen worden dat het reïntegratiebedrijf er meer baat bij heeft iemand niet te laten uitstromen dan om iemand te bemiddelen. Ik vind dit een heel onfrisse situatie.
8. De Dienst Inwonerszaken en SagEnn houden elkaar de hand boven het hoofd, maar de raadscommissie van Sociale Zaken zou beide instanties moeten controleren op hun functioneren. Dat kan niet door alleen te luisteren naar het verhaal van de directeur en het jaarverslag te lezen. Daarvoor zouden ook de cliënten en ex-clieënten moeten worden gehoord. Er is een onafhankelijke, laagdrempelige en daadkrachtige klachtencommissie nodig, die de visie van cliënten niet als vanzelfsprekend naast zich neerlegt.
9. Arnhem is maar één van de vele gemeenten in Nederland. Regelmatig verschijnen er berichten in de media over reïntegratie en de meeste berichten zijn kritisch over de effectiviteit van het beleid. Arnhem zou fouten die elders worden gemaakt niet moeten imiteren maar vermijden, het gaat immers om mensen, en om veel overheidsgeld. Dat geld wordt opgebracht door de burgers die u uw kiezersmandaat hebben gegeven.

Dagboek

Om niemand in zijn/haar privacy aan te tasten, heb ik iedereen onherkenbaar proberen te maken. Daarom vindt u geen namen of uitgebreide persoonsbeschrijvingen in dit dagboek.

Wat er vooraf ging aan het openen van de werkfabriek

Donderdag 3 maart 2005

“Ze zijn nog bezig met schoonmaken,” zegt een vrouw.

“Ze hebben helemaal geen stoelen,” roept een ander.

“Jezus, wat stom!” roept een derde.

Ruim twintig minuten later dan gepland, worden we ontvangen in een klein zaaltje op de Hazenkamp 11 voor de voorlichtingsbijeenkomst over de werkfabriek. Het is drie maart, tien over negen. Bij de deur zit een grote man die ik nog nooit gezien heb bij SagEnn. Er is nog een deur. Daar zit een raampje in daarachter is een loods. Naast deze deur zit een nog man. Hij is dik, kort heeft zwart haar en een autoritaire blik in zijn ogen wat nog versterkt wordt door het feit dat hij zijn kin zo hoog mogelijk houdt. Ik ken deze man niet maar iemand fluistert dat hij de grote baas is. Ik kijk naar de deuren en vraag me af welke deur ik het best kan kiezen als ik er niet meer tegen kan. Zouden die mannen je tegenhouden? Net als ik bedenk dat de deur naar de uitgang de beste is, gaat die open. F en B komen binnen. Zij werken als consultants bij SagEnn en bij beiden heb ik workshops ‘effectief solliciteren’ gevolgd.

Op een flap-over worden drie hokken getekend. Je kunt in de eerste fase zitten. Dan moet je snel een baan zoeken. Je kunt ook in de tweede fase zitten. Dan moet je snel een baan zoeken. Je doet daarnaast 20 uur per week licht productiewerk. Dat gaat gebeuren in de loods achter de deur. Het begint uiterlijk op 21 maart. Je kunt ook in de derde fase zitten. Dan moet je snel werk zoeken. En anders krijg je een joboffer. Dat houdt in dat je wordt gedwongen om een baan te accepteren. Het is een uiterste middel, voor mensen waar ‘niets mee te beginnen’ valt.

We zijn al een tijdje bezig als er een vrouw met een gedessineerd t-shirt binnenkomt. Ze stelt zich niet voor, lacht veel en schijnt van de Sociale Dienst te zijn, als ik de opmerking van de dikke man mag geloven.

Ze zegt: “Betaalde arbeid gaat altijd voor onbetaalde arbeid. Je hoeft nog net niet achter de ramen maar verder is alle arbeid passend.”

Ik sta paf van zo'n grove opmerking. F zegt dat er vragen gesteld mogen worden. Dat ken ik. Ze geven toch nooit antwoord. Een vrouw zegt dat ze allerlei afspraken heeft omdat ze vrijwilligerswerk doet en ze wil graag op tijd horen wanneer het daadwerkelijk begint.

“Ja, je krijgt nog bericht.” Deze frase ken ik ook.

Iemand anders zegt: “Ja, maar wanneer?” Dat blijft onduidelijk.

Een ander: “Maar als je nou niet kunt? Hoe moet je dat dan oplossen, als je een ziek kind hebt?”

“Dan moet je dat communiceren.”

Een wat oudere vrouw heeft duidelijk pijn aan haar rug heeft en gaat staan om de pijn te verlichten en zegt: “Ik kan niet met de fiets, mijn rug. Kan ik een buskaart vergoed krijgen?” Dat moet ze communiceren. Het bloed stijgt naar mijn wangen ik zeg: “Dat doet ze toch!”

En ik vraag: “Betaalde arbeid gaat voor onbetaalde arbeid zegt u. Nou dan wil ik wel eens weten waarom mijn uitkering vier maanden stopgezet is nadat ik eenmalig honderd euro verdiend heb?” Het antwoord luidt: “Het moet niet zo gemakkelijk zijn om in een uitkering te zitten.”

“Ik ben niet de enige die hier last van heeft. Tijdens de workshop waren er meer die er last van hadden.”

“Ja, dan moet je maar naar bureau Eigen Zaak gaan,” zegt B.

“Daar kom je nu mee. Ik heb dit al veel eerder gemeld en er is nooit wat mee gedaan en het is geen individueel probleem.” Ineens lijkt er medewerking mogelijk. Hij heeft er nog nooit op gewezen dat er zo'n bureau is. Hij weet dondersgoed wat ik heb meegemaakt. Ik weet ook wel

waarom hij dit nu zegt: er zit iemand van de Sociale Dienst bij. Dan moeten er ineens zoete broodjes gebakken worden.

B: "Stuur mij een mailtje, dan kunnen we met bureau Egen Zaak om de tafel gaan zitten."

Er is een vrouw met blonde krullen en helder blauwe ogen die heel graag wil weten wanneer we een brief kunnen verwachten. Er is een vrouw met rood piekhaar die met haar benen wiebelt.

Over alles wordt gezegd dat wij dat met de consultants bij SagEnn moeten 'communiceren'.

Ik zeg: "Jullie hebben het over communiceren maar ik vind wel dat jullie dan ook op tijd moeten zijn met je brief. En als er een vraag gesteld wordt zeggen jullie dat je niet op individuele kwesties kunt ingaan." Ze geven me gelijk maar het is duidelijk dat ze niet van plan zijn om het anders te doen.

De dikke man bij de deur krijgt telefoon en begint midden in de bijeenkomst een telefoongesprek te voeren. Na een paar minuten gaat hij de deur door en staat hij in de grote zaal en horen wij hem niet. Ik vind het onfatsoenlijk dat hij belt terwijl hij met ons in gesprek is. Ze willen ons weg hebben want de volgende bijeenkomst begint zo.

Maar als er vragen zijn kunnen we contact opnemen met onze consultant. Dat zeggen ze alleen maar omdat de gemeente erbij zit. Ze zijn echt niet van plan om antwoorden te geven.

Aan B vraag ik waarom er geen mannen zijn. In onze groep zitten alleen maar vrouwen en ook in de groep die nu binnendruppelt zie ik geen mannen. Volgens hem is dat toeval.

Als ik naar buiten wil, houdt F me tegen. Ze heeft een flinke stapel papier in haar hand en vraagt of ik even een krabbel wil zetten.

"Nee, dat gaat zo niet," zeg ik. Of ik het thuis dan de komende dagen even wil doen en het snel op wil sturen. Ze heeft drie maanden de tijd gehad om een tussenrapportage te maken en nu heeft het ineens haast. En ik moet ongelezen tekenen. Geen haar op mijn hoofd!!! Ik neem de stapel mee naar huis.

Ik fiets terug met een vrouw die ook bij de bijeenkomst zat. Zij heeft zich via SagEnn psychologisch laten testen. Dat heeft zes uur geduurd en aan het eind zei de psycholoog tegen haar dat ze best intelligent was en dat ze heus wel een baan zou kunnen hebben, en hij vervolgde: "Jij wilt gewoon niet werken."

De vrouw is erg ontdaan. Ze zegt: "Het was bij Clique niet best was maar dit slaat werkelijk alles."

Ik ben woest. Woest omdat SagEnn zich een reïntegratiebureau durft te noemen terwijl het niets anders is dan een op winst beluste organisatie die ons uitsluitend door middel van repressie en intimidatie de arbeidsmarkt op wil jagen, desnoods als hoer.

De workshops 'effectief solliciteren' stonden altijd gepland voor een hele ochtend. In de praktijk ging het anders. Je fietste naar Arnhem-Zuid, waar het pand zat. Soms zei de receptioniste doodleuk dat het niet doorging. Als het wel doorging, begon het steevast een half uur te laat en het is ook regelmatig voorgekomen dat we uur later alweer op de fiets zaten om naar huis te gaan. Dat was vooral bij de laatste cursus van F het geval.

In december vroeg F mij hoe ik heette en wat voor een baan ik zocht. Dat was tijdens de zevende bijeenkomst. In de voorgaande bijeenkomsten had ze me telkens een introductiepraatje laten houden. Steeds begonnen we opnieuw met het programma. Als er een stagiaire of een andere gast bij zo'n bijeenkomst was, kregen we ineens de mogelijkheid om vragen te stellen. Daar gaf ze geen antwoord op maar ze beloofde dan wel dat ze daar dan nog op terug zou komen. Dat deed ze geen enkele keer. De laatste keer was er geen gast bij. Toen heeft ze tegen ons gezegd dat we zo snel mogelijk een baan moesten accepteren anders zouden we naar de werkfabriek moeten en de gemeente stond er helemaal achter.

Mijn mede-cursisten waren eerst stil en beteuterd.

Toen zei een vrouw: "Ik voel me genaaid. Ze hebben mij beloofd dat ik in het traject kon uitzoeken in welke richting ik wil gaan werken. En nou doen jullie dit."

Een ander zei tegen F: "Kun jij jezelf nog in de ogen kijken?"

Ja hoor, dat kon ze wel en ze vond dit werk toch leuk.

Ik zei toen: "Ja ja, jij gaat in december voor je eigen hachje."

Ik was vreselijk boos omdat ze mensen telkens beloofde dat ze aandacht aan hun vragen zou besteden maar dat deed ze nooit. Zelfs de meest simpele dingen heeft ze vertikt, zoals een CV

maken voor een man die dat zelf niet kon. Toen ik een keer een kopie vroeg van een vacature maakte ze een kopie waar net het adres niet opstond. Daar had ik niks aan. Ze kondigde tijdens die laatste bijeenkomst in december aan dat we in januari een brief zouden krijgen. Die kwam niet. Pas op 28 februari kreeg ik de brief over de voorlichtingsbijeenkomst over de werkfabriek. Hij is overigens gedateerd op de 24^e. En de voorlichting is zeer summier.

Het lijkt erop dat de gemeente in haar streven om mensen uit de uitkering te krijgen het reïntegratie bureau SagEnn gewoon haar gang laat gaan om zelf geen vuile handen te maken. Dat de cliënten daar de dupe van zijn en geen enkele ondersteuning krijgen, alleen maar bang worden gemaakt, schijnt niet te tellen.

Ik bel niet met de Sociale Dienst omdat ik het vertrouwen al langer kwijt ben. Ik ken meer mensen die, net als ik, wel eens een klein bedrag hebben verdiend en daar vervolgens enorme problemen door hebben gekregen. Automatisch wordt dan je uitkering stopgezet. Wie niet piept komt om van de honger. Wie wel piept moet erg zijn best doen om tijdens het telefonisch spreekuur 's ochtends aan de beurt te komen. Vervolgens moet je dan de Sociale Dienst nog zover zien te krijgen dat ze het bedrag waar je recht op hebt overmaken.

Maandagochtend 21 maart 2005

Ontvangst

Het reïntegratiegebouw van SagEnn zit op de Hazenkamp 11, dat is in Arnhem Zuid, bij Rijkerswoerd, vijfendertig minuten fietsen vanaf mijn huis. Ik ben niet de eerste, er staan al een stuk of vier lotgenoten op de stoep te roken. De fiets leg ik aan de ketting aan een hek. Eigenlijk is dit een parkeerplaats voor auto's, maar een fietsenrek zie ik niet.

We moesten hier om half negen zijn dus als het zo laat is, lopen we naar binnen. Er komt ons een vrouw tegemoet die ik nog nooit eerder gezien heb en die zegt dat we 'naar boven mogen'. Boven is het warm. In de gang staat mijn consulente. Ze doet haar armen wijd en zegt dat we 'naar beneden mogen'.

We gaan maar weer naar buiten.

Sommigen steken maar weer een sigaretje op omdat het zo koud is.

Tien voor negen gaan we naar binnen, twintig minuten later dus dan de afspraak was. We moeten eerst door een ruimte met ongeveer 15 computers, een koffieautomaat. In een grote hal staan stoelen opgestapeld. We moeten er eentje pakken en daarmee de trap op naar een soort van entre sol, een tussenverdieping, die duidelijk nieuw is want de houten vloer is niet gevernist en je kunt de nerven in het verse hout nog zien. We gaan zitten en een dikke korte man met kort zwart haar en een lichtgroen overhemd gaat voor de groep staan. Hij blijkt hier de locatiemanager te zijn en begint ons te vertellen wat de regels zijn. Hij leest alles voor en zegt dat we aan het eind van de ochtend de regels op papier zullen krijgen. We zullen dan het reglement moeten tekenen

Gij zult niet mobiel bellen

Ter beschikking gestelde materialen en gereedschappen mogen niet vernield worden. Nederlands is de voertaal. Je mag geen fysiek geweld gebruiken. Je mag geen wapens bij je hebben.

Je mag niet onder invloed van drugs of alcohol verkeren tijdens het werk.

Je moet er verzorgd uitzien en schone kleren aan hebben die niet kapot zijn.

Als er veiligheidsvesten nodig zijn dan zorgt SagEnn daarvoor. Die mag je niet kapot maken.

Als er gasmaskers nodig zijn...

"Jeetje wat ben je allemaal wel niet van plan man," roept een vrouw. Ze windt zich erg op.

"Het is voor jullie veiligheid" zegt Jan, de man van de lichtgroene blouse. Zijn mobieltje gaat. Hij neemt op en praat enige minuten mobiel voordat hij weer verder gaat met zijn reglementen.

"Jullie mogen niet mobiel bellen," zegt hij.

Een donkere jongen met een petje op roept: "Hé kerel, ik kom van Curaçao, dat kan echt niet. Ik

moet bereikbaar zijn voor mijn familie." Een andere man met een plastic koffielepeltje achter zijn oor protesteert ook.

En weer een andere man zegt tegen de locatiemanager dat hij hem wel heel erg koel en gevoelloos vindt en dat het hem niet aanspreekt.

Iemand roept dat de Sociale Dienst alleen tussen half negen en half tien 's ochtends te bereiken is, dus dat is wel erg onhandig als we van half negen tot half één moeten werken elke dag.

"Dat valt wel te regelen in overleg met de productieleider en je consultant bij SagEnn hier," is het antwoord.

De manager gaat verder met het reglementen. Het kan voorkomen dat we op locatie gaan werken. Dat gaat op basis van vrijwilligheid maar dan worden de werktijden aangepast aan de opdrachtgever. Het kan dus zijn dat je dan van zes uur 's ochtends tot twee uur 's middags werkt. We mogen geen huisdieren meenemen en we moeten beheerst reageren.

Het gaat maar door, ik versta niet alles, hoor wel vrij vaak het woord 'ter beschikking stellen' in zijn verhaal.

Hij stelt de productieleider en twee meewerkend voormannen aan ons voor. De productieleider is een stevig gebouwde man met grijs haar en groene ogen. Een meewerkend voorman is lang en dun en heeft zwart sluijk haar en opvallend lichte ogen. De andere is een stuk kleiner. Hij is van Marokkaanse afkomst.

Turven doe je zo!

Na dit verhaal gaan we naar beneden. Daar staan zes tafels met stoelen eromheen.

Er staat ook een bord met grote vellen papier erop en een tekening.

Er wordt ons uitgelegd dat we schroeven moeten voorzien van een kleine ring, een grote ring, en dan een rubberen ring.

Twee mensen moeten er tellen, er moeten steeds honderd schroeven in een doos.

Samen met een vrouw die ik al van de workshop bij SagEnn in het najaar ken, ga ik tellen en dozen vullen. Na een tijdje komt de productieleider naar ons toe. Hij vraagt of we soms een potlood willen om mee te turven. Ik wel, ik ben dol op potloden, mijn buurvrouw niet. Voor de zekerheid doet de productieleider met gebaren in de lucht voor hoe je moet turven. Kennelijk denkt hij dat ik niet kan tellen. Ik reageer maar niet.

Het observatieraam

Boven in de zaal zit een raam. Achter dat raam is het kantoor van de SagEnn-consultanten. Ze kijken naar wat er beneden in de zaal gebeurt. Ik zwaai even. Het helpt, ze gaan weg achter het raam.

"Had je zeker niet gedacht hè, dat je hier terecht zou komen?"

De ochtend vordert. Op een gegeven moment loopt de productieleider naar een collega bij mij aan tafel toe en zegt: "Dat had je zeker niet gedacht, dat je hier terecht zou komen?"

"Geen commentaar."

De productieleider: "Oh, nou dan wil ik weten waarom want meestal zit daar dan een bepaalde gedachte achter." Ze praten op gedempte toon verder. Hij loopt even later weg.

Ik wil een brief waarop staat dat ik hier moet komen.

Tijdens de pauze zeg ik tegen een meewerkend voorman dat ik niet eens een brief heb waarop staat dat ik 's ochtend naar SagEnn moet. Dat de communicatie flut is.

Hij geeft me gelijk. Ik vraag of hij er iets aan gaat doen. Hij zal erachteraan gaan.

Aan het eind van de ochtend hebben we het boekje met de huisregels, dat ons was beloofd, niet gekregen.

Dinsdagochtend 22 maart 2005

Vandaag ga ik schroeven voorzien van ringen. Een collega heeft gisteren een wondje aan haar hand opgelopen. Ik ga niet aan de tafel staan waar we gisteren stonden te tellen maar aan één van de andere tafels.

Niet met z'n allen bij elkaar gaan staan hoor!

Eén van de meewerkend voormannen begint: "We kunnen hier niet met z'n zessen aan een tafel hoor." Gisteren kwamen hij en zijn collega nog om de haverklap naar ons toe om te vragen of we het tellen nog niet beu waren en of we niet wilden wisselen. Nu willen we iets anders doen dan tellen en vinden ze dat lastig. Een blonde vrouw met lang haar, smalle lippen en grote ringvormige oorbellen wil wel tellen. Een vrouw met zwarte krullen doet met haar mee. Opgelost.

Is de gemeente nou op de hoogte of niet?

Een collega heeft gistermiddag een gesprek gehad met haar casemanager bij de gemeente. Ze zegt dat die niet op de hoogte was van de gang van zaken bij SagEnn. Ze heeft verteld dat we drie maanden niets gehoord hebben, dat we pas vorige week zijn ingelicht over deze werkverschaffing, dat er geen enkele begeleiding is geboden bij het solliciteren. SagEnn heeft in anderhalf jaar tijd niet veel gedaan om haar te helpen.

Stage lopen met behoud van uitkering, ongeacht tientallen jaren ervaring

Vandaag komt een consulente van SagEnn een collega vertellen dat er eventueel een stageplek mogelijk is. Het gaat om werk dat zij al jaren heeft gedaan. Zo loopt ze dus de kans om als ervaren kracht gratis te gaan werken. Een paar anderen aan tafel vinden het geen stijl. "Nou, hier word ik anders ook niet betaald."

Jas aan

De meeste mensen hebben het koud en werken met de jassen aan. De ruimte is heel groot en daardoor waarschijnlijk moeilijk te verwarmen. Al die mensen met hun jassen aan maakt dat het eruitziet of ze elk moment weg kunnen lopen, alsof dit maar een zeer tijdelijke toevallige speling van het lot is. Was dat maar zo. Het is beleid. En als we weglopen krijgen we geen bijstand meer.

'Assistent' gezocht

De productieleider komt aan tafel vertellen dat hij iemand zoekt die als een soort assistent van de meewerkend voormannen aan de gang wil.

"Dan moet je boven de kantine schoonhouden, koffie en thee maken en 'hier voor' de boel een beetje bijhouden."

Ik wil niet. We 'mogen' erover nadenken. Hij zegt dat hij nog terugkomt om te vragen wie er wil.

Als hij weg is, zeg ik: "Dan moet je de wc's schoonmaken. Dat is wat hij bedoelt met *hier voor*."

Als de productieleider terugkomt, wil niemand van onze tafel.

Hij zegt tegen een blonde vrouw: "Jij ook niet? Ik had de indruk dat jij er wel voor voelde."

Nee, ze wil niet.

Aan een andere tafel zit een vrouw die nooit wat zegt en die wil wel. We zien haar aan het einde van de ochtend met een emmer sop in de richting van de wc's lopen. Ik heb dan al besloten hier nooit naar de wc te gaan. Er schijnen mannen naar dames wc gaan en er wordt naast de pot gepiest. Als de wc net schoongemaakt is, zegt mijn buurvrouw dat ze er wel even heen wil. Maar zij is niet de enige. Er staat een rij. Ze laat het maar zitten.

"Jij staat er strak in"

De productieleider komt bij ons staan. Ik zeg tegen hem dat de communicatie vanuit SagEnn slecht is, dat ik in een brief, zwart op wit wil wanneer ik moet komen. Het is toch gek dat ze zomaar van het ene op het andere moment verwachten dat je komt zonder dat ze erbij vertellen waarom en wat je rechten en plichten zijn. Er zijn mensen bij die kinderen hebben en oppas moeten regelen. Ik heb geen kinderen maar er ligt wel een rottweiler thuis. Ik zeg ook dat ik het

als een provocatie ervaar dat de locatiemanager ons gisteren verbood om een mobiel aan te hebben staan terwijl hij zelf uitvoerig stond te bellen. En dat terwijl hij ons toch wat aan het vertellen was.

De productieleider: "Jij staat er strak in."

En: "Dat van die rottweiler is bluf hè?" Ik geef toe.

Ik vraag hem of hij soms ook pas vrijdag heeft te horen gekregen dat het project gisteren van start ging. (Van de meewerkend voorman weet ik namelijk dat hij pas afgelopen vrijdag een telefoontje heeft gehad.) Nee, op zo'n korte termijn zou hijzelf geen beslissing kunnen nemen. Hij moet van tevoren weten om wat voor mensen het gaat. Hij zegt dat hij dit nog nooit heeft meegemaakt, dat er mensen bij zijn die niet zo handig communiceren.

"Ja, maar daar is wel het nodige aan vooraf gegaan," zeg ik. Ook ik heb dit nog nooit meegemaakt.

Woensdagochtend 23 maart 2005

Als ik mijn fiets neerzet, komt een collega naar me toe. We moeten een bond oprichten. Hij wil opkomen voor zijn rechten, "weet je wel."

De deur gaat open. De productieleider komt erachter te voorschijn.

"Goedemorgen".

Als ik hoor dat er een radio geregeld is, vraag ik hem of ik dan een koptelefoon op mag. Ik zeg dat ik hoofdpijn krijg als ik vier uur lang een radio moet aanhoren. Hij belooft na te denken over een oplossing.

Informanten circuleren van tafel naar tafel

Binnen kies ik een lege tafel. Een vrouw komt naast me staan. Tussendoor komen zowel de productieleider als de twee meewerkend voormannen, een tijdje bij ons aan tafel staan. Ze staan nu eens aan de ene tafel en dan eens aan de andere. Ze willen de mensen een beetje leren kennen maar iedereen ziet ze als informanten. Er zijn dingen die je voor je houdt als zij in de buurt zijn.

Ik vraag de productieleider wat hij voor een achtergrond heeft.

"Mediator en conflictbemiddelaar."

Nou, als ze een conflictbemiddelaar op ons afsturen dan weet ik genoeg, denk ik bij mezelf.

Hij zegt dat hij een zware ochtend achter de rug heeft.

"Oh, daar heb ik niks van gemerkt," zeg ik.

Hij heeft kennelijk in zijn kantoortje aan conflictbemiddeling gedaan.

De wijzers van de klok zijn niet vooruit te branden

Er wordt een klok opgehangen. Dat is een verbetering want ik heb geen horloge en de tijd gaat langzaam. Gisteren dacht ik dat het half elf was en het bleek pas half tien te zijn. Het eerste uur van de dag gaat steeds het traagst.

Een collega maakt zich boos, praat opeens keihard, tegen niemand in het bijzonder en tegen iedereen in het algemeen: "Het is geen stijl dat de buskaart niet vergoed wordt." Sommige mensen knikken.

Aan de productieleider vraagt hij: "Gaan jullie ons nou een keer echt werk geven, dat betaald wordt. Ik zit hier maar te werken en ik krijg niet betaald, dan kun je toch veel beter echt werk doen."

Iemand mompelt later dat het kwartje nu blijkbaar ook bij hem gevallen is.

De productieleider komt later weer even langs en zegt: "Dit is de derde dag, mensen beginnen het nu te beseffen."

Hij houdt vol dat hij het leuk werk vindt.

Nog geen brief, nog geen reglementen

Ik vraag aan iemand van de leiding of ik, zoals ik gisteren heb gevraagd, zwart op wit kan krijgen

wanneer ik moet komen werken of in ieder geval dat ik er geweest ben. Hij zegt dat er geen brief door SagEnn wordt geschreven waarin precies staat wat dit project inhoudt. Dat kan niet. En verder moet ik het via mijn consulente spelen, wie was dat ook alweer. Of moet hij het zelf doen? "Ja, graag, als jij het met haar wilt bespreken." Hij is weer snel weg. Geen brief dus. En ook de reglementen die we maandag al zouden krijgen, hebben we nog niet gekregen.

"Radio: kwestie van een stukje beleving"

Om half elf zet de productie leider de radio uit. Er gaat geloei in de zaal op. De productie leider zegt: "Er zijn sommige mensen die er last van hebben. Hij gaat nu even een half uur uit en daarna mag hij weer aan."

Een boze collega: "Wie is die saai Piet dan, wat is dat voor een stom gedoe." De productie leider herhaalt wat hij net gezegd heeft. Aan de reacties in de zaal te merken, lijkt het erop dat ik de enige ben die de radio niet aan wil. Maar zeker ben ik daar niet van.

Aan de productie leider vraag ik: "Loopt het niet uit de hand?" Hij denkt van niet.

"Het is een kwestie van een stukje beleving. Het gaat niet alleen om de radio maar om de beleving."

Dat vind ik niet persé een geruststelling.

Goede Vrijdag misschien vrij

De locatiemanager komt in een vanillevlageel overhemd de aandacht vragen. "Dames en heren: Vrijdag is het Goede Vrijdag, als de productie goed is, dan bestaat er de mogelijkheid dat jullie vrij krijgen."

Later hoor ik dat we ver voor liggen op schema. Tegen een collega zeg ik: "We krijgen zeker vrij want ze willen zelf maar al te graag vrij die dag. Bovendien hebben ze niet zo heel veel werk."

Als een meewerkend voorman aan onze tafel komt zeg ik: "Ze kunnen het nu toch niet meer maken om ons geen vrij te geven als er zoveel mensen niet zijn komen opdagen, terwijl wij hier netjes zijn."

"Nee," zegt hij "Dat kunnen we niet meer maken."

Ik hoor van hem dat ze hadden verwacht dat we in één week twee pallets zouden vol krijgen. We hebben er nu in drie dagen al vier vol gemaakt. We liggen dus ver voor op schema. Het vanillevlagele overhemd zal dus stevig aan de acquisitie moeten werken om ons bij te benen.

Schaamte

Ik vraag aan een collega of ze aan familie en vrienden heeft verteld over dit 'werk.' "Nee, ik schaam me dood."

De schoonmaakster

Het is half één geweest en ik fiets naar huis. Ik rijd een stukje op met een collega.

Ze zegt: "Ik voel me soms slaaf van de situaties en omstandigheden.

Ik heb wel een tijd gewerkt. Mijn inkomen schommelde van een klein beetje naar een klein beetje meer en toen hield het werk op en kwam ik weer thuis, in een uitzichtloze situatie." Een afslag nadert. Zij fietst naar rechts, ik naar links." Tot morgen."

De angst voor zwart op wit:

Thuis schrijf ik een e-mail aan mijn consulente bij SagEnn:

Ik heb nu drie ochtenden van half negen tot half een bij jullie op de Hazenkamp 11 gewerkt. De eerste ochtend werden er reglementen voorgelezen. Ik hoor slecht en kon niet alles verstaan maar omdat beloofd werd dat we die op papier zouden meekrijgen maakte ik me er niet druk over. Nu heb ik ze nog niet. Zou jij dat voor mij kunnen regelen? Daarnaast heb ik nog steeds geen brief waarin staat dat ik moet komen. Ik heb van de productie leider begrepen dat dat een probleem is. Ik zou graag zo'n brief krijgen. Kun jij dat verzorgen of anders per mail even laten weten dat dat niet kan?

Ik begrijp niet waarom zo'n brief een probleem is. Vorige week belde je mij om te weten of ik liever 's ochtends of 's middag ingeroosterd wilde worden. Mijn voorkeur ging uit naar 's ochtends. Bovendien wilde ik die maandagmiddag een privé-afspraak nakomen. Je zei toen dat je mogelijk de gemeente daarover in zou lichten. Daardoor ging ik ervan uit dat de gemeente weet wat er aan de hand is. Nu twijfel ik daar weer aan. Maar goed het feit blijft dat ik zwart op wit wil wanneer ik gewerkt heb. Ik zou het erg op prijs stellen als je deze mail in ieder geval zou beantwoorden.

Donderdagochtend 24 maart 2004

Koppen turven

Ik neem me voor te gaan bijhouden hoeveel mensen er 's ochtends werken. Vandaag zijn dat er 27, de twee meewerkend voormannen en de productie leider niet meegerekend.

Consulente zegt niets te kunnen doen.

Een collega heeft een brief naar de gemeente gestuurd waarin ze schrijft dat ze bij SagEnn, sinds het begin van haar traject, ruim een jaar geleden, niet veel voor haar hebben gedaan.

Ze krijgt een gesprek met haar consulente. Later hoor ik dat de consulente heeft gezegd dat ze niet veel voor haar kunnen doen. Ze zien het niet zitten met haar.

Ze zit hier om te bewijzen dat ze wel kan werken.

"Wie is zij dat ze uit kan maken dat ik niet kan werken."

Ik vind het sterk en goed van haar dat ze hier komt bewijzen dat ze kan werken. Bovendien vind ik het schandalig dat ze haar de put in praten.

Jij gaat schoonmaken?

"Nee kan niet, ik pijn !!!"

Een van de meewerkend voormannen vraagt aan een nieuwe Koerdische vrouw of ze wil meelopen bij het schoonmaken. De vrouw wil niet. Ze heeft last van haar rug en haar schouder en haar nek. Ze heeft steeds aangegeven dat ze niet wil schoonmaken, zegt ze.

De meewerkend voorman weet niet beter of zij komt de klus van degene die schoonmaakt gedeeltelijk overnemen. Hoe dat verhaal de wereld in komt, is onduidelijk want ze wil echt niet. Ze hoeft uiteindelijk niet, ze mag bij ons aan tafel ringetjes op schroeven draaien.

Schroeven draaien

Aan een tafel schuin achter ons 'werkt' een slanke jongen. Hij zit op een muurtje dat tegen de wand aan staat. Hij kijkt verveeld voor zich uit en doet niks. Af en toe wordt er aan die tafel gelachen en lawaai gemaakt. Ze zijn het er duidelijk niet mee eens dat ze hier verplicht moeten werken voor hun bijstandsuitkering. Ik ook niet, maar de vraag is op welke manier de ochtenden het snelst voorbijgaan.

De productie leider, vraagt die jongen voor een gesprek en ze gaan in het kantoortje in de hoek van de loods zitten.

Later komt de jongen weer terug en gaat 'aan het werk'. Het valt wel op dat hij de schroeven die klaar zijn nogal agressief in de bak gooit.

Zwart op wit

De productie leider komt naar me toe en zegt: "Jij hebt jouw consulente een mailtje gestuurd hè, gistermiddag?"

"Gisteravond," zeg ik.

"Daar komt ze nog op terug."

Later op de ochtend komt de consulente naar me toe.

"Oh, ja jou moet ik nog hebben. Was er niet iets met een mailtje dat ik gestuurd, over, even denken. "

"Ik wil zwart op wit wanneer ik moet komen. Wanneer ik geweest ben en ik wil de reglementen

die zijn beloofd en die ik nog steeds niet heb."

"We hebben niet zoiets als een standaardbrief, waarin staat dat je hier moet komen. Dat is er niet. En die reglementen liggen bij de drukker. Maar als je iets wilt waarop staat dat je hier geweest bent, ja dan, misschien kan ik.."

"Kun je dat niet maken. Ik wil het ook wel doen maar jij kunt dat natuurlijk ook wel. Kijk als ik een kopie vraag van de presentielijst dan heb ik alle namen. Dat zullen jullie vast niet willen."

Ze belooft dat er een papier komt waarop staat aangegeven wanneer ik gewerkt heb.

Ik moet jullie teleurstellen

Halverwege de ochtend kom de locatiemanager in zijn vanillevlagele overhemd de vloer op. Hij weet dat iedereen wil horen of we morgen vrij krijgen of niet maar hij zegt niks en verdwijnt weer. Rond een uur of half twaalf komt hij weer de zaal in.

"Mensen ik moet jullie teleurstellen. Morgen kunnen jullie niet komen werken."

Zijn ogen twinkelen. Alleen de zijne, verder vindt niemand het een leuke grap.

Kledingperikelen

Een collega van mij heeft haar eigen handschoenen meegenomen. Aan het eind van de ochtend zitten er al stevige slijtplekken in en een gat.

"Kan je nagaan, wat het met mijn handen doet. Stel nou dat ik morgen in een bureaufunctie kan beginnen. Met zulke handen kun je niet aankomen."

Mijn trui gaat er ook niet op vooruit. Kleine metaalfragmentjes dringen in het breiwerk en veroorzaken een grijze gloed. Ik neem me voor om volgende week oude kleren aan te trekken. We mogen geen kleren aan die stuk zijn of stinken. Maar ze kunnen natuurlijk niet controleren of je een vieze onderbroek aan hebt of niet. Misschien een idee voor een protestactie.

Creatief met schroeven

Anderen hebben al een ander soort protestactie bedacht: ze schuiven soms wel dertig ringen op een schroef en plakken die vast met de tape, net een barbecuespies. Die kunnen niet in de doos voor de opdrachtgever.

Een van de meewerkend voormannen legt mislukkelingen op onze tafel.

Aan een andere tafel stapelt een man de schroeven in vierkanten en maakt er zo een hoog maar akelig wankel bouwwerk van.

De rubbertjes kun je op de plaats krijgen door ze mee te draaien met de schroefdraad. Maar je kunt de schroef ook als injectienaald vasthouden tussen twee vingers en met wat kracht de rubbers erop duwen. Dat kan wel pijnlijk zijn als je de schroefdraad raakt.

Op de fiets naar huis komt er een collega naast me rijden. Zij wil ook graag zwart op wit wanneer ze moet komen werken. Ze is niet van plan om zich als vuil te laten behandelen. Ze baalt als een stekker.

"De cursus begint"

Later minder ik vaart om naast een andere collega te gaan fietsen. Sinds december is hij werkloos. Bij SagEnn hebben ze hem pas geleden gebeld 'dat de cursus begon'. Daar mee bedoelden ze dit werk: ringetjes op schroeven draaien dus.

Hij zegt: "Nou mooie cursus"

Ik sta perplex dat ze hem zo om de tuin hebben geleid. Hij heeft ook geen brief over wanneer hij moet komen. Ik vertel hem dat niemand zo'n brief heeft.

Zaterdag 26 maart 2005

De brief is binnen

Een brief van SagEnn. De gevraagde brief. Ik vraag me af wat er gebeurd is. Donderdag heeft mijn consulente dit nog mondeling geweigerd. Ik kon hooguit een bevestiging krijgen van de dagen dat ik gewerkt had en niet een algemene brief over wat dit hele project voor mij inhoudt. Nu heb ik dus wel een summiere brief. Het stelt niet veel voor, want er staat niet in dat ik hier

productiewerk zit te doen en ook niet wat mijn plichten en rechten zijn. Er wordt voortdurend gedreigd met sancties maar ze willen het blijkbaar niet op papier zetten.

Dinsdag 29 maart 2005

Vandaag zijn we met 25 man.

Ik vraag aan anderen of ze ook een brief hebben gehad. Nee, ik ben de enige.

Een collega heeft vrijdag de hele dag last gehad van migraine.

"Weer een dag naar de knoppen."

"Misschien toch stress?" vraag ik.

"Binnenkort zal ik mijn moeder vertellen wat ik nu doe."

"Wat vindt zij ervan, denk je?"

"Dat vindt ze heel erg."

Een andere collega is boos.

"Ik heb iemand nodig die me helpt bij het solliciteren. Die, als ik een brief opstuur, nog eens belt

om te vragen of er werk is voor mij, iemand die vacatures voor mij zoekt en bedrijven opbelt.

Maar ze doen nooit wat. Ze hebben één keer een vacature doorgegeven in al die tijd. Ze laten het er gewoon bij zitten. "

Ze is er ook boos over dat we geen extraatje krijgen, een kleinigheid van een euro per dagdeel dat je geweest bent of een vergoeding voor een buskaart. Dat zou ze wel op z'n plaats vinden. Zij is niet de enige die er zo over denkt. Bijna iedereen denkt dat en bijna iedereen begint er van tijd tot tijd over.

Observatieraam: apen in een kooi.

Ik kan recht naar het raam kijken van waaruit de SagEnn-medewerkers ons kunnen observeren.

Dat doen ze op dit moment met z'n tweeën. Een collega veegt wat rotzooi van haar T-shirt en schoot. Ik imiteer die handeling en dik het wat aan door ook nog in mijn schoot te blazen.

"Doe normaal," zegt de collega. Ik krijg de slappe lach.

Tegen het einde van de ochtend komt een groep vrouwen met modieuze kleren aan de zaal in. Ze lopen alleen maar langs en hebben een grijns van oor tot oor op hun gezicht. Ze gaan het kantoortje in de hoek van de hal binnen. De locatiemanager heeft een lichtgroen overhemd aan vandaag en ik zie dat hij tegen deze vrouwen praat en ze zelfs aankijkt. Dat heeft hij bij ons nog nooit gedaan. Dat moeten dus wel belangrijke mensen zijn, maar ik heb geen idee wie het zijn want dat wordt ons niet verteld. Mijn collega's vragen zich ook af wie dat zijn.

"Die zijn te sjiek om hier te werken,"

En: "Het is net of we een paar apen zijn. Zo voel ik me."

Als ze weer uit het kantoortje teruglopen en ons bekijken gaan sommigen roepen.

"Boe, hé we zijn hier hoor."

Ik doe niet mee maar voel dezelfde woede in me opwellen.

Als de ochtend is afgelopen, ga ik naar de productieleider toe en vraag wie die bezoekers waren. Hij knijpt zijn ogen een beetje dicht omdat dat hij diep na moet denken. Ik vraag me af of hij nadenkt over het antwoord op deze vraag of over een heel andere vraag, namelijk of hij mij dat wel wil vertellen of niet.

Ik vraag het omdat ik het niet fair vind. We moeten hier onvrijwillig werken, er zijn er bij die zich schamen, het soms verzwijgen voor hun omgeving. En dan worden we ook nog eens zo te kijk worden gezet. Ik doe mijn mond open om hem dat te vertellen maar tegelijkertijd doet hij zijn ogen weer normaal open en geeft antwoord.

"Dat zijn mensen die bij SagEnn werken.

"Consulenten?"

"Nee, uhm, op andere vestigingen heb je mensen die leiding geven en.."

"Locatiemanagers?"

"Ja, inderdaad. Er moet geld bij in ieder geval."

"Ik vind het niet kunnen."

Woensdag 30 maart 2005

Vandaag zijn we met 28 man. De twee meewerkend voormannen reken ik niet mee. Zij schijnen dit werk vrijwillig te doen met behoud van uitkering. Pas na drie maanden krijgen ze salaris. Zo is SagEnn goedkoop uit. Ik vind het onbehoorlijk. Zeker als je bedenkt dat de andere SagEnn-medewerkers goed verdienen.

De locatiemanager heeft een wit overhemd aan met zwarte lijnen in grote ruiten erop.

Buskaart

Een collega zegt: "Ik was gister zo boos dat ik erover dacht om vandaag niet te komen. De bus is zo duur, één keer 2,40 heen, één keer 2,40 terug. Dat is bijna vijf euro per dag." Ze koopt de kaartjes in de bus. Een andere collega rekent haar voor dat ze met een strippenkaart goedkoper uit is.

Aan de mannentafels wordt vandaag veel meer rumoer gemaakt dan op de andere dagen. De productieleider is er niet. De radio staat keihard en wordt niet zoals op andere dagen een half uur uitgezet.

Donderdag 31 maart 2005

We zijn met 25 man. De locatiemanager draagt een wit overhemd.

Onvoorbereid een sollicitatiegesprek in

Een van mijn collega's is boos omdat ze daarnet heeft gehoord dat ze straks een sollicitatiegesprek heeft. Onvoorbereid dus en in werkkleren.

En dat terwijl we van SagEnn tijdens de workshops een lesmap hebben gekregen met de raad om je goed voor te bereiden op een sollicitatiegesprek. Je moet van tevoren bedenken wat voor vragen je zou kunnen krijgen. Je moet zorgen dat je iets weet over het bedrijf en het liefst een paar vragen bedenken. Zorg dat je uitgerust bent, dat je kleren aan hebt die netjes zijn en waar je je prettig in voelt.

Ze vraagt aan de consulente of zij werkgever heeft ingelicht over het gebrek aan ervaring die ze op een bepaald gebied heeft. De consulente zegt van wel.

Maar de werkgever blijkt daar bij navraag helemaal niet over geïnformeerd te zijn. Er is gelogen !!!!

Schoonmaken:SagEnn is goedkoop uit.

In de loop van de ochtend komt de productieleider aan de collega die altijd de koffie verzorgt en het schoonmaakwerk doet, vragen of ze al koffie gaat maken en hoe het zit met de schoonmaak. Ze vraagt ook of er door de middagploeg ook wat aan schoonmaken gedaan wordt. "Ja".

Is er een bedrijfsarts?

Een collega zegt tegen productieleider: "Ik ben ziek, ik kan niet werken. Ze wijst daarbij op haar hals en draait haar hoofd terwijl ze haar schouders opgetrokken houdt. Ze heeft last van haar nek, rug en schouders.

Hij zegt: "Ik ben geen medicus en ik kan niet beoordelen of je kunt werken of niet. Je kunt ook gaan tellen of schoonmaken."

"Nee, ik kan niet schoonmaken."

Ze herhaalt keer op keer dat ze ziek is maar ze gaat niet naar huis. Als ik haar was had ik dat allang gedaan.

De productieleider zegt dat een bedrijfsarts dan maar uit moet maken of ze ziek is.

Ik vraag: "Een bedrijfsarts, gaat dat via SagEnn of moet je bij de gemeente zijn?" Hij zegt dat hij

denkt dat de gemeente dat wel doet maar dat moet de zieke vrouw dan met haar consulent bespreken.

De radio staat de hele ochtend aan. Kennelijk is het beleid om hem af en toe een half uurtje uit te doen vergeten. Ik vind het niet prettig, sommige anderen ook niet.

Waarom wij wel en zoveel anderen niet?

Ik zeg tegen een collega dat ik heel veel mensen uit de workshop en van de voorlichtingsbijeenkomst niet terug heb gezien en dat ik me afvraag of die dan soms niet hoeven of dat ze effectief geklaagd hebben of zo.

“Ja, die hebben het beter aangepakt. En sommigen hebben misschien echt een probleem.” Het kan zijn dat zij geen bijstand meer krijgen of gekort worden.

In Arnhem zitten duizenden bijstandsgerechtigden. Ik zit uitgerekend bij de groep die hier een beetje zijn tijd moet verdoen met stompzinnig werk. Waarom zij niet en ik wel???

Ik leer echt geen vaardigheden bij en ik heb het ook niet nodig om een structuur in mijn leven te krijgen of om sociaal geactiveerd te worden of zo. Nuttig vind ik dit werk niet.

Zeker niet als je het afzet tegen bijvoorbeeld de tekorten in de verpleeghuiszorg. Om daar een handje bij te steken, zou ik niet erg vinden. Het is niet mijn roeping maar ik zou het wel nuttig vinden. Veel beter dan dit.

Aan het eind van de ochtend vraag ik of het mogelijk is om vrijdag 15 april vrij te krijgen en die uren dan te verplaatsen naar de dag ervoor. Geen probleem. Dat valt me mee.

Vrijdag 1 april 2005

We zijn vandaag met 21 man.

Stofallergie, kapotte handen

Een collega klaagt dat ze geen zin meer heeft. Haar linkerhand is nogal gehavend en ze kan geen schroef meer zien.

Een andere collega is niet gekomen vandaag. Ziek. Gisteren klaagde ze al dat ze zich belabberd voelde.

Een ander heeft rode ogen en een rode neus, van het stof. Daar is ze allergisch voor.

Als er iemand begint de vloer aan te vegen, staat ze op en wil weglopen van de stofwolken maar het vegen stopt. De man loopt gewoon weg en gaat ineens wat anders doen. Het vegen veroorzaakte waarschijnlijk ook naar zijn idee teveel opwaaiend stof.

Om half tien vraagt een van de meewerkend voormannen aan de vrouw die de schoonmaak en de koffie doet, nu koffie wil gaan maken. Ze krijgt er een punthoofd van dat het elke dag op een andere tijd is.

Buskaart voor 57,5 euro

Een van de collega's die uit Arnhem Noord komt heeft een busabonnement gekocht. Dat kostte 57,50 euro.

Dat moet ze dus missen van het toch al geringe huishoudgeld want het wordt het niet vergoed.

Het is vandaag 1 april en de uitkering is binnen. Woensdag en donderdag werd er al rondgevraagd wie z'n uitkering al had. Er werd over getelefoneerd. Velen kunnen er niet mee rondkomen en staan elke maand rood. Bij mij is het niet anders.

Reglementen: een stap vooruit, twee achteruit

Een andere collega schijnt weer naar de reglementen gevraagd te hebben.

“Daar zijn ze nog mee bezig”. Dit is gek. Vorige week maandag werden ze voorgelezen en toen zouden we allemaal aan het eind van de ochtend een boekje met het hele verhaal krijgen. Dat gebeurde niet. Later werd verteld dat het bij de drukker lag en nu zijn ze ineens weer bezig om de

inhoud te bepalen. Dat lijkt erop dat ze de methode 'een stap vooruit en twee stappen achteruit' gebruiken.

Het ergste vind ik dat het zo overduidelijk is dat ze ons maar wat op de mouw spelden en niet eens de moeite doen om een beetje geloofwaardig over te komen.

In de pauze zegt een collega tegen mij dat hij aan mij ziet dat alles wat zich in deze loods afspeelt zo overduidelijk indruist tegen mijn gevoel. Ik schrik ervan dat dat zo duidelijk is.

Gratis handjes voor SagEnn

Een collega werkt op de bovenverdieping op de plek die als kantine dienst moet gaan doen. Hij is zelf een grote blanke man. Samen met een wat stille maar vriendelijke donkere man bouwt hij daar een keuken voor SagEnn. Hij vertelt dat de donkere man degene is die weet hoe het moet en wat voor materialen er nodig zijn. Maar, als de man vraagt om materialen zegt de locatiemanager dat het niet kan.

Dus vraagt de blanke man erom en dan kan het wel. Dat vindt hij stom.

Ik ook, het is pure discriminatie.

Ik vind het eigenlijk nog stommer dat SagEnn deze man gebruikt voor werkzaamheden die strikt genomen niet binnen de opzet van dit project vallen. Daar passen eigenlijk alleen werkzaamheden bij die niet op de een of de ander manier concurrentievervalsend zijn of een commercieel doel hebben.

Een klusjesman die een keuken zet, kan daarvoor aardig wat geld vragen. Een ander bedrijf loopt dus nu een opdracht mis.

Wat het nog erger maakt: de man zit hier om bemiddeld te worden naar de arbeidsmarkt. Daar is dit traject voor. Maar ze gebruiken hem gewoon en doen niets om hem aan een baan te helpen. Maar eigenlijk is al het werk dat hier verricht wordt concurrentievervalsend. Dat het zo openlijk en schaamteloos op deze manier gebeurt, geeft aan hoe incompetent ze zijn. Ze schatten ons in als dommeriken die het niet in de gaten hebben. Mogelijk hebben ze zelf niet in de gaten dat dit niet kan en zijn zij de dommeriken.

In de put geholpen

"Ik vind het eigenlijk gek dat jij met al jouw werkervaring en zo'n goede CV nog geen werk hebt kunnen vinden. Dat moet toch te doen zijn?" Ik vraag het toch maar even.

"Ja maar, je moet niet vergeten: de ondersteuning hier is nul komma nul. Ze hebben me hier alleen maar in de put geholpen."

Maandag 4 april 2005

Evaluatie

Om half negen beginnen we, zoals normaal. Er is weinig werk.

Rond een uur of negen komt de productie leider vragen of de helft van de groep mee naar boven gaat om een evaluatie te houden.

Eén van mijn collega's kijkt nukkig: "Dit is ook weer onvoorbereid."

Als we in boven in een grote kring zitten, begint de productie leider te vertellen dat het naar zijn idee allemaal best goed gaat. Wie een opmerking heeft, mag het zeggen maar hij garandeert niet dat hij er een antwoord of een oplossing voor heeft. Wie wil er wat zeggen. Ik steek mijn vinger op. Tegelijkertijd roept een vrouw met blond lang haar "Ik."

Ik mag eerst van wal steken.

"Ik heb er een probleem mee wanneer er zomaar ineens zonder aankondiging gasten door onze werkruimte lopen die zich niet eens even voorstellen."

"Je doelt op die groep SagEnn-medewerkers van vorige week."

"Ja, dat vond ik erg vervelend ze liepen daar maar te grinniken. We zitten hier niet vrijwillig dus dan vind ik dat je zoiets niet kan maken."

"Jullie zitten hier vrijwillig verplicht."

"Ik zit hier niet vrijwillig, ik zit hier verplicht."

Hij schrijft het op en wil bevorderen dat bezoeken van tevoren aangekondigd worden. De bezoekers moeten dan óf discreet langs lopen óf zich onder ons mengen en zich ook voorstellen. Wat mij betreft blijven ze helemaal weg, maar dat zeg ik niet.

De blonde vrouw wil langere pauzes. Een kwartier is maar kort, zeker als je eerst met z'n allen je handen gaat wassen. Er zijn dan opstoppingen in het toilet en je wilt toch ook een sigaretje kunnen roken.

De productieleider zegt dat hij er geen probleem mee heeft als er af en toe iemand buiten een sigaretje gaat roken tussendoor als je er maar geen potje van maakt. Dus de pauze wordt niet structureel langer maar er is wel de mogelijkheid om af en toe een extra pauze van vijf minuten te nemen 'als je het echt niet meer trekt'.

Een ander zegt: "Dat raam daar, daar baal ik van." Het gaat over het raam waardoor de SagEnn medewerkers ons observeren, soms wel met z'n zessen tegelijk.

De productieleider wil wel vragen of ze de varens weghalen en het dan gewoon openlijk doen en niet zo stiekem.

"Maar", zegt hij: "Zij willen weten hoe jullie je gedragen want ze moeten met jullie naar werkgevers toe. "

"Dat is onzin," zeg ik, "Ze doen dat helemaal niet, ze doen er vrijwel niks aan."

Hij zegt dat ze dat bij anderen wel doen en dat alleen in mijn geval dat dan blijkbaar niet zo is.

Daar geloof ik niks van, maar bewijzen kan ik dat niet. Volgens hem zijn er al drie mensen bemiddeld. De anderen dus niet, denk ik bij mezelf.

Een ander zegt dat ze nooit iets verneemt van haar consulente, die komt nooit op de werkvloer.

Hij zal vragen of de consultants die zich nooit op de werkvloer wagen dat wat meer willen gaan doen.

"Voor mij hoeft dat helemaal niet, " zeg ik. "Ze weet niet eens hoe ik heet."

Iemand vraagt of we een reiskostenvergoeding of een extraatje kunnen krijgen omdat we de moeite nemen om te komen.

De productieleider zegt dat we met z'n allen een brief kunnen opstellen om dat te vragen, het is niet gegarandeerd dat het lukt maar het valt te proberen.

Iemand vraagt: "Er is geen werk meer, zijn we klaar? Dan ga ik naar huis." en staat op om dat te doen.

De productieleider zegt: "Ga nou even zitten. "Jij ben een beetje ADHD hè."

Ik twijfel of ik hier iets van zal zeggen.

Er schijnt iemand bezig te zijn om een nieuwe order binnen te halen. Dan is er weer werk.

"Die pinguïn?" vraagt iemand.

"Nee, die andere, die lange," Hij maakt met zijn hand een gebaar in een boog boven zijn hoofd.

"Die met dat hoofd", vul ik aan.

"Ja, maar we moeten met wat meer respect over de mensen hier spreken."

Ik zeg: "Nou als jij iemand ADHD noemt, dan toon je ook niet zoveel respect."

"Dat kan ik wel hebben hoor, " zegt de vrouw.

"Weet ik, maar het is hier 'de pot verwijt de ketel dat'ie zwart ziet'."

Een ander roept: "Ja, wij moeten hier voortdurend goed communiceren en andersom gebeurt het niet."

"Ja, bellen jullie ons op als er weer werk is. Dan hoef ik niet voor niks drie kwartier hier naartoe te fietsen." Dat wordt gezegd door iemand die helemaal aan de andere kant van de stad woont.

De productieleider verwacht dat er morgen wel weer wat is. Maar hij belooft niet dat we gebeld worden.

"Hoe zit het met het reglement", vraag ik.

"Die liggen bij de drukker. Het moeten mooie boekjes worden," antwoordt de productieleider.

Maar dat zit volgens mij anders. Ik weet namelijk van een collega dat ze nog aan het schrijven zijn, dat nog niet helemaal duidelijk is wat ze er wel en niet in willen zetten.

"Moeten we dat tekenen," vraagt iemand.

"Als ons gevraagd wordt om het te tekenen, lijkt me ook dat er de optie is om het niet te tekenen," zeg ik.

"Maar wat zijn de consequenties als je dat niet doet?" op die vraag komt geen antwoord. Niemand weet het.

Een vrouw vraagt hoe het zit met de ziektekostenverzekering.

"Hoe zit dat? Als ik hier van de trap val, wat gebeurt er dan."

De productie leider belooft het uit te zoeken.

Een ander: "Even een praktische vraag, zijn we nou klaar zo, kunnen we zo naar huis?"

"Bijna. Zijn er mensen die de dozen op pallets willen doen en wil er iemand buiten de rotzooi op ruimen? De papiertjes moeten van de parkeerplaats?"

We gaan naar beneden. Ik stort me op de dozen.

We rapen nog wat rommel van de parkeerplaats.

De productie leider heeft ineens een handtekeningenlijst voor de reiskostenvergoeding. Ik teken die uit solidariteit met de busreizigers. Dan ga ik naar huis. Ik bedenk ineens dat vandaag de presentielijst niet is bijgehouden. Daar baal ik van.

Dinsdag 5 april 2005

Er zijn weer schroeven, wel b-keus als je het mij vraagt, aan de uiteinden hangt vaak nog een klont metaal als een wormvormig aanhangsel dat geen enkel nut heeft maar wel pijnlijk kan zijn voor je handen als je niet uitkijkt.

Vrijwilligerswerk (b)lijkt ook mee te tellen

Een consulente loopt de zaal in met een vrouw die ik niet ken. Ze zal drie dagdelen in de week komen meewerken bij ons omdat ze verder al acht uur werkt.

Waarschijnlijk als vrijwilliger. Er is iemand onder de collega's die haar kent van vrijwilligerswerk. Het is ons nooit gezegd dat vrijwilligerswerk ook meetelt. Als dat wel zo blijkt te zijn, zijn we voor de gek gehouden.

Zelf zou ik ook liever iets anders doen. In een verpleeghuis helpen lijkt me nuttiger dan dit stompzinnige werk. Als vrijwilligerswerk ook mag, dan zou ik dat liever doen.

Woensdag 6 april 2005

Vandaag moeten we post verzorgen, een folder, een antwoordkaart en een A-4tje per envelop. Die moeten in een voorgeschreven volgorde in de envelop gedaan worden. Dat doen we.

Dan komt een meewerkend voorman ons vertellen dat het misschien wel sneller werkt als de een de stapeltjes maakt en de ander ze in de enveloppen doet. Een van de collega's aan tafel zegt dat ze wat variatie in haar werk wil en ik heb ook geen zin in dit voorstel.

Ik zeg tegen de meewerkend voorman: "We zijn dik tevreden zo."

Hij laat ons onze gang gaan.

Volgens de productie leider gaat hier het groepsbelang voor het individueel belang. Maar echt een groep zijn we niet. Van de meeste collega's ken je de naam niet. Meestal zit je met ongeveer hetzelfde groepje aan tafel. En als er vacatures zijn worden die rustig aan een stuk of zes kandidaten voorgelegd. Dan ben je dus elkaars concurrent.

Bovendien doet zich nog het merkwaardige verschijnsel voor dat collega's elkaar gaan zitten vertellen dat ze te kieskeurig zijn bij het zoeken naar werk en dat ze het 'in jouw geval wel wisten' enzovoorts. Alsof we hier allemaal zitten omdat er zoveel banen zijn. Die zijn er eenvoudigweg niet.

De recreatiecommissie

Sommigen hebben echt wel een goed CV, diploma's, werkervaring en zijn prettig in de omgang. Maar zelfs voor hen wordt niets gedaan bij SagEnn. We zitten hier echt niet voor de lol. We zitten hier omdat we anders gekort worden op de uitkering.

Soms hoor ik een meewerkend voorman iets zeggen over 'ritme', 'stukje dagbesteding' en dat soort dingen. Het is net of je de recreatiecommissie hoort praten af en toe.

"Waarom moet ik dit doen?"

Vanochtend kwam een collega al boos binnen. Hij schijnt gezegd te hebben: "Waarom moet ik dit doen?"

Ik op een gegeven moment een consulente in de buurt van de tafel van die boze jongen. Even later hoor ik hem boos schreeuwen. Ik versta er geen woord van maar voel wel aan dat er geen liefdesverklaring wordt afgegeven.

De twee meewerkend voormannen en de productieleider komen er ook bij. Er is een hoop rumoer. Later is de jongen niet meer in de zaal. Hij komt wel terug en maakt de ochtend netjes af. Zijn vraag is terecht. Ons is nooit uitgelegd wat de opzet is van dit project is. Geen brief, niks. Alleen een voorlichtingsbijeenkomst. Maar toen werd er gezegd dat we nog net niet achter de ramen hoefden maar dat we verder alle banen moesten accepteren. Zo informatief was dat niet. Maar ze denken ook dat we daar te dom voor zijn.

Wat ik weet heb ik van internet of uit de krant. Over de achterliggende gedachte is ons gewoon niets gezegd. Alleen maar dat we dit moesten doen en dat anders onze uitkeringen zouden worden stopgezet.

Mijn consulente wil een afspraak met mij, vrijdag om tien uur, even praten over hoe het gaat en hoe dat nou beter kan met die freelance-plannen van mij. Ik stem toe, hoewel ik er niet veel zin in heb en nog minder vertrouwen.

"Elke dag een stukje slechter"

Een collega zegt : "Elke dag gaat het een stukje slechter met mij. Dat ligt 'aan de hele situatie hier."

De collega is bang voor gedonder met de uitkering en bang voor een 'joboffer'. Dan wordt je gedwongen in een baan aan het werk gezet. Vermoedelijk krijg je dan niet het leukste werk dat er is.

De presentielijst is nog niet gedaan, dus ik vraag aan een van de meewerkend voormannen hoe dat zit. Hij zegt dat de andere meewerkend voorman het heeft gedaan en gewoon gekeken heeft wie er is, sommige vrouwen zitten er elke dag en daar zet hij dan weer een kruisje bij. Dat lijkt me een slordige werkwijze. In de pauze vraag ik aan die meewerkend voorman of hij mijn naam weet.

"Angelique" zegt hij.

"Nee hoor. Jij heet zeker Michiel?" Maar ik weet dat hij niet zo heet. Ik maak een praatje. Laat vallen dat ik hem nooit bij ons zie, dat hij altijd bij de mannen is.

"Bij jullie is het niet nodig, bij jullie gaat het allemaal goed. Bij hun ligt het werk soms stil, dan zijn ze zo aan het kletsen en dan doen ze niks meer. Dan ga ik erbij staan en begin ik weer en dan gaan ze vanzelf weer meedoen en anders zeg ik er wat van."

Folders vouwen

Rond half elf komen er folders binnen. Die moeten even omgevouwen worden, zesduizend stuks. Ik moet met een collega onze tafel leegruimen. Dat doen we, daarna wachten we even.

De folders worden binnen tien minuten bij ons gebracht.

De middelste vouw zit verkeerd, als we die terugvouwen komt de voorkant van de folder waar die hoort, namelijk aan de voorkant.

Een van de meewerkend voormannen, komt bij ons aan tafel staan.

Hij vertelt dat hij de eerste drie maanden met behoud van uitkering werkt en daarna een contract krijgt en dus ook salaris. Vervolgens vertelt hij wat voor een ellende hij allemaal heeft meegemaakt. Het is een schokkend verhaal.

De collega die de koffie verzorgt, heeft nu een heel takenpakket gekregen wat het schoonmaken betreft. Ze maakt beneden de wc's die wij gebruiken schoon, doet de hal en stofzuigt. Boven maakt ze de twee wc's schoon die de consultants van SagEnn gebruiken. Ze zet de koffie voor de pauzes.

Ze is vandaag vanaf tien voor tien bezig geweest tot aan het eind van de ochtend.

Ze zegt: "Het is wel voorgekomen dat iedereen al weg was terwijl ik nog bezig was."

Ik zeg: "We weten vaak niet precies waar jij bent."

"Nee, maar dat is jullie taak ook niet, dat is een taak voor de voormannen. Maar die zien het ook niet. Voortaan begin ik met het schoonmaakwerk en dan kom ik daarna wel meewerken."

Donderdag 7 april 2005

Gisteren ben ik gevallen met de fiets. Daarom wil ik afbellen maar de telefoon van SagEnn doet het niet. Ik stuur dan maar een mailtje

Hallo,

Vandaag ben ik ziek en kan ik niet komen. Gisteren ben ik op weg naar huis aangereden door een brommer en heb blauwe plekken, koppijn en daardoor ben ik erg van slag. Het was maar een klein ongelukje maar het is onbegrijpelijk voor mij dat iemand mij ziet en me dan toch aanrijdt, hij reed achter mij. Onmiddellijk kwamen er allemaal vrienden van hem bij en het was redelijk bedreigend. Ik denk dat hij niet verzekerd was of zo, dat hij zo raar deed. Ik kan nu niet zoveel hebben dus niemand heeft wat aan mij vandaag.

Eigenlijk wilde ik even bellen om het uit te leggen maar op beide telefoonnummers krijg ik geen gehoor, volgens mij hebben jullie een storing.

Ik ben de hele dag thuis 026 3510986.

groeten

Een uurtje later belt ze, ze hadden inderdaad een stroomstoring. Ze zegt: "Ik heb je mailtje gelezen, wat vervelend voor je." Ik vertel wat ook al in de mail staat.

Ook zeg ik dat ik me niet zo veilig voel in de fabriekshal. Dat ik slecht hoor en daardoor soms pas laat in de gaten heb dat iemand boos is. Zo'n schreeuwpartij overvalt me dan en ik weet dan vaak niet waar het over gaat. Daar voel ik me niet prettig bij en dat kan ik er vandaag niet bij hebben.

Vrijdag 8 april 2005

Het regent pijpenstelen en ik ben doorweekt als ik het gebouw binnenstap. Het is vijf over half negen dus ik heb er 50 minuten over gedaan, 10 minuten langer dan normaal, door het slechte weer.

Ik ga eerst even boven een bekertje koffie halen voor ik begin met werken.

De jonge Koerdische vrouw is er ook en al na een half uur zie ik dat haar ogen helemaal rood worden omdat ze zo'n last heeft van stof en gruis. Ze is allergisch en elke dag dat ze werkt lijkt haar overgevoeligheid toe te nemen.

Boven in de kantine zijn er nu vaklieden bezig. Die zetten een wandje. De klusjesman en zijn collega werken nu weer met ons mee.

Freelancen is me onmogelijk gemaakt

Om tien uur ga ik met de consulente praten. Zij wil een gesprek dus zij moet maar van wal steken. Ze begint te vertellen dat ze mijn dossier heeft gekregen van degene die eerder mijn consulent was. Die vorige consulent is plotseling weggegaan. Ze heeft even naar het dossier gekeken en zegt dat SagEnn geen relaties onderhoudt met werkgevers in de media, uitgeverijwereld of iets dergelijks.

Ze zegt: "Ik ken je niet goed, ik heb je twee keer gezien bij de workshop."

Ik zeg er niks van maar denk bij mezelf "zes keer en ik heb zes keer een introductiepraatje moeten houden en toen vroeg je me nog hoe ik heette." Maar ik zeg niks en wacht af wat haar volgende stap is.

Ze vraagt of ik niet naar 'Eigen Zaak' wil. Blijkbaar is dat de opvolger van "Bureau Zelfstandigen" van de Sociale Dienst. Ik zeg dat ik niet direct een bedrijf wil beginnen. Ik ben boos over het feit dat de Sociale Dienst eenmalige inkomsten van mij niet normaal kan verwerken. Ik heb één keer 100 euro verdiend en dat heeft vier maanden trammelant opgeleverd, voordat dit correct verwerkt werd. Eerst zetten ze mijn uitkering stop en vervolgens maakten ze wel het geld over van de ene maand maar hielden ze een andere maand in. Ik kreeg problemen omdat ik de huur niet kon overmaken, het kostte mij huursubsidie omdat ik de uitkeringsspecificaties niet op tijd binnen had en een hoop koppijn.

Ik hoopte door freelance werk bij een werkgever binnen te komen en zo een vaste baan te vinden. Die weg ligt voor mij door het knullige optreden van de Sociale Dienst niet open. Ik voel me op achterstand gezet omdat de Sociale Dienst het mij daarin zo verschrikkelijk moeilijk heeft gemaakt. Ik heb dan ook geen vertrouwen meer in ze. Daarom ga ik niet meer achter freelance werk aan. Dat is jammer want dat zou wel de meest logische weg zijn. Maar een gesprek met Eigen Zaak kan natuurlijk nooit kwaad.

Ze vraagt hoe het verder gaat, ze bedoelt waarschijnlijk hoe het hier in de hal gaat. Ik vertel.

Vanaf het begin is me verteld dat ze allerlei dingen van ons verwachten die ook in een normale werksituatie worden verwacht. Maar dit is toch echt geen normale werksituatie: van driekwart van de mensen weet ik niet eens hoe ze heten, van anderen weet ik alles over hun privé-leven. Waar de mensen blijven die niet meer terugkomen is me ook niet duidelijk.

Ik zeg tegen haar dat ik in de workshops allerlei mensen heb gezien die blijkbaar hier niet hoeven te komen om schroeven te draaien. Waarom ik dan wel? Veel voegt het niet toe aan wat ik kan en het geeft me geen voldoening. Als vrijwilligerswerk ook telt dan ga ik liever een handje bijsteken in een verpleeghuis, dat heeft dan tenminste nog zin.

Ze wil eens kijken of er vrijwilligerswerk te regelen valt voor mij. Ze zegt dat mijn traject binnenkort afloopt en vraagt: "Kan ik je nog ergens in ondersteunen."

"Ja, wil je eens kijken naar mijn brieven? En heb je tips over solliciteren via internet?"

Dat heb ik eerder bij de workshop ook al gevraagd maar toen heeft ze daar ook niks mee gedaan. Maar wie weet, doet ze dat nu wel.

Ik vraag haar wat zij er nou van vindt, van de hele toestand.

"Ik zie sommige mensen opbloeien."

"Waarom dit werk, daar leer je toch niets van?"

"Dat is het enige wat sommige mensen nog kunnen."

Ik weet zeker dat dat flauwekul is. Maar dat zeg ik niet. Het is al heel wat dat ze niet heeft bedreigd dat ze de gemeente in zou lichten, dat ik niet gekort wordt om een of andere onzinnige reden.

Later als ik weer ringetjes om schroeven zit te draaien in de hal komt de consulente naar me toe en vraagt of ze m'n CV mag toesturen naar een uitgeverij voor een stageplaats. Dat mag natuurlijk wel maar ik heb ook nog wel betere versies. Die beloof ik haar op te sturen per mail. Maandag geef ik wat brieven af bij de receptie zodat ze daar even naar kan kijken en tips voor verbeteringen kan geven.

Tegen mijn collega zeg ik dat het gesprek is meegevallen. Dat is ook zo.

Voor mijn collega ligt het iets anders. Die heeft vrijwillig ingestemd om een traject te volgen bij SagEnn. Ze willen het traject verlengen. Daar heeft mijn collega geloof ik niet zoveel fiducia in.

Een andere collega heeft ook de pest in. Vanmiddag heeft ze een sollicitatiegesprek. Ze kan misschien afwashulp worden in een restaurant maar "misschien zoeken ze wel een zwartwerker". Dan gaat het over en doet ze het niet. Soms zit ze sip voor zich uit te kijken.

Maandag 11 april 2005

Vandaag is de productie leider er niet. Er is wat meer rumoer dan anders en de radio staat harder. De mensen praten harder, lopen meer rond en vaker dan anders gaat er een tweetal naar buiten om even een sigaretje te roken.

De locatiemanager draagt een felgroen overhemd en een brede stropdas met breder groenrode banen.

In de pauze gaan we naar boven om koffie te halen. Iemand begint met zijn voeten op de houten vloer te trommelen en anderen nemen dat over. Beneden is er iemand aan het roepen. Ik ga kijken wat er aan de hand is en loop naar de balustrade toe. Het scheelt niet veel of ik val over de rail die vorige week is aangelegd door bouwvakkers om een wandje in te kunnen plaatsen. Maar het gaat goed en als ik naar de begane grond kijk, zie ik dat er iemand bezig is de brandslang af te rollen.

De lange meewerkend voorman zegt nergens wat van, heeft het niet zo in de gaten. En de andere meewerkend voorman is met een paar mensen in een auto weggereden, blijkbaar heeft hij een klusje buiten de deur.

Er is een nieuwe deelneemster vandaag. Ik ken haar van de workshop en maak al snel een praatje met haar. Ze komt bij me aan tafel zitten. Eerst vouwen we folders en als die klus klaar is gaan we weer verder met de schroeven. Normaal brengen de meewerkend voormannen voorraden naar de tafels maar vandaag niet. Ik ga diverse keren zelf op zoek naar enveloppen, ringetjes voor de schroeven of rubbertjes.

Voorman wil contract, of wij positief willen doen

Nu de productie leider er niet is, maakt een van de meewerkend voormannen van de gelegenheid gebruik om te vragen of we positief over zijn functioneren willen doen tegenover de nieuwe productie leider die het eind april komt.

Ik vind het ongelooflijk dat hij zoiets aan een van mijn collega's vraagt, maar ze zegt dat hij dat echt wel bedoelde. Een andere collega zegt dat ze hem niet goed vindt en niet slecht. Ze vindt hem niet een echte baas.

Als de pleuris uitbreekt loop ik weg, dat weet ik wel. En ik zal altijd een mobieltje bij me hebben, voor het geval het echt misgaat en mensen zich zo uit de tent gelokt voelen dat ze ontploffen van woede. Dat is niet ondenkbaar.

Sommigen gaan vandaag iets eerder weg dan normaal.

Dinsdag 12 april 2005

De laatste dagen wordt er veel gezeurd over de koffie.

Degene die de koffie verzorgt zegt: "Omdat het niet vrijwillig is, klagen mensen overal over, dan is 'ie weer te slap, dan weer te sterk. Het is nooit goed."

Ze heeft er ook de pest over in dat de middagploeg niet schoonmaakt.

Iemand van SagEnn heeft eerder gezegd dat er bij de middagploeg wel iemand was die schoonmaakte. Dat blijkt dus niet waar te zijn.

De rotzooi op de kantoortjes schijnt zich nogal op te hopen.

Vandaag was het schoonmaakrooster weg en de receptioniste weigerde het nog eens uit te printen.

Een aantal collega's wordt op de lijst gezet voor een functie bij de Drie Gasthuizen, gastvrouw. Elke ochtend van 8 tot 10 uur, in totaal 10 uur in de week. Daar kom je absoluut niet mee uit de bijstand. En het is maar tijdelijk, voor de zomer.

Waarom ik niet voor die functie ben voorgedragen, wordt me gevraagd.

"Dan moet je niet bij mij zijn, maar bij SagEnn." zeg ik.

"Waarom de een wel en de ander niet?"

"Dat weet ik echt niet!"

De locatiemanager draagt zijn kiwikleurige overhemd weer.

Af en toe gaat er een boormachine aan of een zaagmachine. Het afmaken van de keuken boven is nu in handen van een bedrijf. Dat levert af en toe enorme herrie op van de machines.

"Tel je nog met hoeveel we zijn?" vraagt een collega mij.

"Dat is geen doen. Er zijn altijd wel een paar lui weg, boven of een sigaretje roken buiten en elke week komen er een paar nieuwe bij," antwoord ik.

Naar huis?

We hebben weinig rubbertjes. Een collega zegt dat we naar huis mogen als de rubbertjes op zijn. Een collega komt bij onze tafel staan en kijkt of we niet geobserveerd worden door het raam van het kantoortje op de eerste verdieping.

"Het gaat niet om de productie maar om hoe je werkt. Dat is de achterliggende gedachte hier."

Deze collega vermoedt blijkbaar een achterliggende gedachte, ik niet meer zo. Daarvoor vind ik het te amateuristisch.

Hij stopt een hoop rubbertjes in de broekzak en loopt weg.

Een vrouw aan tafel zegt: "Dus nou maakt hij voor mij uit dat ik vroeger naar huis wil."

Als alle rubbertjes aan onze tafel op zijn, ruimen we de tafel leeg. Ik zie twee vrouwen het pand uitlopen. Het is bijna elf uur. Normaal werken we tot half één. Ik gooi wat overgebleven ringetjes in een doosje, zet m'n stoel op de kop op de tafel en ga mijn handen wassen. De anderen van onze tafel doen hetzelfde.

Of toch niet naar huis....

De meewerkend voorman komt de wc-ruimte in.

"Dames, jullie moeten eerst de groep aan de tafel waar nog wel rubbertjes zijn helpen zodat jullie allemaal tegelijk naar huis kunnen."

Ik zeg: "Nou moet je niet tegen mij beginnen. Er zijn al mensen weg."

"Nee," zegt hij, "Die hebben we teruggehaald."

"Er zijn echt mensen al naar huis gegaan hoor!" houd ik vol.

"Wie dan?"

"Ik noem geen namen, ik ga hier niet zitten klikken."

Later zie ik dat de twee vrouwen inderdaad weer binnen het gebouw zijn. Iedereen moet binnenkomen.

De meewerkend voorman laat de grote garagedeuren deuren weer dichtgaan zodat we niet weg kunnen.

De vloer wordt geveegd en er is maar één bezem. Iedereen wacht en iedereen denkt aan zijn uitkering. We staan letterlijk en figuurlijk met de rug tegen de muur

Op weg naar huis rijd ik met een collega op. Die vertelt dat de meewerkend voorman heeft bedreigd dat zij en het groepje waar ze bij stond wel tot half één moesten blijven als ze niet zouden meewerken met vegen op het laatst. Ze is boos en vindt het niet terecht. Ze houdt zich namelijk altijd keurig aan de regels en dan nou dit.

Wc-rol in de plee...

De heren-wc zat gisteren verstopt. Waarschijnlijk heeft iemand er een wc-rol in geduwd.

"Wie hem heeft ontstopt?" vraag ik.

De meewerkend voorman schijnt het te hebben opgelost. Ja, hij heeft er belang bij dat het lijkt of alles op rolletjes loopt. Hij wil een contract.

Woensdag 13 april 2005

We moeten we folders in enveloppen stoppen. Het zijn uitnodigingen. Het zijn er 21.000. Dat is niet veel. Onze tafel is vies, maar de vloer is wel geveegd, zo te zien.

Twee collega's zeggen dat de tafel vies is en de productie leider pakt een bezem en vraagt of we de stapels enveloppen en folders eraf willen halen. Met de bezem veegt hij erover heen.

"Hier," zeg ik en wijs een plek aan. Hij veegt daar.

"En hier," zeg ik, nu dan eindelijk toch enthousiast geworden voor het project.

Hij zegt: "Jöh, hou op, dadelijk borstel ik je gezicht even."

De folders moeten met de rug in de envelop gestoken worden. Een vrouw doet het per ongeluk het verkeerd om. Pas na een tijdje krijgt een van de meewerkend voormannen dat in de gaten. Hij zucht omdat hij het zo dom vindt.

Het schroeventijdperk schijnt nu definitief voorbij te zijn. Ik had de geruchten daarover wel gehoord maar nu er een vrachtwagen komt die de pallets met dozen ophaalt, ook met de dozen waarin overgebleven schroeven zitten, geloof ik het echt.

Er zit een nieuwe aan een andere tafel. Het is een vrouw met een hoofddoek om. Ik vraag aan een meewerkend voorman of hij al heeft gevraagd waar ze vandaan komt.

"Nee, dat is niet beleefd," zegt hij.

Ik zeg: "Weet je wat mij voor een onbeleefde vragen zijn gesteld hier?"

Hij kijkt mij verwachtingsvol aan. Mijn buurvrouw weet waar ik op doel.

Een Turkse mevrouw heeft mij vorige week gevraagd of ik maagd was.

Ik zeg tegen hem: "Nee, dat kan ik niet vertellen dat is onbeleefd." Mijn buurvrouw schatert het uit. Ik denk dat verder niemand weet waar dit over gaat, alleen wij twee. Ik zeg tegen de meewerkend voorman: "Jij bent heel netjes opgevoed hè?"

"Mijn moeder heeft haar best gedaan."

Die ene, hoe heet ze toch?

Een Koerdische vrouwen is er vandaag niet. Haar vriendin vraagt of ze zich ziek heeft gemeld.

De productie leider weet niet precies wie ze bedoelt.

"Gaat dit soms over die ene, die met dat leren jasje?" Hij heeft geen flauw idee hoe die heet en gaat naar het kantoortje om te kijken op de lijst.

Een collega zegt tegen mij dat de vrouw beter haar mond had kunnen houden. Nu wordt het ineens een onderwerp, het was anders misschien niet opgemerkt. Niemand weet de achternaam van de vrouw die er niet is. Iedereen gaat ineens naar namen vragen.

Een collega komt vast te zitten in haar stoel. Ze heeft haar voet in de ronde ijzeren stang gestoken die om de poot van de verstelbare stoel zit. Daarbij raakte ze per ongeluk de hendel. De zitting zakke naar beneden en ze raakte vast. Ik begin wat te sjorren aan de stoel. Ze raakt los maar schopt de andere voet hierbij zo hard tegen de tafel dat ze nu aan allebei de benen een flinke blauwe plek moet hebben.

Werk in kassen

Ze komen hierheen. Vanmiddag. Om kwart voor twaalf komt er iemand een presentatie geven.

Het gaat over werk in de kassen. Dat wordt ons in de pauze verteld.

Een collega die daarvoor op de lijst staat zegt: "Ik moet dus hier blijven."

Een allochtone collega die het allemaal zo snel niet heeft kunnen oppikken, vraagt wat er nou is om kwart voor twaalf. Ik zeg dat het voor ons allebei niet van belang is, dat wij gewoon naar huis kunnen. Wij hebben ons geen van beiden opgegeven.

Voor deze vrouw is het Nederlands soms te moeilijk. Ik word er soms moe van omdat ik haar niet begrijp. Soms knik ik gewoon maar. Voor haarzelf zal het ook wel knap vervelend zijn.

We zijn vandaag met 29 man.

Pallets schoonmaken 'op locatie'

Gisteren is er een groepje weggeweest om pallets te stapelen. De rest van de middagploeg heeft gisteren vrij gekregen, nadat ze de zaal hadden geveegd. De mannen die naar de pallets zijn geweest, krijgen volgende week compensatie. Vanmiddag gaat er weer groepje. Het is rotwerk zegt de meewerkend voorman. "Nog één dagje en dan ben ik er vanaf," zegt hij. Maar hij zegt ook dat het niet zeker is dat het vanmiddag afkomt en dan moeten ze nog een keer terug.

De locatiemanager draagt vandaag een lichtgeel overhemd en een rood jack.

Donderdag 14 april 2005

"Weet je al wat we moeten doen?"

"Nee, wat dan?"

"Nou het is niet best, maar dat merk je zo wel."

Ik denk: "Gôh: zouden we karbonaadjes in moeten pakken of garnalen pellen?"

Maar ik zeg: "Ik dacht dat er misschien niks zou zijn."

Een collega hoort dat en zegt: "Ja, dat dacht ik ook."

Deze collega vindt de hele toestand wel grappig. "Ze gaan ten onder aan hun eigen flauwekul."

Er is geen werk, alternatief programma

Er is geen werk. Een meewerkend voorman zegt dat de productieleider nog met de locatiemanager aan het praten is. Dat hijzelf en de productieleider het niet eens zijn met wat de locatiemanager wil. En een andere SagEnn medewerker is ook niet zo enthousiast.

Ik hoor dat het gedrag van de locatiemanager de nodige irritatie opwekt bij de andere SagEnn-medewerkers. Hij komt vaak pas om een uur of tien binnenzetten, met een autoritaire houding. De locatiemanager komt later in de kantine met de productieleider erbij. De manager steekt van wal.

Ga maar vragen om vacatures bij de bureaus

"We hebben vandaag een bijzondere situatie. Twee opdrachten zijn uitgesteld en we hebben geen werk. Wie wil, mag straks naar huis. Verder hebben we een programma bedacht en dadelijk wil ik graag van jullie weten wie waarvoor kiest. "

Hij wil ons in koppels de straat op te sturen om SagEnn voor te stellen bij de andere bedrijven in de buurt en daar om werk te gaan vragen. Je moet dan noteren wie daar te bevragen is voor werk en een visitekaartje afgeven.

Er kunnen ook koppels naar buiten gaan om zwerfvuil te ruimen. Verder zijn er allerlei werkzaamheden in het pand te doen: de fietsenrekken die gisteren zijn gebracht moeten worden vastgezet. Je kunt gaan schoonmaken, en er zijn wat technische klussen te doen. Verder kunnen er mensen wat vacatures gaan kopiëren.

De bedoeling was dat er ook mensen op de computers konden gaan zoeken naar vacatures op internet maar het netwerk ligt plat. Dat mag je dan ook thuis doen.

Dat wil ik, ik wil naar huis.

De productieleider vraagt of er mensen zijn die mee willen naar Schaik om de klus met de pallets af te maken. Niemand biedt zich aan. Ook niet voor de andere klussen. Er heerste een gelaten stilte.

De locatiemanager zegt: "Ja, ik kan ook mensen gaan aanwijzen."

Dat vind ik niet zo'n handige opmerking, want daarnet heeft hij gezegd dat we naar huis mochten. Hij valt blijkbaar uit zijn rol.

De productieleider heeft op hem ingepraat en gezegd dat hij het niet te hard moest spelen. Hij maakt nu tegenstrijdige opmerkingen, daarmee maakt hij er helemaal een potje van.

De productieleider gaat de mensen in de kantine persoonlijk aanspreken en vragen: "Zou jij willen schoonmaken?"

Kopiëren, schoonmaken en klussen

Uiteindelijk is er een groepje van vier mannen dat wat technische dingen gaat doen, een paar vrouwen gaan kopiëren en een groepje vrouwen gaat schoonmaken.

Later loop ik naar beneden. Daar staan de productieleider en een van de meewerkend voormannen.

“Zo, jullie zijn ook blij dat jullie geen vast contract hebben?” zeg ik lachend.

“Ik ben hier de volgende week en de week daarna nog,” zegt de productieleider. Hij krijgt tenminste salaris. De meewerkend voorman werkt voorlopig altijd nog zonder contract en zonder salaris, met behoud van uitkering.

Een collega zegt tegen de productieleider dat ze daarnet in de kantine wel even tot tien heeft zitten tellen. e wil de gemeente bellen en ze wil direct uit het traject van SagEnn, is erg boos. De productieleider zegt dat zij de locatiemanager de gelegenheid moet geven om op haar grieven te reageren. Hij probeert het vuur te blussen maar dat lukt niet.

Ik schrijf snel mijn naam op de lijst van mensen die thuis gaan internetten en loop naar buiten.

Een collega noemt SagEnn ‘niet motiverend’. De organisatie is superslecht. Soms heeft zijn er wel vier mensen van SagEnn die met allerlei banen en gesprekken aan komen zetten. Het is totaal onoverzichtelijk geworden.

Bij mij ligt het anders. Mijn consulente komt nooit naar me toe met vacatures of suggesties en ook spreek ik haar weinig over andere zaken. Ook andere SagEnn consulenten komen nooit met vacatures naar mij. Alleen de leidinggevendenden op de werkvloer spreek ik wel.

Bang voor strafkorting op de uitkering

De collega is heel bang voor een strafkorting op de uitkering wanneer je kritiek op SagEnn hebt.

Maandag 18 april

Vandaag zijn er twee klussen. Kerstkaarten en folders. Die folders moeten in kartonnen kokers, daar gaat een sticker op en dan komt het weer in pallets.

Het eerste waar ik me mee bezighoud zijn de kerstkaarten. We hebben twee grote stapels op tafel staan en daar moeten we stapeltjes van vijf van maken die we overlangs en overdwars stapelen, zo dat je niet snel twee stapeltjes tegelijk kunt pakken.

Werk in kassen blijkt voornamelijk seizoenswerk

Ik hoor hoe de voorlichting over het werk in de kassen was.

“Ze zoeken gewoon slaven. Het is seizoenswerk en in oktober zetten ze je weer op straat. Maar ze zeggen dat het van je eigen motivatie afhangt. Voor de meest gemotiveerden zou er dan in de winter ook nog wel wat te doen zijn. Dat is natuurlijk niet zo, dan komen eerst de vaste werknemers in dienst en dan zit het vol.”

Ik vraag om wat voor een werk het gaat: “tomaten- en paprikaplantjes kweken en water geven. De rijpe vruchten plukken en verpakken, droge blaadjes weghalen, water geven, dat soort dingen.”

Er zit ook een nieuwe man aan tafel met een dikke bos haar en een baard. Hij wordt Jezus genoemd. Hij gaapt ons aan. Dat vind ik vervelend. Ook een Marokkaanse jongen met een pet is niet gediend van de belangstelling.

“Ik ben geen homo!” Op een gegeven moment loopt de Pet naar Jezus toe en roept wat. Ik geloof niet dat hij geslagen heeft maar wel bijna. De Pet moet met de meewerkend voorman mee en gaat aan een andere tafel werken.

Ik fiets terug met een collega die er was er niet bij was vrijdag. Ik vertel dat we bij de burens ‘mochten’ gaan vragen om werk en hoe de locatiemanager zich gedragen heeft.

Ze zegt: " Mijn kind werd woensdag ziek. Hij lag al met 41 graden koorts op de bank. Toen ik op de Rijnbrug fietste belde hij al, 'ik moet overgeven'. Ik zeg: ik kom zo. Ik zei tegen dus tegen de consulente: mijn kind is ziek ik moet naar huis."

Ze zei: "Je mag niet zomaar voor elke ziekte thuisblijven. Als je naar huis gaat, bel ik de Sociale Dienst."

Uiteindelijk mocht ze gaan. De productie leider heeft gezegd: " Ga maar naar huis, kom maandag maar weer."

Ik hoor ook van een collega dat ze een baantje kon krijgen maar dan moest ze wel eerst een maand voor SagEnn werken, met behoud van uitkering.

Dinsdag 19 april 2005

Op de fiets hoor ik een stem achter mij.

"Hij zei, kijk niet naar mij, kijk niet naar mij. Ik ben geen homo. En later greep hij naar mijn keel. Hij was agressief." Ik kijk opzij. Het is Jezus. Gister heeft hij iemand aan zitten gapen en die was daar boos over. Hij heeft mij ook zitten aangapen dus ik snapte de irritatie wel. Maar dit verhaal is opgeblazen.

Een collega heeft vorige week contact gehad met een casemanager bij de gemeente want er heeft zich een tijdelijke baan voorgedaan. Die baan is voor korte tijd en niet lang genoeg om daarna in de WW te komen. De collega kreeg het idee dat de gemeente deze tijdelijke baan niet ziet zitten. De gemeente heeft natuurlijk liever dat een cliënt in de WW komt dan in de bijstand want de WW wordt uit een landelijke pot betaald en de gemeente moet de bijstand zelf vergoeden.

Maar het vreemde is dat alle banen die SagEnn tot nu toe heeft aangedragen voor sommigen van ons ook tijdelijk en parttime zijn dus wat is nou de bedoeling?

De gemeente en SagEnn werken langs elkaar heen. Tenminste daar lijkt het wel op.

En in hoeverre hebben wij als werklozen nu nog wat in de melk te brokkelen? Zo worden onze belangen verkwanseld. Een tijdelijke baan die wel in de richting zit van wat je graag zou willen, levert meer relevante ervaring op en biedt meer kansen dan het productiewerk dat we op de Hazenkamp doen.

Het bejaardentehuis dat een vacature had voor een gastvrouw voor tien uur per week schijnt tegen SagEnn te hebben gezegd dat ze het intern hebben opgelost.

Door de handelswijze van SagEnn kunnen werkgevers knap huiverig worden om vacatures in de krant te zetten want voor je het weet, heb je een hele rij werklozen aan de poort met de reïntegratieconsulenten erbij. Zie dan nog maar eens uit te vissen wie er wel echt gemotiveerd is en wie niet.

Voorman wil eigen bedrijf: gratis handjes welkom

Een meewerkend voorman vertelt dat hij een uitgeverijtje aan het opstarten is. Hij wil boekjes maken in oplages van duizend exemplaren. Ik vraag wat dat kost. Hij zegt dat je moet rekenen op vijf euro per boekje. De kosten zitten vooral in het binden.

Ik zeg dat ik ook aan boekbinden doe, maar dat ik alles met de hand doe, niet met machines.

"Oh." zegt hij "maar Binderij Arnhem doet ook heel veel met de hand." Ik zeg dat hij met een oplage van 1000 dan vijfduizend euro kwijt zou zijn aan een boekje. Dat vind ik wel erg veel geld.

"Ja," zegt hij, "maar ik heb aan de locatiemanager gevraagd of ik het hier kan laten doen. Dat kon, en dan kun je een mooi prijsje maken, vijftig cent per boekje kom je dan. Kijk dat scheelt."

Even val ik stil. Ik kan er met mijn pet niet bij dat hij zijn boekjes door ons wil laten binden. Dan kleeft er toch misschien geen bloed maar in ieder geval zweet aan zijn handen. Bovendien zullen wij hem niet meer zien als iemand die het 'zo goed bedoelt' maar als iemand die ons regelrecht uitbuit. Het is belangenverstremgeling ook nog want hij zou er dan belang bij krijgen dat wij niet doorstromen naar regulier werk. Dit zeg ik allemaal niet. Ik hoop gewoon dat het niet doorgaat.

Ik vraag hoe hij hier terecht is gekomen. Via het Matchingteam van de gemeente. Hij krijgt van de week een contract, en de andere meewerkend voorman ook.

De locatiemanager is weer op dreef: "drie maanden werken met behoud van uitkering"

Rond een uur of elf komt de locatiemanager de zaal in en zet de radio uit.

"Dames en heren".

SagEnn gaat samenwerken met een ander bureau. Via dat bureau, DMK, denken ze een hoop vacatures binnen te krijgen. Hij noemt magazijnwerk, steigerbouw en werken in de winkels van Kruitvat en Etos. Je kunt je intekenen voor die voorlichting, het is boven in de kantine. Hij gaat verder en zegt dat het een mooie opstap naar een betaalde baan kan zijn. Je moet tijdens een proeftijd, de eerste drie maanden met behoud van uitkering werken. Daarna kun je, als het tenminste goed gaat, in dienst komen, met een contract en salaris.

"Betaald werk gaat voor onbetaald werk!!!!" Waar heb ik dat toch steeds gehoord en hoe komt het toch dat dit principe zo wordt gehanteerd dat je op de een of de andere manier nooit aan betaald werk toekomt? We moeten het maar zonder salaris doen.

De locatiemanager zegt dat het niet bedacht is om mensen uit te buiten. Een aantal mensen knikken met een smool van: zo lust ik er nog wel een paar.

Hij zegt ook dat we zo niet door kunnen gaan. Daarmee suggereert hij dat de uitkering wordt stopgezet als wij niet doen wat hij zegt.

Een collega zegt dat ze vrijdagmiddag al wat anders heeft en hoe dat dan moet. Ze moet naar een dokter of zo.

De productieleider zegt dat ze daar gewoon naartoe kan en geen extra uren hoeft in te halen.

De locatiemanager zegt dat het net is als bij een gewone werkgever: je probeert dingen in te passen maar als het niet anders is en je moet naar de dokter, dan is het niet anders. (Waarom heb ik toch steeds het gevoel dat ik naar een slecht gespeeld toneelstuk zit te kijken?)

Productieleider: "Het nulpunt is hier!!!!"

Een ander vraagt: "Als je niet bevalt en ze zetten je weer op straat, moet je dan weer naar de werkfabriek. Dan heb je een paar maanden voor niks gewerkt en dan is het doei en dan laten ze weer een paar nieuwe opdraven die ze er na een paar maanden uitgooien."

De locatiemanager antwoordt: "Als je de proeftijd niet door komt bij zo'n werkgever dan kom je weer in de werkfabriek."

De productieleider: "Ja, dit is het nulpunt !!! Hier is het nulpunt!!!!"

Iemand anders: "Dus als je niet bevalt, kunnen ze je hier naartoe sturen."

We werken hier voor drie maanden en dat traject kan verlengd worden tot een half jaar. Maar als je ander werk vindt en je krijgt daar geen salaris voor en ze sturen je weer terug dan heb je dus ontzettend veel uren gewerkt zonder salaris. En tot overmaat van ramp worden die uren niet afgetrokken van de tijd die je nog in de werkfabriek te gaan hebt. Dan werk je dus meer uren zonder salaris dan diegenen die gewoon hier blijven.

Een collega wordt heel erg boos en gaat staan.

"Ik wil werken om zelf geld te verdienen en niet om jullie rijk te maken of zo. Waarom moet ik hier weer werken als ik een tijd een baan heb gehad. Waarom trekken jullie dat dan niet van het traject af. Ik heb twee handen en ik wil werken maar dan ook geld verdienen. Ik ben jullie slaaf niet. Jullie behandelen mij als slaaf."

Hij gaat nog een tijdje door en wordt steeds bozer.

De locatiemanager wordt een beetje zenuwachtig en staat met zijn been te wiebelen.

Na een tijdje zegt hij: "Wat is je vraag?"

"Moet ik hier nog werken als ik ergens anders werk heb. Weet je, als ik werk heb, ben ik weg. Met zijn hand wijst hij naar de deur."

De locatiemanager zegt: "Nee, als jij een baan hebt dan werk je daar en niet hier."

Een ander die ook boos is: "Waarom laten jullie hier geen tralies zakken."

De locatiemanager: "Ik ben blij dat je er zo over denkt."

Nu sta ik echt paf. Dit is een superstomme uitlating.

Het is duidelijk dat bij iedereen de haren recht overeind staan door deze ontactische locatiemanager die door zijn hele gedrag en benadering olie op het vuur gooit.

Iemand roept: "Jullie komen nu met seizoenswerk aan, straks is dat over. Moet je dan weer helemaal opnieuw een aanvraag indienen voor een uitkering?"

De locatiemanager zegt: "Als je dat niet wilt, moet je je maar niet inschrijven."

De productie leider staat vlakbij mij en ik vraag hem of SagEnn het loon van die eerste maanden in de zak steekt.

"Nee, zegt hij, "dat zou crimineel zijn."

Als de locatiemanager weg is, doet een van mijn collega's helemaal niks meer. Ze heeft er zwaar tabak van.

Aan mijn tafel beginnen er ook een paar te mopperen en zelf doe ik er ook aan mee. Ik hoor ook de wat stillere collega's protesteren: "Dat klopt toch niet !"

Iedereen zit te klagen en te mopperen en de meeste zijn heel erg boos. Ik ben bang dat als ze zo doorgaan er een gigantische bende van komt.

Het is al een gigantische bende. De stapels met doosjes met enveloppen die eerst op een tafel stonden zijn omgevallen. Rondom de tafel liggen overal enveloppen.

Maar dat is niet zo erg. Ik ben bang dat er klappen gaan vallen als het zo blijft doorgaan. Het wordt steeds erger. Die locatiemanager maakt er een enorme puinhoop van en als het dan uit de hand loopt worden wij, werklozen, natuurlijk afgeschilderd als het tuig. Mijn bloed kookt zo onderhand.

Later wordt een collega mee het kantoortje ingenomen. De productie leider heeft een gesprek met hem. Maar ik geloof dat er ook nog een consulent bij is.

Later komt hij met papieren in een plastic hoesje naar buiten. Iemand vraagt: heb je al werk, mag je al weg?"

"Hoe was het bij de vergadering van de Tweede Kamer.?"

"Ik weet nog niet, weet je. Ik ben bezig, maar als ik een baan heb dan ben ik hier weg." Hij lacht in ieder geval weer.

Van het kastje naar de muur

Ik bel de gemeente en vraag naar mijn casemanager. De vrouw zegt dat ik 's ochtends moet bellen. Ik zeg dat dat niet kan omdat ik vanaf 21 maart 's ochtends in de werkfabriek moet zitten en dat het daardoor iedere keer niet gaat. Als ze mij niet te woord wil staan wil ik dat even zwart op wit. Dan weet ik ook waar ik aan toe ben.

Ze verbindt me door met mijn consulente. Ik zeg: "Ik zat eerst bij een andere casemanager en zit nu bij u ingedeeld. Nu zit het zo dat ik tegenwoordig 's ochtend licht productiewerk moet doen voor SagEnn. Nu vraag ik me af of de Dienst Inwonerszaken weet wat zich daar afspeelt en of daar enige interesse voor bestaat?"

"U werkt in de werkfabriek in Zuid?"

"Ja."

"Bent u ontevreden over het individuele traject?"

"Ik ben ontevreden maar het gaat niet alleen om mij. Het gaat om de hele organisatie en bejegening. En ik vind dat ik dat moet aankaarten bij de Dienst Inwonerszaken zelf. Want die is verantwoordelijk."

"Ik denk dat u met uw consulent van SagEnn moet gaan praten."

"Ze lopen daar voortdurend te dreigen dat ze je uitkering stopzetten en zo. Daarom durven mensen hun mond niet open te doen. Ze zeggen dat ze dan wel even je casemanager inlichten. Daarmee bedoelen ze dat ze je zo uit de uitkering kunnen zetten. Maar ik vraag me af of het op deze manier wel kan."

"Ik wil u best te woord staan maar ik heb het de komende weken erg druk."

"Het hoeft ook niet nu, het kan later maar ik sta niet stil intussen."

We wisselen e-mailadressen uit. Zodat we in ieder geval zouden kunnen mailen.

Ik vraag me af of ik er goed aan heb gedaan om te bellen. Het interesseert haar niet zo. Ze heeft het druk. Maar ja, wat geeft het ook. Ze weet nu dat ik niet sta te juichen. Ze kan niet zeggen dat ik geen contact heb gezocht.

Woensdag 20 april 2005

Op de fiets kom ik een collega tegen. We praten over de 'banen' met behoud van uitkering die gisteren door de locatiemanager in het vooruitzicht werden gesteld bij het andere bureau.

"Ja iedereen had zoiets, wat moeten we hiermee? Het is niet normaal om drie maanden voor niks te werken toch. Dat heb ik nog nooit gehoord, twee maanden heb ik wel eens gehoord. "En dan die vent, zijn hele manier van doen, brrr."

"Ja." zeg ik. "Hij gooit wel steeds olie op het vuur. Straks worden mensen zo boos dat er een keer wat gebeurt."

"Ja, dingetje zei gisteren ook al dat hij op een goed moment wel eens klappen uit zou kunnen gaan delen."

"Nou, daar heb je het al."

De werkverdeling en de schemerlampacademie

Een meewerkend voorman wil niet dat we met z'n zessen aan een tafel werken. Er moeten een paar mensen ergens anders naar toe. Niemand wil, uiteindelijk doe ik het en ga ik aan een tafel zitten waar de enveloppen in de doosjes worden gedaan.

Na een minuut of tien staat een van mijn collega's nog steeds voor zich uit te turen bij een lege tafel. Ze mocht daar niet gaan zitten want daar zou vandaag niet gewerkt worden. Bij ons mag ze ook niet zitten. Aan de tafel bij mijn oude clubje mag ze ook niet aan het werk. Kortom ze staat er voor Piet Snot.

Tegen de productie leider zegt ze dat ze niet weet wat ze nou moet doen. Hij zegt tegen een meewerkend voorman dat hij haar aan het werk moet zetten. Die stoort zich daar niet zo erg aan en blijft bij een andere tafel staan praten.

Op een gegeven moment verzint hij toch iets. Ze loopt naar een tafel achter mij.

Dan komt hij bij mij aan tafel staan.

Ik zeg: "Je hebt vandaag weer een tien voor de werkverdeling."

"Wat bedoel je?"

"Nou, ze stond een hele poos te wachten."

"Ik kan niet alles tegelijk. Ik ben maar alleen vandaag."

"Nou leuk voor haar hoor. Het is geen schemerlamp of zo."

"Wat is je probleem?"

"Dat alles hier zo op rolletjes loopt."

Hij loopt weg.

Komt even later weer terug.

Iemand anders zegt ook wat. "Moet ze daar dan maar blijven staan of zo."

"Ach zeur niet." Hij is meteen weer weg.

Hoera, een baan....

Een jongen in trainingspak is vandaag voor het laatst. Hij gaat bij zijn oom in een bedrijf werken. Asbest verwijderen, sloopwerkzaamheden en koepels en overkappingen installeren bij winkels.

Die baan zal wel niet door SagEnn zijn binnengehaald.

De productie leider zegt tegen hem: "Doe voor mij maar appeltaart."

"Jij? Ik wil wel met jou in de ring."

"Oh, nou dat is wat anders."

Ze lachen allebei. Als de jongen weggaat, schudt hij de productie leider de hand en zegt: "Nou, bedankt voor de samenwerking."

De locatiemanager komt de vloer op. Ik houd mijn hart vast.

"Dames en heren, gisteren heb ik jullie verteld over DMK. Dat ging onder andere over werken bij het Kruitvat en Etos. Nu gaan dingen toch anders lopen. Het is nu zo dat als je uitgekozen wordt voor het werk dat je dan twee weken proef draait. Na die twee weken krijg je bij gebleken geschiktheid een contract voor een half jaar."

"Nou, zie ik nou blije gezichten of niet?"

Sommigen roepen wat. Sommigen klappen.

Regelmatig haal ik lege doosjes van de tafel waar ze gevouwen worden. Daar zitten een paar vrouwen bij wie ik de eerste dag aan tafel zat. Ik vertel dat ik gisteren naar de gemeente heb gebeld en dat ik vind dat het steeds gekker wordt. Eentje zegt: "Ja, je staat met je rug tegen de muur. Ze kunnen het allemaal nog maken ook."

Verder praat ik een tijdje met een andere collega.

Ik zie wel dat Jezus ons vreselijk zit af te luisteren maar ik vermoed dat hij toch niet alles verstaat. Het irriteert me wel dat hij me zo zit aan te gapen.

Jezus zegt ineens: "Mag ik even interrumpen?"

"Ja," zeg ik (had ik maar nee gezegd)

Hij begint een partij te zeiken over hoe de kaarten op de voorkant moeten liggen.

"Als je het niet goed vindt dan geef je het maar terug maar tegen mij is door niemand gezegd in welke volgorde het moet," zeg ik. Dat is ook zo, je doet maar wat want je hoort pas wat als er iets misgaat. Als je wilt wachten op instructie kun je wachten tot je een ons weegt.

Ik ben nu boos. Hij doet voor hoe het moet. Daarna doet hij het opnieuw voor maar dan moet de rode kaart rechts en daarnet deed hij die nog links. Hij zit gewoon te zeiken.

Ik negeer hem. Maar hij blijft aan de gang. Ik ben aan de ene kant op mijn hoede, ik weet dat hij over een ander overdreven verhalen heeft zitten ophangen, maar aan de andere kant heb ik ook tabak van dat gezeik, dus ik zeg: "Hou je nog op???"

"Ga je het nou persoonlijk maken of zo. Je moet niet te kritisch zijn."

"Nou, dat is dan meten met twee maten. Jij mag dus wel kritisch zijn en ik niet. Wat ben je nou aan het doen zeg?" Ik voel m'n kookpunt naderen.

"Ik begrijp het niet."

"Nou zeur dan niet."

Later probeert hij tegen de meewerkend voorman te zeggen dat de dikke man die naast hem zit iets niet goed heeft uitgelegd aan mij.

De dikke zegt, volkomen terecht: "Ik heb hier niets mee te maken." Iedereen begint te lachen.

Donderdag 21 april 2005

De opstelling is veranderd. Nu zijn er twee hele lange tafels gemaakt van een aantal tafels die eerst apart stonden.

We moeten kerstkaarten met winterlandschapjes inpakken. Een collega neemt het heel erg nauw en controleert de doosjes die ik heb dichtgeplakt nog een keertje. Als er een foute tussenzit, vraagt ze of ik dat soms niet gezien had. Ik word er een beetje moe van. Aan mijn kant stapelt het werk zich op terwijl zij op een gegeven moment niks meer te doen heeft, maar ze helpt mij niet. Maar een andere vrouw gaat me wel helpen.

De collega die controleert maakt ook nog een paar opmerkingen over dat de werkverdeling niet goed is geregeld. Dat klopt maar wat heb je er aan om je daar elke dag kwaad over te maken.

Ik reageer niet. Volgens mij is dit de verkeerde week en is iedereen extra gespannen. Als we klaar zijn met de inpakwerkzaamheden, zegt de voorman dat we aan die andere lange tafel kunnen verder gaan. We gaan daar naartoe.

Nu moet ik de doosjes aanleveren. Als het niet snel genoeg gaat, trommelt mijn buurman met de handen op het tafelblad en is het: "Kom op." Ik reageer niet maar ga kalm door in mij eigen tempo. Dan komt B. eraan. Hij wil weer op zijn stoel zitten en dat is de stoel waar mijn collega net op was gaan zitten.

"Ik word hier niet goed van. Wat een stom gedoe. Nou ik ga naar huis." Ze pakt haar jas die over de rugleuning van de stoel hangt.

"Ga je echt naar huis?" vraag ik.

"Nou, ik word hier niet goed van." Ze kijkt om zich heen en loopt ineens met haar jas naar een van de kleinere tafels achterin. Daar gaat ze doosjes vouwen.

B. haalt zijn schouders op en gaat aan het werk.

Later ga ik weer aan de lange tafel werken met een grote groep. Jezus is er vandaag niet. Iemand zegt: "Ik denk dat Jezus een beetje teveel confrontaties heeft gehad de afgelopen dagen."

Privacy! Verschil moet er wezen!

Een collega zegt dat er twee lui van SagEnn aan de deur zijn geweest een tijd geleden om een handtekening onder een tussenrapportage te krijgen. Ze zijn ook bij een van de anderen aan de deur geweest. Ik heb niks te verbergen maar ik zou me in zo'n geval vreselijk overrompeld voelen. Ik vind het ronduit belachelijk dat zij hun achternamen niet willen zeggen maar zich ondertussen wel in onze privé-sfeer begeven. Ik weet wel waarom wij van sommigen de achternamen niet mogen weten. Ze zijn bang voor represailles van de deelnemers hier. Ik hoor een verhaal over een jonge collega bij wie is ingebroken. Ze belde op om dat te zeggen. Zij zag het niet zitten om te komen maar dat moest toch van haar consulente. Ze is dus gekomen. Nou schijnen ze toch een deel van haar uitkering in te houden. Hier word ik hels van, is er meer aan de hand of krijg je nu ook al een korting omdat je de telefoon pakt?

Iemand vertelt dat het SagEnn personeel heeft overlegd. De locatiemanager mag niet meer de groep komen toespreken. Hij gooit teveel olie op het vuur. Dat lijkt mij een goed besluit, alleen hoop ik dat het ook waar blijkt te zijn.

"Werk eens wat minder snel!"

Sommigen werken verdomd snel. Een collega kreeg steeds te horen dat ze minder hard moest werken. Dat kwamen de meewerkend voormannen steeds zeggen. Daar werd ze erg kriegel van. "Het is hun probleem als er te weinig werk is en niet het mijne."

Als iemand aan tafel op een gegeven moment naar buiten wil om een sigaretje te roken zegt de voorman dat dat niet mag.

"Als de locatiemanager ziet dat er steeds vier of vijf man buiten staan dan zegt hij dat het helemaal niet meer mag."

De meesten aan mijn tafel hebben zich opgegeven voor de intake van het andere bureau, dat heet DMK, morgen. Ik ook. Zij zeggen dat het verplicht is, dat je anders wordt gekort op je uitkering. Ik kan me niet herinneren dat dat gezegd is. Een andere vrouw zegt ook dat het niet zo is. Het wil er niet in. De angst zit diep.

Werving ter plaatse

Er komt een blonde zwangere vrouw binnen en die gaat met de productiemanager staan praten. Dat duurt heel lang. Na een tijd is ze weg. Hij vertelt me dat hij haar een paar mensen heeft aangewezen als kandidaat voor bepaalde functies. (We hadden toch afgesproken dat bezoekers zich gewoon zouden voorstellen aan ons. Blijkbaar is hij dat alweer vergeten.)

Ik zeg: "Ik zit daar zeker niet bij?"

Hij zegt: "Ik wacht op een signaal van jou."

"Wat bedoel je daarmee?"

Nou, hij heeft niet de indruk dat ik erg veel zie in winkelwerk. "Wat zoek je eigenlijk?"

"Ik kan redactionele dingen doen, secretariael werk kan ook en in de grafische sector. Mijn consulente heeft gezegd dat ze hier geen contacten hebben met werkgevers in die sectoren. Het zij zo, maar ze heeft nog nooit een vacature onder mijn neus geschoven en daar beginnen collega's mij op aan te vallen. Niet dat die beslissing bij mij ligt maar het gaat wringen. Bovendien vraag ik me af of ze wel echt gelooft dat ik HBO-niveau heb want ik moet hier zitten en daarvoor is geen enkele motivering gegeven. Volgens mij is de bedoeling dat je vaardigheden ontwikkelt. Dat heb ik tenminste gelezen in een stuk op internet. Nou, ik leer hier echt niks."

Hij zegt dat hij ook niet ziet dat kerstkaarten vouwen mij nou zo op het goede spoor zet. Hij zegt:

"Hebben ze je nooit een stage in secretariael werk aangeboden of een typecursus of zo?"

"Nee."

Vrijdag 22 april 2005

Er moeten weer doosjes met kerstkaarten worden ingepakt.

Er staat een nieuwe deelnemer bij mij aan tafel. Hij heeft een getinte huidskleur. Hij komt zelfverzekerd over, alsof hij op het punt staat een imperium te stichten. Ik heb hem wel eerder gezien. Meestal stond hij in de buurt van de voormannen of de productieleider. Ik kreeg daardoor de indruk dat hij bij hun hoorde en niet bij ons. Hij maakt wel de indruk een goedgemutste gemotiveerde man te zijn die veel van het leven verwacht. Heeft in ieder geval een levendige blik in de ogen die mij wel aanstaat. Maar zijn lichaamshouding is weer minder, met die schouders zo naar achteren, hij is zo gespierd ook, alsof hij vaak op de sportschool te vinden is. Maar hij komt niet agressief over. Kortom, leuke knul maar jammer van die foute schouders.

Een collega vraagt hem: "Hoe ga jij nou om met je succes?"

"Hè wat, succes?"

"Ja, je staat erbij alsof je wereld aan het veroveren bent."

De jongen reageert er niet zo op. Het zou reden genoeg zijn om ruzie te krijgen maar door de houding van dit Succesnummer gebeurt dat niet. Ik noem hem S. (van Succes).

Onverwacht beschaafd

We gaan naar boven. Bijna iedereen gaat luisteren naar wat de mensen van het detachingsbureau DMK te vertellen hebben. Een vrouw en een man staan bij het papieren bord. De locatiemanager zit er ook bij. De vrouw vertelt iets over werken in drogisterijen. De werkweek zou 32 uur zijn. Je werkt eerst twee weken met behoud van uitkering. Dan neemt DMK je in dienst voor het minimumloon, met een contract voor een half jaar. Als het goed gaat, krijg je daarna een contract van het bedrijf waar je gedetacheerd bent. Tijdens je detachering, het eerste half jaar dus, komen ze geregeld kijken hoe het gaat op de werkvloer. Als er problemen zijn, dan proberen ze die op te lossen. Voor het drogisterijwezen is eigenlijk een diploma nodig. Dat kun je halen. De cursus duurt 16 weken, het vergt een werkdag plus een aantal uren studie thuis. Met de gewone werkweek erbij ben je dan dus aardig druk.

De locatiemanager begint een heel verhaal. Ik versta er niets van. Een collega naast me vraagt me wat hij zegt. Ik schud met mijn hoofd en zeg dat ik er helemaal niets van versta.

De vrouw van de drogisterijen ziet dat en zegt: "Er is iets wat je bezighoudt, heb je een vraag?"

"Ik versta er gewoon helemaal niets van. Ik weet niet of anderen daar ook last van hebben maar ik versta hem voor geen meter."

Dat is niet helemaal de verklaring van mijn ergernis. Ik heb de locatiemanager nog nooit zo beschaafd horen praten. Nu er vreemden bij zijn blijkt hij ineens niet meer zo hard te praten, nu heeft hij blijkbaar de behoefte om beschaafd over te komen.

De vrouw herhaalt in het kort wat hij gezegd heeft en vraagt of ik het begrepen heb. Ik knik.

Een collega komt binnen als we al halverwege zijn. Hij heeft geen pet op, zoals anders, zijn haar zit netjes. Hij stelt vragen over dingen die al verteld zijn. De productieleider grijpt in: "Jij hebt een stuk gemist, die vragen moet je maar even bewaren."

De vrouw vraagt aan het eind of er nog vragen zijn. "Geen vragen? Gôh ja, het klinkt goed hè, ik vind zelf ook wel dat het goed klinkt."

"Ik hoop dat het allemaal waar is," zegt een man.

Iedereen moet daarom lachen.

Sommigen willen zich niet opgeven voor één van de voorgestelde functies. Winkelwerk, magazijnmedewerker en bouwvakkers hebben ze gevraagd. Dat sluit niet aan bij hun CV's. Ik geef me wel op, voor de bouw.

Na de bijeenkomst werken we in de hal verder. De voorman komt bij me staan en zegt: "Heb jij je opgegeven?"

"Ja."

"Dat is goed geregeld hè, met die opleidingen?"

"Eerst zien, dan geloven."

"Dat is negatief, ja, je kunt altijd wel negatief blijven."

"Hoe zou dat nou komen."

"Jij bent gewoon negatief."

"Ik ben helemaal niet negatief."

Hij loopt snel weg.

Waarschijnlijk denkt hij dat ik me heb opgegeven voor de drogisterijwinkels. Het is gewoon een misverstand. Daar zal ik de schuld van krijgen.

Rond een uur of één sta ik ingepland voor een intakegesprek. Ik zie de man van DMK wel maar hij heeft papieren zakjes met stokbrood in zijn handen waar hij hongerig naar kijkt.

Maar de productie leider zegt: "Hij zoekt jou."

"Hij ziet eruit alsof hij nog moet eten."

"Ja, maar hij kan wel eten en praten tegelijk."

Hij duwt me naar de zoekende met stokbrood toe.

Ik stel hem op de hoogte van zijn missie.

"Jij zoekt mij, wist je dat?"

"Hij knikt."

Hij gaat even z'n spullen uit de kantine halen en dan gaan we naar een kamertje apart in het kantoorgedeelte. De eerdere gesprekken vonden allemaal plaats in de kantine, qua privacy niet geweldig. Dit kamertje is beter.

Ik laat mijn CV zien. Hij zet mij vast binnen vijf minuten buiten.

Hij knippert met zijn ogen en zegt: "Wat heb jij met de bouw?"

"Niet zo heel veel, ik heb mijn huis opgeknapt."

"Hmm...."

Hij vult een formulier in. Die moeite neemt hij dus.

"Je bent ongehuwd?"

"Ja."

"Woon je samen?"

"Nee."

"Waarom zit je hier?"

"De gemeente heeft mij aangemeld. Dat is verder niet gemotiveerd. Zo gaat dat. Eerst zat ik in de WW en toen kwam ik vanzelf in de bijstand. Dat was in 2003. Eerst waren ze me vergeten. Pas in mei 2004 ben ik aangemeld."

"Solliciteer je?"

"Ja."

"Waarop, wat zou je willen doen?"

Redactiewerk, communicatie en PR, grafisch vormgeven, secretariael, notulen maken en dat het liefst in de non-profit sector."

"Wat zou je echt niet willen?"

"Varkens doorzagen in een vleesfabriek. Ik ben vegetariër."

"Hij kijkt nog eens naar m'n CV."

"Voor steigerbouw heb je een bepaald diploma nodig. Als je dat niet hebt, wordt het moeilijk."

"Oh, dat wist ik niet."

"En we hebben ook nog niet zoveel werk in de bouw."

"Dat wist ik ook niet toen ik me inschreef." Ik pauzeer en vind dan dat ik iets moet zeggen. "Ja, ik weet wel dat mijn CV niet zo aansluit."

"Nee, eerlijk gezegd verbaast het me om hier iemand tegen te komen met zo'n CV."

"Dat snap ik. Ik weet ook niet wat de zin is van dit project voor mij."

"Heb je dat wel eens gevraagd?"

"Ja, natuurlijk. Maar ze zeggen hier niet voor niks dat je alles mag vragen, ze zijn toch niet van plan om antwoord te geven."

"Wat denk je zelf?"

"Ik denk dat ze het gewoon niet geloven, dat ik die CV uit mijn duim heb gezogen."

"Hmm....."

"Wat kun je goed?"

"Ik ben goed in communicatie en organiseren lukt ook. Ik kan redelijk uit de voeten op de computer."

"Wat is een slechte eigenschap van jou?"
"Ik ben geneigd om mijn werk mee naar huis te nemen."
"Dat is inderdaad geen goede eigenschap."
"Hmm"
"Waarom denk je dat je nog geen baan hebt?"
"Omdat ik voor mijn leeftijd niet zoveel ervaring heb, dan is een ander die jonger is misschien al gauw goedkoper en bovendien is er gewoon niet zoveel werk."
"Het wordt moeilijk ja, maar ik wil toch proberen of ik iets voor je kan vinden."
"Nou mooi, gôh dat je me niet gelijk weg hebt gestuurd. Ik schreef me in en dacht: Je weet nooit hoe een koe een haas vangt hè? Maar ik had niet verwacht dat je er zo serieus mee om zou gaan en echt zou luisteren."
"Nee? Nou zo ben ik niet. Had je dat anders verwacht?"
"Ja, dat is hier niet gebruikelijk. Je zult mijn irritatie vanochtend wel opgemerkt hebben. Dat komt echt niet uit de lucht vallen, ik heb de locatiemanager nog nooit zo meegemaakt, altijd was het bulderen. Weet je waarom het zo vol zat in de kantine?"
"???"
"Mensen denken dat ze gekort worden op hun uitkering als ze niet komen."
"Dat is niet zo."
"Weet ik, maar niemand weet meer waar we aan toe zijn. En weet je waarom er maar zo weinig zich uiteindelijk hebben ingeschreven?"
"???"
Omdat hij (de locatiemanager) zei dat SagEnn later nog iets aan nazorg zou doen. Ik weet van iemand die naar huis is gegaan: 'Als ik nog met hun wat te maken heb, dan hoeft het voor mij niet.' Niemand wil dat. Zo werkt dat dus."
"Die nazorg houdt alleen maar in dat wij met SagEnn contact hebben."
"Ja, ik weet dat het waarschijnlijk niet veel zal voorstellen maar ja, maar zo werkt het wel."
We praten ruim een half uur. Hij heeft meer belangstelling dan ik tot nu toe bij SagEnn ben tegengekomen

Maandag 25 april 2005

Het reglement staat op papier!

De meewerkend voorman deelt de reglementen uit. We moeten tekenen voor ontvangst. We zouden ze al een maand geleden krijgen maar nu is het dan zover.
Er staat een routebeschrijving in. Nu weten we dus hoe we hier moeten komen. Jippie!!!
Hieronder nog wat citaten: "De kandidaat onthoudt zich van grof taalgebruik zoals vloeken, seksistisch getinte uitspraken of religieus getinte opmerkingen."
"De kandidaten dragen zorg voor persoonlijke hygiëne en een goed verzorgd uiterlijk (heel en schoon)."
"Indien de kandidaat activiteiten uitvoert die niet zijn opgedragen dan wel naar oordeel van de directie zonder aannemelijke verklaring niet op de daartoe aangewezen locatie van uitvoering te vinden is, geldt dat als ongeoorloofd verzuim."

Dat is nog eens proza!!! En dan te bedenken dat veel mensen Nederlands niet als moedertaal hebben. Wat zullen zij hiervan begrijpen?

Van een meewerkend voorman moet ik ineens aan een andere tafel gaan zitten. Zogenaamd om een collega te vervangen want die moet een telefoontje plegen. Ik denk dat het in werkelijkheid erom gaat om mij uit te proberen. Kijken of ik me maar van hot naar haar laat sturen.

Zieke kippenvanger in spé krijgt controle

B. heeft net een gesprek gehad. Hij is laaiend. Hij moet kippen gaan vangen. Hij wil die baan niet maar het wordt hem gewoon opgelegd.
"Ik ben allergisch voor kippen," heeft hij gezegd. Maar de productie leider vindt dat hij geschikt is voor die baan. Dus hij moet.

B. had zich vrijdag ziek gemeld. We werken van half negen tot half een. Hij ook. Maar hij kreeg dus controle om twee uur. Toen was hij niet thuis. Zelf zegt hij dat hij net een boodschap aan het doen was. "Je moet toch eten."

Dinsdag 26 april 2005

De kaarten zijn op. Iemand bij ons aan tafel gaat daarom maar nieuwe pakken halen. Achterin de hal staat de hele voorraad op een pallet. Het blijken weer nieuwe plaatjes te zijn. Die anderen waren zeker op. Tenminste dat is mijn conclusie.

Na een tijdje komt een meewerkend voorman bij ons.

"Wie heeft die nieuwe kaarten gehaald. Dat is niet de bedoeling. Eerst moeten die oude op. Wie heeft deze nou gepakt?"

Niemand zegt wat. Ik weet zeker dat hij denkt dat ik het ben maar ik ga mijn collega natuurlijk niet verklikken. Ook zeg ik maar niks over de werkverdeling die hier altijd achteraf plaatsvindt. En waarom er altijd een zondebok nodig is, begrijp ik ook niet. Met overdreven teneergeslagen ogen wacht ik de nieuwe orders af. De voorman besluit dat de nieuwe kaarten weer teruggaan naar de voorraad en dat de oude serie eerst wordt afgemaakt.

De klap

Op een gegeven moment komt een vrouw naar onze tafel: "Wil één van jullie bij ons aan tafel komen meehelpen, het schiet niet op."

Dat doe ik. Wat blijkt: een collega heeft een ander voor zijn kop geslagen.

Aan de tafel van het slachtoffer worden de stapeltjes kaarten in de doosjes gedaan. De kaarten waren op. Een man liep naar de teltafel om daar setjes kaarten te pakken. Een man protesteerde. Maar het slachtoffer pakte toch een stapeltje waarop de ander hem sloeg.

Nu zit een voorman met de dader in het kantoortje te praten. Dat is weer een mooi staaltje van achteraf optreden. Deze voorman heeft daar een abonnement op.

De productie leider is er niet. De andere voorman ook niet, die is met een groep 'dames' van de middagploeg naar de V&D, in verband met vacatures of zo. Als zij er beiden wel zouden zijn geweest en als de werkverdeling een beetje soepel was geregeld dan was het helemaal niet gebeurd.

Iedereen zit ineens over het incident te ouwehoeren. Ik zie het slachtoffer aan zijn tafel zitten. Ik heb niet de indruk dat hij erg aangeslagen is en ik zie ook geen bult groeien op zijn hoofd. Ondertussen ben ik zelf wel aangeslagen. Ik vind dat nu wel bewezen is dat ze de veiligheid niet kunnen garanderen. Zal ik weggaan? Maar dan vestig ik ineens heel erg de aandacht op mijzelf en daar komt alleen maar meer rotzooi van. Ik besluit te blijven zitten en er later nog over te klagen.

Ik heb al eerder tegen de productie leider gezegd dat ze uit moeten kijken. Het heeft dus niet zoveel zin om dingen te zeggen. Ze doen er niks mee. Ik word er een beetje moe van. Kijk morgen wel hoe mijn pet staat.

Consulente speelt voor arbo-controleur

Een collega, (B.) heeft een papier bij zich. Erboven staat Arbo-dienst. De naam die erop staat ingevuld is van een consulente van SagEnn. Vrijdag heeft B. zich ziek gemeld. Toen is zijn consulente van SagEnn naar zijn huis gegaan en heeft deze brief in zijn bus gegooid. Haar naam staat erop, zij is consulente van SagEnn en werkt niet voor de Arbo-dienst. Het telefoonnummer dat erop staat is van SagEnn. Het is op zijn minst misleidend als het al niet grofweg valsheid in geschrifte is.

Twee anderen vinden het ook stom en halen de nieuwe productie leider erbij. Die gaat het vanaf volgende week overnemen van ook onzin dat B. kippen moet gaan vangen. Er gaan vreselijke verhalen rond over dat kippen vangen. B. zegt dat hij 'tegen de vogelpest is'. Dat vind ik komisch.

In de loop van de ochtend duikt de productie leider opeens op. Zou hij erbij zijn geroepen omdat er geslagen is? Hij komt de werkvloer op en vraagt wie er in Wijchen wil werken bij een onderneming die in de maand mei mensen nodig heeft. Het gaat om stopcontacten.

"Wordt het betaald?" vraagt een vrouw.

"Aan het eind van de maand krijg je geld ja. Nee, het is met behoud van uitkering."

De vrouw gaat verzitten als een vogel van wie een worm is afgepakt.

Ik vraag: "Is het een commerciële onderneming?"

Hij denkt even na en zegt dan: "Ja, het is een commerciële onderneming." De Marokkaanse vrouw die tegenover mij zit, geeft zich op voor de bijeenkomst.

Moeders krijgen twee weken vrij

Er is een probleem. Dat wil zeggen, er is verwarring.

De productie leider komt aan tafel en vraagt wie de luxe heeft van een kind en geen oppas kan regelen in de schoolvakantie, of ze hun naam willen opschrijven.

Ik kan niet laten om te roepen: "Nou, nou, nou wordt het hebben van een kind als een soort luxe hobby wordt afgeschilderd! Alsof ze die kinderen kunnen terugstoppen!!!

De vrouwen mogen de komende vakantie thuisblijven om hun kinderen op te vangen. De gemeente had kinderopvang moeten regelen. Dat is niet gebeurd. Daarom heeft SagEnn besloten de moeders vrij te geven.

Een collega zegt dat ze de klos is. Ze rookt niet en mist dus het recht op rookpauzes. Ze heeft geen kinderen en kan dus niet thuisblijven.

Aan het eind van de ochtend ben ik 'chef plakband'. Dat betekent dat ik de doosjes met kerstkaarten moet dichtplakken.

B. stopt ze in grote dozen, vijftig pakjes per doos. Zo'n grote doos gaat naar een vrolijke man die vrijwel voortdurend met zo'n plakbandapparaat staat te zwaaien.

Een jonge Turkse vrouw is fors op haar uitkering gekort. Volgens de een 40 en volgens de ander 60 procent.

Een collega: "Dat heeft enorme impact op iedereen hier. Ik kan het niet volgen hoor, de één mag gewoon thuisblijven omdat ze kinderen heeft en zij wordt dan zo hard aangepakt. Ze zijn niet consequent." Ze heeft gelijk.

Woensdag 25 april 2005

Ik praat met een nieuwe jongen. Hij was ook gepolst voor het baantje als kippenvanger. Het is vijf uur per dag. Je krijgt 1100 euro in de maand. Het is overal in Nederland. Met busjes wordt je naar de werkplek gebracht. Er zijn bepaalde 'instapplaatsen'. De nieuwe jongen wil die baan ook niet. Hij zegt dat je drie keer mag weigeren. Als je dan nog niet ingaat op een verzoek om ergens te solliciteren kunnen ze je korten op de uitkering. Hij woont bij zijn ouders en krijgt 190 euro in de maand. Heeft dat nodig voor de verzekeringen en zo. Is wel eerder hier geweest maar hij houdt het hier niet uit en is toen weer weggebleven. Het is een stille. Ik vind het maar raar dat hij hier zit. Dit is toch geen sfeer voor iemand die nog niet eens 21 is. Wat moet hij wel niet denken?

Vandaag moeten we scoobidoo touwtjes verpakken. Nummer één aan de tafel stopt een papiertje bij de zakjes erin. Nummer twee doet er een kaartje op en niet dat vast. Nummer drie stopt zes van die zakjes in een grotere zak. Nummer vier stopt 24 van die grotere zakken in een doos. Ik ben nummer twee in deze werkverdeling.

Je moet behoorlijk kracht op de nietmachines zetten om de nietjes goed dicht te krijgen. Al na een half uur voel ik het behoorlijk in mijn polsen. Ik vraag me af hoe ik er aan het eind van de ochtend aan toe zal zijn.

Rond kwart voor tien vraagt de meewerkend voorman de aandacht. Of we naar boven gaan om in de kantine kennis te maken met de nieuwe productieleider. Er wordt een flap-over neergezet. Een collega kijkt mij met een pruimenmondje aan.
"Zie je dat?" Ja ik zie het. We zijn een beetje allergisch geworden voor die flap-over.
Meestal betekent dat ding dat we iets vervelends te horen krijgen.

'Diagnose'

De nieuwe productieleider heeft een rode blouse aan gaat voor de groep staan. Stelt zich voor met zijn voornaam. Zijn achternaam mogen we niet weten, denk ik. Hij gaat vertellen wie hij is. Dat doet hij door dingen over zijn verleden te vertellen. Alsof dat hetzelfde is. Hij is geboren in 1964. Heeft drie kinderen. De jongste is vandaag 8 geworden. Hij had vandaag op koekjes willen trakteren. Tussen zijn zesde en zijn twaalfde heeft hij een enorme 'bak ellende' over zich heen gekregen. Hij heeft ooit een tijd in een koekjesfabriek gewerkt.

"Zijn dat die koekjes waarop je wou trakteren?"

"Nee, ik bedoelde verse."

Hij gaat verder. Heeft een tijdje heel hard gewerkt, in de logistiek. Kwam twee jaar thuis. Kwam toen bij SagEnn terecht. Ze hebben hem een baan aangeboden.

Hij 'diagnosticeerde' bijstandsgerechtigden.

Hij is gebonden aan regelgeving van de Wet Werk en Bijstand.

Als er geen werk is, zal hij alternatieven voorleggen. Daarbij moet je denken aan cursussen

Word, surfen op internet, vacatures vinden op internet, solliciteren, dat soort dingen. Hebben jullie vragen?

Ik: "Bij die cursussen moeten we dan weer bij de bureaus gaan aanbellen en vragen om vacatures."

"Nee, dat is eruit. Zulke dingen doe we niet meer."

Ik stel nog een vraag: "Je gebruikt het woord diagnosticeren tot twee keer toe. Betekent het dat je werkloosheid ziet als een ziekte? Dat het aan ons ligt dat werkloos zijn?"

"Wat ik bedoel is het volgende: je wilt piloot worden maar je hebt alleen maar een lagere school diploma. Dan is dat niet reëel."

"En jij gaat ons diagnosticeren?"

"Ja, ik maak notities en kijk wat je kunt en wat jouw belemmeringen zijn."

Nu spring ik zowat uit mijn vel. Hij is geen psycholoog en geen socioloog en geen maatschappelijk werker. En hij moet mij op basis van inpakwerk gaan vertellen wat ik kan en wat niet.

Hij voelt wel dat ik zit te ontploffen en zegt dat hij daar met mij in een gesprek wel nader op terug wil komen.

Een collega zegt: "Waarom ga je het alleen aan haar vertellen. Waarom niet aan iedereen. Jullie gebruiken woorden waarvan ik niet eens weet wat het is. Ik moet het toch ook weten. Wat is dat? Waar gaat dit over?"

De nieuwe productieleider legt uit wat een diagnose is. De collega zegt dat het om een ander woord ging. Hij vindt het allemaal maar stom. Iedereen begint te praten, over wat een diagnose is en wat diagnosticeren dan eventueel zou kunnen betekenen. De nieuwe productieleider stuurt ons allemaal naar buiten voor een rookpauze.

Deur dicht

Daarna gaan we verder. Hij heeft een nieuwe regel bedacht. De deur naar het kantoorgedeelte gaat dicht. Consulents mogen niet meer zomaar in de zaal komen en ook anderen ook niet. Een collega zegt er iets over dat dat steeds gebeurt. Niet prettig!

Ik vul aan: "Ik vind het onbehoorlijk dat ze dat gewoon blijven doen. We hebben bij de vorige evaluatie al aangegeven dat we dat vervelend vinden."

De collega: "Ze moeten zeggen wie ze zijn."

"Ik ben daar ook voor," roep ik.

Een andere collega wil juist dat de deur naar de consulents open blijft.

De nieuwe productieleider begint over iets anders. Hij zegt dat hij ontzettend de pest heeft aan agressie. Hij loopt daarbij iets verder naar voren en staat nu tussen de mensen, zijn handen gebald en kijkt naar ons om het effect van deze opmerking te bestuderen.

"Daar wordt 'ie zo agressief van," zeg ik tegen mijn buurvrouw en ik krijg de slappe lach.

"Ik ben een beetje dominant," is de volgende opmerking.

Koffie op de werkplek wordt niet meer toegestaan. De productie mag niet meer versneld of vertraagd worden. Het opjutten en afremmen moet dus afgelopen zijn. Dat is mooi.

Ik zeg ook iets over het observatieraam. Van het antwoord versta ik geen woord.

Van een vrouw naast me begrijp ik dat het raam misschien wel wordt afgeplakt.

Foutje

We gaan weer aan het werk beneden. Maar er is iets fout gegaan. De verkeerde kaartjes zitten op de verkeerde zakjes. Je hebt zakjes met 100 touwtjes en je hebt zakjes met 50 touwtjes. En nou zitten de verkeerde kaartjes op een partij zakjes. De hele handel moet terug. Foutje van de leiding. Niet opgelet !

Rotte appels

Ik klets wat in de wandelgangen. Ze hebben iemand weggestuurd. Ze willen nu de rotte appels uit de mand halen om het voor de anderen beter en veiliger te maken.

Ik hoor ook dat iemand van SagEnn een keer gezegd heeft: "Dadelijk staan ze me op te wachten."

Van de week gaat de locatiemanager met de gemeente praten. Over de reiskostenvergoeding en over het strenge beleid. De gemeente is van de harde hand. Als één van ons ook maar ergens een steek laat vallen, moet hij meteen uit de uitkering gezet worden. SagEnn heeft het goed met ons voor, dat moet ik wel begrijpen.

Donderdag 28 april 2005

Ik ben vroeg op de werkfabriek.

We gaan weer scoobidoo touwtjes inpakken. Een collega vindt het nieuwe beleid maar niks.

"Geen rookpauzes meer, dat is toch belachelijk!"

Er is een ander klusje te doen. Ik wil wel. Er gaan nog een paar mee. Aan een tafel achterin de zaal, en achter een muur van kartonnen dozen staat een tafel. Daar moeten plastic stroken voorzien worden van dubbelzijdig tape. Het is een precies klusje want de tape moet tegen de rand aan geplakt worden maar mag er niet overheen vallen. Twee collega's lopen gelijk terug naar de scoobidoo touwtjes. Die zien het helemaal niet zitten. Een andere doet het een poosje maar houdt er dan ook mee op. Niet leuk, dat gepriegel. Een andere collega volgt haar op maar baalt er ook snel van.

Brief van de gemeente

Thuis ligt er een brief van de gemeente op de mat. Vorige week heb ik mijn casemanager gebeld omdat ik vond dat het de spuigaten uitliep. In de brief staat dat ik mee moet werken aan het traject. Het zijn twee pagina's maar op de tweede staat dat het pagina vier is. Óf twee pagina's zijn zoek óf de vier had een twee moeten zijn. Moeilijk hoor, een brief uitprinten !!!

Vrijdag 29 april 2005

Als ik de hal binnenkom, zie ik dat er al een hoop aan het werk zijn. Ik loop naar de tafel waar het dubbelzijdige tape op plastic stroken wordt geplakt. Kennelijk heeft nog niemand zich nog geroepen gevoeld om daarmee verder te gaan. Nu doe ik het dus, in mijn eentje.

Een meewerkend voorman komt vragen of ik hulp nodig heb. Ik zeg dat het mij niet uitmaakt, dat ik me niet verantwoordelijk voel voor de productiedoelstelling. Hij loopt wat rond, kijkt op een lijst en komt vertellen dat er zeker tien mensen vandaag niet zijn komen opdagen. Hij kan niemand missen aan de ander tafels. Mij best.

Dan komt de productie leider er even bij zitten. Hij knipt de stroken doormidden zodat ik niet van die hele lange einden hoeft te verwerken. Het is zijn laatste dag en hij heeft een goed humeur. Ik

vraag of het hem niet is tegen gevallen. Hij zegt van niet. Hij heeft een artikel gelezen dat ik vorige week voor hem had meegebracht. Hij was het niet met alles eens maar vond het wel een goed artikel. "Het kan efficiënter," geeft hij toe. Hij zegt ook dat er wel tien a vijftien mensen in onze groep zitten die goed bemiddelbaar zijn. "Die kan ik zo wegzetten in de markt," Ik kijk hem aan en vraag me af waarom hij dat dan niet doet, hij begrijpt mijn blik zonder dat ik iets hoeft te zeggen. "Maar ik kan niet de hele wereld op mijn schouders nemen." Er komt iemand de zaal binnen. "De soesjes," hij gaat erheen. We pauzeren met soesjes vandaag. Hij houdt er geen speech bij, zegt eigenlijk niks. Geen woorden maar daden, zo'n man is het. Als hij praat, maakt hij meestal korte zinnen, en ondertussen kijkt meestal naar de vergezichten, zoals die in deze ruimte voorhanden zijn. Volgens mij wil hij het liefst voortdurend weten wie waar is en wat'ie doet.

Na de pauze krijg ik hulp. Dat heeft een meewerkend voorman geregeld. Een vrouw knipt de stroken die ik van dubbelzijdig tape heb voorzien in stukjes van elf centimeter. En later komt er nog iemand bij staan. Dat is H. Hij heeft in een olieraffinaderij gewerkt op Curaçao. Had een leidinggevend positie. Heeft diploma's maar hier begrijpen ze niet eens wat voor diploma's dat zijn. Ik zeg dat die consultants hier totaal geen verstand hebben van dat soort dingen. Dat er al meer mensen zijn geweest waar ze vacatures voor kwamen aandragen die totaal niet aansloten. Aan het eind van de ochtend gaat een aantal mensen naar de vertrekkende productie leider toe om hem een hand te geven. Ineens staat hij voor me en geeft hij me een hand. "Prettig samengewerkt te hebben," zegt hij. Ik ben verbaasd door zijn snelheid en zeg: "Ik was niet zomaar weggelopen hoor."

Maandag 2 mei 2005

Ik ben ruim op tijd en giet een bekertje halfvol met koffie. We hebben het over Koninginnedag.

Een collega is verontwaardigd over het gedrag van een casemanager bij de Sociale Dienst. Die zegt dat ze liegt. Ze liegt niet, zegt ze. Ze is wel boos. Ik ga weer dubbelzijdig plakband op de plastic strips plakken. Ik ben als eerste aan het werk. De anderen zitten aan de lange tafels te wachten op de aanvoer van scoobidoo touwtjes of kerstkaarten.

Na een tijdje komt een collega bij me zitten. "De werkbegeleiding is er weer niet, dan weet ik niet wat ik moet doen." "Je kunt hier gewoon meedoen." "Wat moet er gebeuren?" "Die tape moet op de strips geplakt worden, op het randje, het mag er niet overheen vallen." Ze probeert het een keer. "Dat kan ik niet." Ze gaat de strips die al klaar zijn in stukjes van elf centimeter knippen. Dat moet ook gebeuren. Ondertussen vertelt ze over haar weekend en Koninginnedag. Het is wel gezellig.

Ik praat met een nieuwe collega. Ik ken haar van de workshop in het najaar. Ze is een beetje ontdaan over haar werkplicht hier. Ik vertel haar hoe het er hier aan toe gaat. Aan een ander tafeltje zitten de consultants van DMK, het detacheringsbureau dat hier mensen werft en professioneler te werk gaat dan SagEnn. Ik zeg: "Omdat jij nieuw bent, heb jij je niet kunnen inschrijven maar misschien heeft het zin om dat alsnog te doen. Dat zou je haar even kunnen vragen. Hoe eerder je hier weg bent hoe beter het is, toch?" Als de pauze voorbij is, wil ze wel naar die vrouw toe. Zij is bezig. Om de aandacht te trekken zeg ik. "Zij wil ook inschrijven, ze is vandaag voor het eerst." Ze willen mij nog even spreken.

Mijn nieuwe collega komt straks aan de beurt.

Ik praat met de DMK-ers. De vrouw ziet een kameleon in mij. Dat vind ik wel aardig gevonden. Ze wil weten wat ik graag zou doen. Dat vertel ik. Na het gesprek ga ik naar beneden.

Lease-auto's stofzuigen voor de baas

Een collega zegt: "Gôh, ik dacht dat ik op gesprek moest maar ik ben nog steeds niet aan de beurt. Het duurt wel lang. Ik moet ook nog een lease-auto stofzuigen."

"Heb jij een auto."

"Nee, hier van SagEnn."

Het gaat steeds verder. Vroeger werd de koffie in het kantoor gedeelte gezet maar nu de kantine af is gebeurt het daar. Eerst maakte ze de wc's schoon en zette ze de koffie voor ons. Nu zet ze de koffie voor de consulenten en ze moet met de kannen over de parkeerplaats lopen omdat de deur op slot zit. En nou, kan ze ook al de lease-auto's gaan zuigen. Wat is de volgende stap, vraag ik me af.

Dinsdag 3 mei 2005

Een collega vertelt mij dat SagEnn heeft tegengehouden dat ze aan het werk gaat. Het komt daar tenminste wel op neer. Haar consulente van SagEnn zou een telefoontje plegen met een potentiële werkgever. Maar toen het puntje bij paaltje kwam belde ze eerst naar haar casemanager bij de gemeente. Hoe het precies zit weet ik niet maar het komt erop neer dat zij minder vrijwilligerswerk kan doen omdat ze nu 's ochtends op de Hazenkamp zit. Ook heeft haar consulente bij SagEnn geblokkeerd dat iemand anders zich voor haar zou gaan inzetten. Zij was zogenaamd zelf al bezig om een baan te zoeken.

Een collega heeft onlangs gehoord dat het traject doodleuk verlengd wordt als ze geen baan vindt. Kun je drie maanden langer in de werkfabriek gaan zitten. Ik vraag me af of het geld dat ze maandelijks incasseren voor mensen die in het traject zitten in sommige gevallen niet opweegt tegen de bonus als ze ons weten te plaatsen. Een van mijn collega's zit al twee jaar bij SagEnn in een traject. Dat is wel erg lang.

Een andere collega heeft een verlenging getekend. Er gaat het verhaal dat dat onder dwang is gebeurd. Ik vraag het haar. "Nee, zegt ze, het moest niet maar ik heb wel getekend." Ze vertelt dat er meer in stond dan alleen maar dat ze nog drie maanden langer daar zou moeten zitten. Er stond ook in wat zij met haar consulent besproken had.

De scoobidoo touwtjes raken op. We mogen koffie drinken. Even later heeft de lange meewerkend voorman een nieuw klusje voor ons. Gekleurde vellen foam ter grootte van een douchegordijn worden op tafel gelegd. De voor-gestante vormen moeten eruit gedrukt worden. De vormen gaan in grote dozen.

Een groepje mannen is naar Schaik om pallets schoon te maken. Het water komt met bakken uit de hemel en het onweert. Zij werken daar deels buiten, deels binnen, heb ik gehoord. Lijkt me niet fijn.

Woensdag 4 mei 2005

Pech met de auto, SagEnn geen lid van de Wegenwacht

Een paar mannen staan bij het kantoor. Ze houden schoendozen vast. Daarin zitten stevige schoenen die ze aan moeten als ze weer verder gaan in Schaik. Gisteren hebben ze pech gehad met de auto. Een dikke twee uur gewacht langs de kant van de weg op hulp. Het was niet de Wegenwacht die kwam helpen want blijkbaar is SagEnn geen lid van de Wegenwacht. Het was de broer van de meewerkend voorman die kwam helpen. Het schijnt wel gezellig te zijn geweest.

Ze zijn na afloop gaan eten in een eethuisje. Vandaag gaan ze weer naar Schaik. Vandaar de schoenendozen.

Haperingen in de productieketen

We moeten de vormen van foam die we gisteren uit de 'douchegordijnen' gehaald hebben in zakjes doen. Op de lange tafel staan dozen met daarin de verschillende gekleurde vormen: roze berensnuitjes, blauwe berenkoppen, rechthoeken en gele boogjes met gaatjes in de uiteinden. Per zakje moeten er van sommige vormen twee exemplaren in zitten en van andere één. Op tafel staat een rij dozen. Als er bij iedere doos iemand staat die de vorm in het zakje doet en het zakje dan doorgeeft dan klopt het.

Het gaat mis. Ik heb 'bedien' twee dozen en de vrouw naast mij moet even weg om te bellen met de Sociale Dienst dus daar is er ook iemand te weinig. Daar komt nog bij dat er niemand is die weet hoeveel er nou precies in een zakje moet komen. Volgens mij zijn er fouten gemaakt bij de eerste distributie poging. Ik haal de meewerkend voorman erbij en zeg het. Hij regelt wel dat het aantal mensen bij de dozen klopt maar aan de lading die mis is gegaan, besteedt hij geen aandacht. Als ik hem erop wijs, haalt hij ze wel uit de doos. Ze liggen nu op een stoel. Als ik ze zou willen aanvullen tot wat het uiteindelijk moet worden, levert dat waarschijnlijk een probleem op omdat ik dan als schakel wegval bij de nieuwe 'productielijn'. Dus ik laat het.

Een jonge Turkse vrouw naast me ziet dat ze een berensnuitje in een zakje moet doen terwijl er al een berensnuitje in dat zakje zit.

"Moet er nou nog eentje bij?" Ja, er moet er nog een in. De voorman staat achter haar en slaat zijn ogen ten hemel uit ergernis over zoveel dommigheid. Maar het ligt niet aan haar. Hij praat nogal wollig, het kan directer. En hij denkt altijd dat het aan de ander ligt als iets niet duidelijk is. Ook als er wel tien anderen zijn die het niet snappen. Hij heeft geen geduld. Toch vind ik de situatie wel grappig. Het duurt wel een half uur voor het 'systeem' werkt zoals hij het wil.

Prestatie!

Morgen hebben we vrij. Vrijdag waarschijnlijk niet. Dat vinden we jammer.

Op een gegeven moment komt de productie leider de zaal in. Hij zegt dat hij trots is op ons. We hebben goed gepresteerd.

"Gepresteerd?" vraag ik stomverbaasd.

"Ja, de productie gaat heel goed. Ik kan mijn beloftes nakomen."

Verder zegt hij dat we vrijdag vrij krijgen. Dat is fijn.

Hij heeft gemerkt dat de sfeer beter is geworden.

Hij zegt ook dat hij volgende week met de gesprekken wil beginnen. Dan komt je consultant erbij en de meewerkend voorman. Maar als je het anders wilt kan het ook. En als je dingen hebt, waarvan je vindt dat het beter kan dan moet je het maar met hem bespreken.

Ik wil het anders. Met drie man tegelijk praten vind ik teveel.

Rond elf uur zijn we klaar met de berensnuitjes.

We gaan nog even pauze houden. Daarna gaan we papiertjes met voorbeeldknopen voor scoobidoo touwtjes in plastic zakjes doen.

Aan het eind van de ochtend vraag ik of er nou echt geen uitdagender werk te versieren valt. Nee, die orders worden al weggekaapt door de commerciële bedrijven. Dit werk zou niet gedaan worden tegen normale prijzen.

Ik zeg dat het wel erg simpel werk is en dat ik er echt niks van leer, dat ik de zin er niet van inzie. Maar zo bouwen we 'stukje ritme' op. Bovendien kunnen we dan referenties opbouwen want zij kunnen dan vertellen hoe wij werken. Of we stipt zijn enzovoorts.

Dat verhaal verhoudt zich toch wel vreemd tegenover de moeite die gedaan wordt om ons in een reguliere baan te krijgen. Om twintig uur per week 'getest' te worden op stiptheid, lijkt me wat overdreven.

"Die contacten met werkgevers hebben ze hier helemaal niet. Ik weet niet wat die consultants hier doen hoor, maar ik heb met die mevrouw van het DMK afgesproken dat ik vacatures kan mailen en dat zij dan kijkt of ze het contact met die werkgever kan leggen. Waarom kunnen ze dat hier dan niet. Ik heb haar al vier vacatures gemaald."

"Hier kun je ook met vacatures aan komen en dan zullen ze je helpen." Ik zeg maar niks, ik wist niet dat dit in de aanbieding was. Ik herinner me die ene vacature voor tien uur per week bij een bejaardentehuis. Ze hebben vijf of zes mensen voorgedragen. En die vacature voor kippenvanger idem dito, daar zijn vijf mensen mee bestookt. Nee, als ik hier een vacature meebreng dan kiezen ze zes andere kandidaten en laten ze mij barsten. Ik kijk wel linker uit! Maar dat zeg ik niet.

Hij zegt dat ik de middagen wel kunnen gebruiken om vacatures te zoeken op hun computers. Nu word ik eigenlijk heel erg boos maar ik laat dat niet merken. Ten eerste wist ik niet eens dat ik in die ruimte mocht komen, zeker nu de productie leider de deur op slot houdt. Ten tweede wist ik niet dat ze dat noteren als maatstaf voor je motivatie en ten derde heb ik toevallig een goede computer thuis staan. Dat laatste zeg ik wel. Ik zeg erbij dat ik niet wist dat die computers al aangesloten waren. Die van mij thuis doet het altijd gewoon.

"Ze willen hier best naar je brieven kijken." Het lijkt wel of hij nieuwsgierig is naar mijn brieven.

"Nou ik heb al een paar weken geleden conceptbrieven naar mijn consulente gemaild. Daar heeft ze niet op gereageerd. Ik wil dat mijn traject stopt. Vorig jaar was het al knudde."

"SagEnn zag zelf ook wel in dat het toen niet liep. Daarom zijn ze nou met deze werkfabriek begonnen. Dit is nog maar het begin, het moet nog een beetje op gang komen. Je moet het de tijd geven. "Ik kijk hem aan en vraag me af of hij beseft wat hij zegt. Wij zijn gewoon proefkonijnen in zijn ogen. Dit vind ik vreselijk.

"En ondertussen word ik er ook niet jonger op," zeg ik.

Eigenlijk ben ik woest. Ook over die referenties. Ten eerste: wat denken zij van je te weten als je niets anders doet dan papiertjes in zakjes stoppen. Ten tweede bewijst dit dat ze zich alleen maar richten op bemiddeling naar productiewerk, voor dat werk ben ik gewoon niet geschikt, geen enkele werkgever zal mij daarvoor aannemen omdat ik een Hbo-opleiding heb afgerond. Ten derde, wat heb ik nou voor een aanwijzing dat ze mij een goede referentie zullen geven. Volgens mij geven ze helemaal geen referenties, ze dragen net zoveel kandidaten voor als de werkgever kan behappen en die mag dan kiezen.

Ze maken zich niet sterk voor iemand, ze zoeken geen vacatures, en ze hebben niet de behoefte om je ook maar ergens mee te helpen en het initiatief ligt steeds bij ons en niet bij hen. Dus om nou te stellen dat zij zich zo betrokken en serieus bezighouden met bemiddeling lijkt me gebakken lucht.

Ik zit binnenkort een jaar in het traject. Ik vind het wel welletjes en wil hier weg. Als ik thuis kom loop ik nog te briesen. Ik ga onder de douche.

Later zie ik dat de mevrouw van het DMK heeft teruggemaild. Ze vindt het leuke banen die ik heb uitgezocht maar ze werken niet in die sector en kan dus in deze gevallen niets voor me doen. Bovendien heeft ze mijn CV niet. Die mail ik haar even met wat uitleg erbij en de opmerking dat ik nog wel wil snuffelen in vacatures binnen haar sector, dus die van het midden- en kleinbedrijf. Fijn dat ze zo snel heeft teruggemaild.

Maandag 9 mei 2005

Te mooi van binnen

Van een collega hoor ik dat hij Jezus vorige week was tegengekomen. Jezus was emotioneel zo gevloerd door die twee dagen in de werkfabriek dat hij niet meer wilde komen. Hij heeft gezegd dat hij van binnen zo mooi was dat hij de anderen niet kon verdragen. Ik vind het een giller én een luxe probleem. Waar hij nu van leeft, is niet duidelijk.

Een collega zegt dat hij het liefst eind deze week weg wil zijn. Hij voelt dat hij zich gaat aanpassen. Dat is zorgelijk. "Ja," zeg ik, " zo voel ik het ook." Ik merk aan mijzelf ook dat ik me ga aanpassen. Maar als ik straks hier wegga, wil ik nog wel een beetje mee kunnen met het normale leven en dat is andere koek.

"Wie het nou nog niet snapt..."

Er liggen stroken met stickers op tafel en er staan dozen klaar waar Poolse boekjes in zitten met voorbeeldknopen voor scoobidoo touwtjes. Dat is nieuw.

De meewerkend voorman komt langs en zegt: " Voor wie het nou nog niet begrepen heeft, de stickers moeten op de boekjes, achterop onder het artikelnummer."

Iemand zegt: "Nou dit is nieuw dus we hadden het nog niet kunnen begrijpen."

Ik vind het een soap zo onderhand en houd mijn lachen in.

Een collega heeft nooit meer wat vernomen over het baantje als parttime schoonmaakster. Ik zeg dat ik de indruk heb gekregen dat die vacatures zijn ingetrokken na de hijgerige reactie van SagEnn. Die werkgever wil vast niet overspoeld worden met kandidaten. Eentje is genoeg. Dat is mijn reconstructie. "Bovendien," zeg ik, "SagEnn krijgt die bonus helemaal niet als ze iemand in die baan plaatsen, want dan moeten ze iemand fulltime en voor zes maanden geplaatst hebben. Volgens mij komen ze alleen maar met dat soort vacatures aanzetten om ons op stang te jagen en te masseren voor het feit dat dergelijke dingen eraan zitten te komen. Ga maar na: het chauffeursbaantje, de baan voor een gastvrouw voor tien uur per week, en zelfs het kippenvangen, het waren allemaal parttime baantjes. En ze hebben steeds meerdere kandidaten gepolst."

Maar de collega zegt dat ze de laatste tijd niet meer zo met 'vacatures' komen aanzetten.

Ik zeg: "Het gekke is dat ze bij elke vacature wel een gesprek van een uur hielden om iemand te polsen. Dat is lang. Waarom niet pas serieus op de zaak ingaan als het ook serieus een optie wordt? Ik vind het raar."

De nieuwe productieleider komt naar de tafels toe en zegt: "Hallo dames en heren!!! Ik wil eigenlijk wat zeggen."

Een van de meewerkend voormannen is vandaag de gesprekken aan het plannen dus is hij 'van de werkvloer gehaald.' Een collega van ons, dat is S, neemt zo lang zijn taak over.

Ik vraag de productieleider wat nou precies de bedoeling is met die gesprekken. Het is mij niet duidelijk of je consulent en een voorman er bij zitten of niet. Ik zeg dat ik het liever één op één heb.

"Dat kan," zegt hij. Ik heb geen flauw idee waar hij met dat gesprek naar toe wil maar ik ben niet van plan om in diepe introspectieve toestanden terecht te komen terwijl het er alleen om gaat dat ik nu geen baan heb. Dat is geen ziekte en geen gebrek. Het is vervelend maar werkloosheid is een realiteit.

Iemand riep ergens in het voorbijgaan dat bij zo'n gesprek je sociale vaardigheden aan de orde komen en hoe je omgaat met conflicten. Alsof werkloosheid per sé aan zulke dingen te danken is. Ik vind het echt van de ratten besnuffeld.

Er wordt een lijst opgehangen waarop je kunt aangeven wanneer je op vakantie wilt. Dat moet je voor 23 mei doen. Daar is ook een vak voor een paraaf van de casemanager van de gemeente. Maar die zal heus niet hierheen komen om een paraaf te zetten. Of je zelf toestemming moet vragen of dat SagEnn dat doet, is onduidelijk.

Iemand bij ons aan tafel zegt dat ze zulke dingen niet meer doorgeeft aan haar casemanager maar aan de administratie. Dat werkt beter.

Turkse vrouwen willen zes weken weg. Maar dan moeten ze twee weken uitkering missen. Ze vragen hoe het precies zit. Het antwoord is natuurlijk dat ze daarover contact moeten opnemen. Met wie is niet duidelijk.

Dinsdag 10 mei 2005

Ook vandaag is S. werkzaam als plaatsvervanger van de meewerkend voorman. Hij is eigenlijk net als wij werkloos maar nu is zijn positie gestegen. Ik zeg tegen hem dat hij nu vast gaat veranderen. Dat heb ik bij de andere meewerkend voormannen ook gezien. Maar hij zegt van niet.

"Daar houd ik je aan," zeg ik.
"Goed."

Consulente verprutst sollicitatie

Om half tien komt een van de meewerkend voormannen. Hij heeft nu andere werktijden. Ik vraag hem hoe het nou zit met die gesprekken. Hij zegt dat ze op 12 en 13 mei gaan plaatsvinden en misschien nog een andere dag. Je consulente moet er volgens hem wel bij zitten. Ik zeg dat ik daar niet zo op zit te wachten want zij heeft niets voor mij gedaan en kent me amper. Hij zegt dat dat toch wel de bedoeling is en dat ik dan mijn klachten kan uiten. Hij vraagt wie mijn consulente is.

"Oh, die." Dan vertelt hij over een werkloze collega die drie weken geleden al in een baan had kunnen beginnen. Hij had dat bijna rond maar de consulente zei: "Geef je CV maar dan regel ik het wel."

Dat is nooit gebeurd en nu werkt hij nog bij ons. Ik zie hem een tafel verder staan inpakken. Ze heeft hem dus een baan door de neus geboord. Mooie boel!!!

Ik begin me zo onderhand af te vragen wat die mensen hier bezielt. Bemiddelen naar werk is hier niet iets dat op de agenda staat. Dat lijkt me nou zo zachtjes aan wel duidelijk.

De man die ze het baantje als kippenvanger probeerden op te dringen heb ik al twee weken niet meer gezien. Ik hoorde wel dat hij werk had gevonden maar wat voor werk weet ik niet.

Vandaag pak ik boekjes in. In elk plastic zakje gaan 24 boekjes. Zes van die zakjes gaan in een doos. Die dozen gaan op pallets. Daar gaat dan weer plastic over heen.

Woensdag 11 mei 2005

Oude bekenden komen terug

Vandaag zie ik twee oude bekenden. Die twee zijn een paar weken geleden weggegaan omdat ze een baan hadden. Blijkbaar is dat toch niet helemaal goed gegaan. De één gaat aan tafel mee zitten werken, de ander schijnt op cursus te moeten en verdwijnt naar de ruimte met de computers. Maar hoe het precies zit, weet ik niet. De voorman kennelijk ook niet want iemand hoorde hem zeggen: "Hé wat doet hij hier? Die was toch weg?"

Het valt me steeds zwaarder allemaal. Uit de nota van de gemeente over dit gebeuren blijkt dat ze de namen van diegenen die ze hier in deze hal wilden stoppen al in februari op papier hadden. Waarom werd ik dan pas tien dagen van tevoren geïnformeerd? Dat vind ik onbehoorlijk. Waarschijnlijk hebben ze er ook over nagedacht hoeveel autochtonen en allochtonen ze hier hebben geplaatst. De meeste hier zijn van allochtone afkomst, ik schat zo'n viervijfde.

Er is vandaag ook een nieuwe jongen. Hij is Nederlands. De nieuwe jongen is energiek en praat gewoon met de anderen. Daar ben ik blij om, sommigen hier praten aan een stuk door en anderen zeggen nooit wat. En weer anderen willen wel graag een babbeltje maken maar spreken het Nederlands niet zo geweldig. Maar ze begrijpen het Nederlands allemaal wel behoorlijk goed. Ik zeg dus gewoon wat ik wil en als ze het niet begrijpen dan probeer ik het nog eens, maar dan soms wel met iets simpelere zinnen.

Een middelbare Surinaamse man stopt me een krant toe in het Papiaments. Met mijn Spaans en Engels zou ik een heel eind moeten kunnen komen. Ik vind het wel leuk om die krant te lezen, voor zover dat gaat. Vanavond maar eens kijken. Hij koopt elke dag deze krant maar hij leest ook veel Nederlands kranten. Hij weet nog niet of hij wel gaat stemmen voor de grondwet van Europa. Ik zeg dat ik wel ga.

Een andere collega krijgt van SagEnn begeleiding bij het opzetten van een eigen bedrijf. Dat zou zich binnen drie maanden moeten bedruipen. Hij wil graag weten wat de mogelijkheden zijn, waarbinnen hij zich kan bewegen, qua Sociale Dienst enzovoorts. SagEnn wil dat uitzoeken. Ze

hebben mij ook gezegd dat ik die kant op kon. Dan zou ik naar bureau 'Eigen Zaak' moeten. Dat leek in orde maar het gebeurde alleen niet. Nu staat mijn consulente bekend als laks en deze collega regelt het nu via de nieuwe productie leider. Die schijnt overigens ook wat opdrachten voor de productiehal binnen te hebben gehaald. De locatiemanager trok het niet meer. Vandaag is hij er weer, onze locatiemanager, pistachekleurig overhemd. Hij ziet er redelijk ontspannen uit. Blijkt op vakantie te zijn geweest.

Zieke protesteert

"Je moet luisteren," De meewerkend voorman verheft zijn stem tegen een vrouw die drie plaatsen bij mij vandaan aan tafel zit. Ik kijk, ze wil iets zeggen. Ik heb wel een idee waar het over gaat. Ze heeft van het begin af aan elke dag geklaagd over pijn. Het hele verhaal komt erop neer dat ze haar niet geloven en zij moet gewoon komen. Het is allemaal heel vervelend. Ik heb niet het gevoel dat ik iets kan doen aan deze eindeloze toestand. Het blijft haar woord tegen dat van hun. Telkens hoor je er iets over maar je kunt niets doen. Het is niet duidelijk of ze liegt over haar lichamelijke toestand en dat is wel de grondhouding waarmee ze steeds benaderd wordt. Dat vind ik wel kwalijk. Er is maar één oplossing en dat is een arts ernaar laten kijken. Ook haar casemanager van de Sociale Dienst heeft gezegd dat ze haar niet geloofde. Tegenwoordig is elke ambtenaar of semi-ambtenaar begenadigd met medische kennis, zou je haast zeggen. Als ik hier iets geleerd heb, dan is het wel over schaamteloosheid. In de pauze buiten hoor ik van de vrouw dat ze een afspraak gaat maken met een huisarts. Ze vertelt ook dat uit een of ander onderzoek is gebleken dat er iets mis is met haar botten. Dat is niet zo best. Ze heeft hier al die weken werk zitten doen waarbij je telkens dezelfde bewegingen herhaalt. Dat is vast niet goed als je zo'n aandoening hebt.

Het is niet duidelijk hoe het zit, als je ziek wordt. Bij de evaluatie een paar weken geleden is daar al naar gevraagd. Daar kwam geen antwoord op, ook later niet. Wat er over in de reglementen staat, is het volgende. Je moet 's ochtends bellen als je ziek bent en dan thuisblijven. Dan kunnen ze een controleur langs sturen en het kan zijn dat je bij een bedrijfsarts moet komen. Maar tot nu toe is er nooit een bedrijfsarts geraadpleegd voor zover ik weet en ik vraag me af of dat via de gemeente gaat of via SagEnn. En, als er een bedrijfsarts is, hoe de arts het ziet dat consulentes zich uitgeven voor Arbo-controleur. Misschien is er wel helemaal geen bedrijfsarts. Wat er gebeurt als we in het gebouw van SagEnn een ongeval krijgen of arbeidsongeschikt raken, is ook niet duidelijk.

Sommige mensen hier berusten in de situatie. Aan de andere tafel hebben ze wel schik af en toe. Ik word Gallisch van dat stomme werk. Vandaag stoppen we brochures in enveloppen die naar homeopathische huisartsen gaan in heel het land. Als dat klaar is gaan we weer papiertjes in plastic zakjes schuiven voor de scoobidoo toestand. Saai, saai, saai!!! Een collega zegt: "Als ik dit zes maanden gedaan heb, kan ik direct door naar Wolfheze." Het is iemand die niet gauw klaagt overigens. Anderen zeggen dat ze niks te zeggen hebben, of dat de stapels niet snel kleiner worden want het papier is dun en het plastic is ook dun. En er staan nog vier grote dozen achter me, zestigduizend plastic zakjes. Ik kijk maar niet teveel naar die dozen.

Donderdag 12 mei 2005

De gesprekkenronde is vandaag begonnen. Iedereen krijgt een gesprek met de productie leider en de consulente. Die gesprekken zijn gepland maar als werkloze wordt je van tevoren niet ingelicht over wanneer je aan de beurt bent. Zij kunnen zich dus voorbereiden maar wij niet.

Een collega komt terug van het gesprek en heeft daar een goed gevoel over. In de kantine hoor ik meer. Het is iemand die een zware last met zich mee torst door dingen in het verleden. Ze zeggen dat ze dat kunnen merken en willen haar helpen. We voelen allemaal met haar mee maar wat kun je doen?

Twee anderen hebben ook een gesprek gehad en dat is goed verlopen. Ze schijnen hier op de hoogte te zijn van schulden, als je die hebt.

“Moet ik alles nou acht keer zeggen!”

Als de papiertjes op zijn gaan we kerstkaarten in doosjes stoppen. De werkverdeling verloopt niet vlekkeloos. De voornaamste verwarring gaat over het vouwen van de kaarten. Op de deksel van elk doosje moeten twee kaarten te zien zijn. Die moeten dubbelgevouwen in een gleuf in het karton geklemd worden. Op een gegeven moment begrijpen we dat we ook de kaarten voor in het doosje moet vouwen. Er volgt een kakofonie van meningen en ideeën. Eigenlijk is het wel grappig maar sommigen ergeren zich dood. De voorman klaagt dat hij alles acht keer moet uitleggen. Een ander zegt dat er nog ruzie van komt. Niemand heeft er belang bij en het kan niemand echt wat schelen hoe het moet, “zeg het maar” maar sommigen balen wel van het gedoe. Twee weken geleden hebben we ditzelfde werk ook gedaan en toen liep alles op rolletjes. Uiteindelijk zegt de voorman dat hij het anders had moeten zeggen.

Het gerucht gaat dat ze iemand hebben weggestuurd. Hij zou tegen kartonnen dozen hebben lopen schoppen. Zelf heb ik daar niets van gemerkt. Ik weet dat bezig waren de ‘rotte appels eruit te halen’ en ik denk dat ze nu een stok zoeken om een hond mee te slaan. Ze schijnen hem ook te pakken op z’n uitkering.

B. schijnt ook gepakt te worden. Ik hoor via-via dat hij een paar dagen kippen heeft gevangen. Daarna had hij weer terug moeten komen naar de werkfabriek. Dat heeft hij niet gedaan en daarom zouden ze hem uit de uitkering gezet hebben. Dit heb ik van horen zeggen. Of het allemaal waar is, weet ik niet.

Vrijdag 13 mei 2005

We stoppen papieren in enveloppen. Waarschijnlijk mogen we vroeger naar huis. De productieleider wil een gesprek onder vier ogen met mij.

Onder vier ogen

Ik vraag: “Is dit een beoordelingsgesprek?”

Nee, dat krijg ik nog en daar zit mijn consulent bij en de meewerkend voorman.

Blijkbaar is dit een uitvloeisel van onze confrontatie in de kantine. Hij zei toen dat hij werklozen had ‘gediagnosticeerd’. Aan die term stoorde ik me. We zijn niet ziek. Het ligt heus niet alleen maar aan ons dat we geen baan hebben.

Hij zegt dat ik veel sneller denk dan de gemiddelde deelnemer hier. En de lange meewerkend voorman is ook zo’n snelle denker.

We babbelen wat en hij wil wel iets voor me doen. In de Wet Werk en Bijstand staat dat eenmalige inkomsten verrekend moeten worden met je uitkering. Daar heb je gewoon recht op. Dat moeten ze doen. Maar ja, er moet wel meer. De praktijk is dat ze er een puin hoop van maken. Niet alleen bij mij maar ook bij anderen. Ik ken er genoeg die daar last van hebben. Hij wil me dus een uitdraai van die wet bezorgen. Ook regelt hij dinsdag een gesprek met mijn consulent erbij.

“Wil jij werken als telefoniste?”

De korte meewerkend voorman komt langs met een papiertje en vraagt aan mij en aan een andere vrouw of we willen werken als receptioniste/telefoniste. Hij krijgt van mijn collega haar CV en schrijft onze namen op en loopt weg.

.....voor SagEnn?

Eerst gaat het over de baan als telefoniste. Dat blijkt helemaal geen vacature te zijn. Het is de bedoeling dat we voor SagEnn wat bedrijven in de regio bellen en vragen wie verantwoordelijk is voor het aannemen van nieuw personeel. Dan gaat SagEnn volgende week naar die bedrijven toe om persoonlijk een mailing aan te bieden en een cadeautje. Ik twijfel, vooral omdat ze de

suggestie hebben gewekt dat er een vacature is. Het is pure misleiding, dat is duidelijk. Maar de compensatie die me geboden wordt, bevat me eerlijk gezegd ook wel. Dinsdag kan ik later beginnen. We doen het.

We gaan naar het kantoorgedeelte.

De productie leider vertelt over zijn verleden. Ik zeg: "Jij praat over je persoonlijke ontwikkeling alsof het een trui is die je gebreid hebt en die nu af is. Maar volgens mij zijn het draadjes die doorlopen."

Hij knikt want hij weet dat de draadjes doorlopen.

"Met wie? Een reïntegratiebureau? Nee, geen interesse!"

Dan ga ik bellen. Twee telefoontjes onthoud ik. Één bedrijf zegt al zaken te doen met SagEnn. Ik voel me voor paal staan. En ik spreek een eigenaar-directeur die 'niks maar dan ook helemaal niks' meer te maken wil hebben met reïntegratie. Hij heeft een werknemer gehad via het UWV. Die viel weer terug in de WAO en nou willen ze hem laten opdraaien voor de kosten. Dat vindt hij niet eerlijk en als het moet komt de rechter eraan te pas: "Dan ga ik achter het bankje staan hoor."

Om één uur gaan we naar huis.

Dinsdag 17 mei 2005

Om elf uur ga ik de hal binnen. Er is nieuw werk. De tafels zijn weer uit elkaar gezet. Aan de ene tafel worden snoeren ingepakt en aan de andere kroonsteentjes en aan weer een ander worden plastic ringen, met een diameter van een centimeter of acht, in elkaar gedraaid.

De meewerkend voorman staat meteen voor mijn neus en tekent de presentielijst. Daarop staat netjes aangegeven dat ik later mag beginnen vanochtend.

De vakanties zijn voorbij, een grimmige ontvangst

De moeders zijn weer terug!

De ontvangst was reuze hartelijk, maar niet heus!!!!

Ik heb de pret gemist maar word bijgepraat. De lange voorman heeft de hele groep in de kantine toegesproken vanochtend. Het wordt veel strenger. Rookpauzes zijn niet meer toegestaan. De productie wordt voortaan bijgehouden. Bangmakerij en gezeur over de reglementen. Die moet je tekenen. Moet Moet Moet!!!!!!

Voorman vergeet groep nieuwelingen, zij wachten op Sint Juttemis

Er was een aantal nieuwe collega's bij. De voorman zei na de toespraak tegen hen dat ze boven nog maar even moesten wachten. Na een uur kwam iemand vragen of hij ze soms vergeten was. Dat bleek inderdaad zo te zijn. Toen zijn ze naar huis gestuurd.

Drieëntwintig mei valt op de achttiende

Voor morgen moet je opgeven wanneer je op vakantie wilt. Dat heeft de voorman vanochtend gezegd volgens een collega. Ik loop naar de lijst die tegen de ruit van het kantoortje hangt en kijk of ik het wel goed gezien heb. Ja hoor, het staat er nog steeds, je moet voor 23 mei opgeven wanneer je vakantie wilt. Ik spreek de voorman erop aan.

Ik zeg: "Ik heb helemaal geen duidelijkheid over wat er gebeurt als mijn traject afloopt op 27 mei.

Dat wordt mij niet verteld. Waarom zou ik dan al een vakantie gaan opgeven?"

"Als je geen werk hebt, wordt je traject verlengd."

"Het is nu 17 mei. Daarbij staat hier dat je tot 23 mei kunt opgeven voor vakantie. Dat is volgende week, morgen is het pas 18 mei."

"Daar moet je niet naar kijken."

"Waarom staat het er dan!!"

Hij begint te schreeuwen: "Nou, je moet daar niet naar kijken. We hebben in het begin al gezegd dat je niet op vakantie mag." En dan iets rustiger: "Alles moet ook nog gecontroleerd worden door de gemeente en zo."

"Wat een onzin. Hier staat dat je tot 23 mei kunt opgeven." Ik wijs met mijn vinger op de lijst. Ik ben woedend. Kan hij niet lezen of zo.
Hij zegt ineens: "Nou, dan mag jij tot 23 mei opgeven."
Hij belooft ook om bij mijn consulente te gaan navragen hoe het zit met een eventuele verlenging van mijn traject.
Ik wil geen verlenging. Ze hebben geen flikker voor mij gedaan en dus hebben ze zich niet aan het contract gehouden. Dat lijkt me wel een reden voor de casemanager van de gemeente om toe te staan dat ik naar een ander bureau kan.

De heftruck blijkt niet gekeurd te zijn

Ik ga weer aan het werk. De sfeer aan tafel is ook beneden peil. Iemand zegt tegen de korte voorman dat de heftruck niet gekeurd is en dat die andere voorman er helemaal niet op mag rijden, hij heeft geen papieren.
"Ja, als jullie moeilijk gaan doen dan kan ik het ook." Zelf heeft hij een VCA diploma, dat is een soort veiligheidscertificaat. Als je zo'n papier hebt, schijn je zelfs verplicht te zijn om zo'n heftruck stil te zetten als er iets niet in orde is.
De voorman rijdt regelmatig op de heftruck door de zaal alsof het de normaalste zaak van de wereld is. Hij gebruikt dat ding om dozen naar boven te verplaatsen voor opslag.
Iedereen is boos. Het is één grote kakofonie van gezeik en gemopper en het komt door de toespraak van vanochtend.

Ik stuur een mailtje naar mijn consulente:

Ik weet niet beter of mijn traject loopt 27 mei af. Ik heb vandaag van de meewerkend voorman ineens gehoord dat het dan verlengd zou worden. Daar weet ik helemaal niets van. Dus nu wil ik graag weten hoe het precies zit. Kun je me dat laten weten?

De productie leider had het er vrijdag over dat hij een gesprek met jou en mij zou willen. Iedereen krijgt zo'n gesprek dus dat is prima. Alleen heb ik gehoord dat sommigen al weten wanneer. Ik dacht eigenlijk dat het vandaag zou gebeuren. Dat was niet zo, ook hoorde ik niet wanneer dan wel.

Nu vraag ik me af wanneer het is. Voor zover ik weet, zouden die gesprekken deze week afgerond worden. Weet jij het? Zou je me dat kunnen laten weten?

Verder zou ik graag inzage krijgen in mijn dossier. Volgens de reglementen heb je daar recht op binnen drie dagen. Ik vraag me gewoon af waar zo'n dossier over gaat, vandaar.

Er wordt een workshop georganiseerd. Wat houdt dat precies in? Thuis heb ik een computer dus daarvoor hoef ik niet te komen. Mocht het zijn dat je er ook ondersteuning kunt krijgen bij het schrijven van een brief dan ligt het anders. Wat denk je, is het de moeite waard voor mij?

vriendelijke groeten

Woensdag 18 mei 2005

"Er zijn er hier meer op Sesamstraatniveau."

De sfeer is slecht. Een vrouw bij mij aan tafel is erg boos. De voorman heeft tegen haar gezegd: "Ja, er zitten er hier meer op Sesamstraatniveau." Ze staat op ontploffen en ze is niet de enige.
"Ze behandelen je hier alsof je een klein kind bent."
De voorman heeft gedreigd om naar de gemeente te bellen. Hij vindt dat de vrouw een grote mond heeft.

Ook een andere vrouw die even iets wilde overleggen met de voorman kreeg een uitbrander. Hij zou ook over haar de gemeente bellen.

Hij kan het absoluut niet meer aan. Hij loopt te rennen en te hollen om de werkverdeling te regelen en de productie leider zit in zijn kantoortje. Ik begrijp niet waarom hij dit laat gebeuren. Ik hoor dat de lange voorman het hele weekend heeft doorgewerkt omdat er nu ineens allemaal orders zijn binnengekomen. Ook hoor ik er nu overleg gaande is tussen de productie leider en de locatiemanager omdat de situatie uit de hand begint te lopen. Teveel boze mensen. Ik heb de speech gemist gisterochtend maar de sfeer is verschrikkelijk sindsdien.

Presentielijsten kloppen vaak niet

In de pauze staat een van de consultants uit het kantoorraam van boven naar beneden te kijken. Ik zwaai driftig. Ze zwaait terug en komt even later beneden. Ze vertelt dat de presentielijsten soms niet kloppen. Ze keek omdat ze zeker wilde weten of iemand er was of niet. Ze heeft geen zin om naar de gemeente te bellen en iemand problemen te bezorgen als blijkt dat de persoon in kwestie wel degelijk aanwezig is. Ze praat wat met de mensen die pauze houden op de parkeerplaats maar ik ga naar binnen om een kop koffie te halen.

Om twaalf uur gaat de lange voorman naar buiten naar zijn fiets. Zijn gezicht staat op onweer. Aan een andere tafel roepen mensen: "Hij kan het niet meer aan!!!" Het is best mogelijk dat hij er niet meer tegen kan. Ik vraag het aan de andere voorman. Nee, hij heeft gewoon vrij omdat hij zoveel uren gewerkt heeft de afgelopen dagen.

Donderdag 19 mei 2005

Het 'mea culpa' van de productie leider en de gezelligheid

De productie leider komt de werkvloer op. Hij wil de aandacht. Iedereen legt zijn werk neer. Hij wil dat het weer gezellig wordt. Hij had zich vaker op de vloer moeten laten zien. Dat weet hij en daar zal hij aan gaan werken. Als er wat is, kunnen we naar hem toekomen. Hij heeft het apenpakje aan omdat hij straks naar werkgevers toe gaat om contact te leggen en vacatures binnen te halen.

We moeten begrijpen dat het erg hectisch is geweest, want dit weekend zijn er veel orders binnengekomen. Helaas zijn er gisteren kabels verkeerd ingepakt en die hele partij heeft hij afgekeurd.

Naast mij ontploft er iemand. Zij heeft gisteren die kabels zitten inpakken. Het is duidelijk verkeerd uitgelegd. Ze vraagt zich af wat ze hier nog doet. Ze vraagt het hem. Hij schudt zijn hoofd, een en al begrip.

Ik zeg tegen hem: "Op zich maakt het niet uit, in die zin dat je hier toch tussen half negen en half een moet zitten, maar toch is het irritant."

En ik zeg meer: "De organisatie hier is superslecht. Waarom moet de lange voorman alles regelen, dat is toch veel te veel?"

"Hij is ambitieus," zegt de productie leider.

"Ja, maar hij heeft hier het hele weekend gewerkt en dan laat je hem een groep toespreken terwijl hij moe is. Dat kun je niet maken. Ik heb zelf nog nooit gezien dat ze iemand in een werksituatie zo hebben laten zwemmen. Is het expres? Ik bedoel is het de strategie dat hij het slechte nieuws brengt en dat jij later de scherpe kantjes eraf haalt. "

Nee, echt niet. Dat zou heel erg zijn als ik dat zou denken. Ik geloof hem, er is gewoon helemaal niet over nagedacht. Hij vertelt dat hij met de voorman anderhalf uur aan de telefoon heeft gesproken gisteravond. Dat zal niet voor niks zijn.

Wachten op de werkverdeling

Ondertussen heb ik nog steeds niets te doen. De voorman heeft geen tijd om bij ons aan tafel een opdracht te geven. Dat duurt tot half elf. Dan ga ik ringen op elkaar draaien.

We zijn vandaag met meer dan dertig man. De nieuwelingen, die gisteren naar huis gestuurd zijn, werken vandaag wel mee. Er zijn niet genoeg stoelen. Af en toe spieden mensen door de hal, op zoek naar een goede lege stoel. Als ze er één zien dan slepen ze die mee naar hun werkplek.

De twee van DMK zijn er weer. Ze willen met mij praten. Dat is goed. Ze zijn op de hoogte gebracht van de wat 'explosieve sfeer' maar vragen mij toch even wat er gebeurd is. Ik vertel dat iedereen nou de pest heeft aan de voorman. Hij heeft het hele weekend overgewerkt en heeft dinsdag een speech gehouden. Hij is toch al niet zo tactisch maar nu is het helemaal bij de wilde spinnen af. Hij dreigt voortdurend met de gemeente en doet denigrerende uitlatingen. Waarschijnlijk speelt zijn oververmoeidheid mee. Dat had nooit zo moeten gaan.

Het gesprek is wel oké. Jammer dat ik me zo ellendig voel door de hectische situatie van de laatste dagen. Ik spreek af dat ik een motivatie zal schrijven voor een baan bij een dierentuin. Ik zal ze een lijst van kopieerwinkels en grafische bedrijven in de regio sturen. Verder laat ik een sollicitatie zien die ik bij een lijstenmakerij wil plegen. Ik doe ook verslag van de sollicitaties die ik afgelopen weken heb gedaan. En ik leg een inschrijfformulier voor dat ik heb opgestuurd gekregen. Het gaat om een opleiding tot secretaresse. Maar dan voor in de voedings- en genotmiddelen industrie. Ik vraag wat zij voor een indruk heeft van die sector. Ze vindt dat ik dat maar met mijn consulent moet bespreken.

Al met al is er een hoop besproken. Weer ga ik later thuis dan ik gedacht had.

De productieleider loopt nog steeds in het pand rond. Hij zal zijn plan om naar de bedrijven te gaan wel hebben opgeschort.

Vrijdag 20 mei 2005

Niks doen

We zitten aan een tafel en wachten. Tegenover me zegt iemand: "Wat moeten we doen?" Dat weet ik niet. De voorman begint achterin werk uit te delen.

Als hij de hele club heeft gehad, hebben wij nog niks. Na een tijdje komt de voorman in de buurt. "Willen jullie aan die andere tafels gaan zitten?" Het is geen vraag, hij kijkt ons er niet bij aan en lijkt bang te zijn dat we wat terugzeggen want hij loopt meteen weer weg.

Ik kies een tafel uit. Kennelijk wordt het te gezellig want de voorman wil dat er twee naar een andere tafel gaan. Ik ga wel. Aan die tafel staat een collega strips met plastic schroeven door te knippen. Er worden meer mensen geronseld voor deze tafel. Het is tien uur. Iemand zegt: "Het is pauze, dat doe ik zo wel."

"Nee, dat moet nu," zegt de voorman maar we gaan toch met z'n allen pauzeren.

Mijn consulente is ziek geweest. Vandaag zie ik haar even de werkvloer op lopen. Ze zegt niets. Ik heb haar dinsdag een mailtje gestuurd. Geen antwoord.

Ook anderen hebben vragen voor haar. De gesprekken met haar zijn blijkbaar uitgesteld maar wij weten niet wat er gaat gebeuren. Gaan die gesprekken nog wel door? Wanneer dan? Waarom duurt het zo lang?

Een collega vraagt zich af waarom er weer een muur van dozen van de scoobidoo-handel staat. We waren toch klaar met die scoobidoo touwtjes.

"Ik heb gehoord dat de hele partij was afgekeurd maar of dat klopt weet ik niet. Soms hoor je hier wat en dan hoor je de volgende dag alweer een ander verhaal." Aan mij heeft ze natuurlijk ook niks.

Tegenover mij zit een vrouw die heel erg boos is. Ze wilde een rookpauze maar kreeg die niet. Nou doet ze niks meer en gooit af en toe een plastic dingetje door de hal. Ik heb hoofdpijn maar ze gaat maar door met allerlei protesten te roepen. De hele week is het al bonje en ze maakt het even helemaal in stijl af. Zij kreeg de opmerking over Sesamstraatniveau naar haar hoofd. Dat hakt erin. Ze spettert van nijd. Terecht natuurlijk!!!

We pakken plastic schroeven in met allerlei ander grut dat naar een doe-het-zelf zaak gaat. De vrachtwagen schijnt onderweg te zijn om de ingepakte spullen alweer op te komen halen maar

het is nog niet klaar. Ik trek me er niks van aan. Vanochtend heb ik een tijd duimen zitten draaien omdat ze geen tijd hadden om ons aan het werk te zetten. Ik houd gewoon vast aan mijn eigen tempo. Dat doe ik altijd. Ik blijf mezelf.

Zondag 22 mei 2005

Werkenzonderwerk online!

Het dagboek en de dieptepunten online gezet! Ben benieuwd...

Maandag 23 mei 2005

Gedetacheerd bij een drukkerij

Een collega heeft vrijdag bij een drukkerij gewerkt. Daar heeft ze gehoord dat de drukkerij acht euro per uur betaald aan SagEnn voor haar. "En dat terwijl SagEnn zegt dat ze er niet beter van worden."

En een jonge collega heeft de pest in omdat ze geen assistent meewerkend voorman is geworden. Zij wilde dat graag en daar had ze het met de lange meewerkend voorman over gehad. Ze is een paar weken niet geweest, kwam vanochtend weer en zag dat ze gepasseerd is.

Mijn consulente heeft nog geen antwoord gegeven op mijn mailtje.

Dinsdag 24 mei 2005

Hij weet het. Hij weet het niet. Hij weet het. Hij weet het niet

Ik merk nog niks aan de productieleider en aan de meewerkend voormannen maar ik heb gisteren erg veel hits gehad van chello op mijn website. Ze weten het vast.

We gaan vandaag plastic ringen op elkaar draaien. Er is ook een tafel waar coaxkabels worden ingepakt. En er is een tafel waar iets met folders gebeurt. Maar het is niet meer zoals vorige week toen ze aan elke tafel wat anders te doen hadden. Dat was veel te druk voor de meewerkend voorman.

De productieleider komt langs met de presentielijst. Ik vind dat hij mijn naam anders uitspreekt dan anders. Ik denk dat hij het weet.

Twee Koerdische collega's komen mij vragen of ze iets kunnen tekenen. Dat willen ze graag. Ik zeg dat ik een handtekeningenlijst heb en ze tekenen zonder reserve. Een andere collega roept: "Dat wil ik ook." Ze kan bijna niet wachten totdat ze de lijst in handen krijgt.

Ik heb gisteren en vandaag weinig gezien van de lange meewerkend voorman. De kleinere meewerkend voorman regelt samen met S. de werkverdeling.

Op een gegeven moment komt de productieleider zijn kantoor uit. Hij loopt in de richting van mijn tafel.

Hij zegt: "ik heb jouw stuk op internet gelezen."

"Oh was jij dat?"

Hij zegt: "Je gaat ermee door?"

"Dat weet ik nog niet."

"Je begrijpt dat ik je nu anders tegemoet treedt"

"Ja."

Hij vraagt wanneer mijn traject is afgelopen. Ik zeg dat het eind deze week afloopt en dat het nog steeds niet duidelijk is wat er daarna gebeurt.

"Wie is jouw consulent? Waarom maak je niet even een afspraak met haar."

"Ik schrijf wel een briefje."

Brieven pas laat gepost

Een collega laat mij een brief zien die ze van SagEnn heeft gehad. Ze had vorig jaar een telefoontje gekregen.

"Heb je de uitnodiging voor het gesprek morgen gehad?" Nee, dus. De uitnodiging kwam de dag na het gesprek in haar brievenbus. De brief was vier dagen eerder gedateerd, maar aan het poststempel was duidelijk te zien dat die brief pas later op de bus was gedaan.

Nu ik er goed over nadenk, heb ik ook een keer iets raars gehad met een brief. Die kwam veel later aan dan de datering aangaf. Ik dacht in mijn onschuld dat de brief eerst bij een ander was bezorgd en dat die persoon hem pas na een week bij mij in de bus heeft gegooid. Ik belde toen om te zeggen dat ik echt de boel niet wou flessen. Nu denk ik dat ze de brief pas na anderhalve week hebben gepost.

Van mijn consulent heb ik een mailtje. Ik mag morgen mijn dossier inzien. Donderdag heb ik een gesprek. Over het al dan niet verlengen van mijn traject.

Woensdag 25 mei 2005

Dossier: trajectkosten ruim 3200 euro

Aan het eind van de ochtend mag ik mijn dossier inzien. De tussenrapportages zitten erin. En een verhaal van de vrouw van het CWI. Met haar heb ik twee jaar geleden gesproken. Zij heeft een positief rapport gemaakt.

Er zit een rekening in het mapje.

Intake en arbeidsintegratie plan 492,60 euro
Sollicitatietraining 697,34 euro
Coachingaanbodversterking maal het aantal uren 108,29
Match regulier werk 1204,28 euro
Coaching nazorg 108,29
Totale trajectkosten 3235,61euro

Donderdag 26 mei 2005

Geen bijstand en geen werk

In de pauze komt een ex-collega de parkeerplaats op.

Hij zegt: "Ik heb afstand gedaan."

Ik begrijp dat hij zijn bijstandsuitkering heeft opgezegd. Hij zegt dat hij niet met de productie leider en de meewerkend voorman in zee gaat. Zij zouden hem begeleiden met zijn bedrijfje. Ze hadden visitekaartjes laten drukken en waren al bezig met een website.

"Het proces is nu helemaal losgekoppeld van SagEnn."

En: "Het is heel eng nou." Dat is het zeker. Ik maak me zorgen over hem.

Nieuwe moet 32 uur werken

Er zit een nieuwe aan tafel. Hij moet 32 uur per week werken. Wij maar 20.

Geen verlenging traject

Om twaalf uur haalt de productie leider mij op. We lopen om het gebouw heen om aan de voorkant weer naar binnen te gaan. Hij houdt de deur voor mij open.

Mijn consulente komt er ook aan.

De productie leider gaat tegenover mij aan tafel zitten en begint het gesprek.

"Alles is goed. Je bent stipt, altijd op tijd. Niks op aan te merken. Je bent kritisch maar dat mag. Met jouw capaciteiten hoor je hier niet thuis. In productiewerk wordt jij niet gelukkig. Wanneer loopt jouw traject af?"

"Morgen."

"Morgen al"

"Ja." We babbelen wat. Het is vrij ontspannen. Mijn traject wordt niet verlengd.

"Wat nu?" vraag ik aan mijn consulente.

Ze zegt dat ze gisteren heeft gebeld met mijn casemanager.

De casemanager heeft gevraagd of SagEnn werk voor mij had. Ze heeft alleen werk in kassen.

Of ik daarvoor voel. Ik zeg dat ik niet sta te juichen maar geen korting op mijn uitkering wil riskeren. Als het moet, dan doe ik het. Maar het liefst ga ik ergens werken waar ik kan blijven zodat ik plannen kan maken voor de toekomst.

Ze vertelt dat SagEnn een stage heeft proberen te regelen voor mij. Dat is niet gelukt. Ze zal nog bellen met de casemanager bij de Dienst Inwonerszaken.

Buiten lijkt de lucht veel groter dan vanochtend. Zouden er nou ook meer wolken in passen? vraag ik me af.

Vrijdag 27 mei 2005

Mijn laatste dag: tompoezen

Ik koop vijf pakken tompoezen bij de supermarkt en rijdt verder naar de werkfabriek. Het duurt weer even voor we aan het werk gezet worden. In de pauze trakteer ik.

"Waarom?" vraagt een collega, "Jarig?"

"Nee, het is mijn laatste dag."

Aan een ander tafeltje zegt iemand:

"Je bent ze zeker te wijs af!!!"

Voorman stopt

De lange voorman is weg. Een collega heeft hem zien weglopen. Hij stopt met zijn werk hier bij SagEnn!!!

Vermoedelijk heeft hij nog geen cent salaris gehad.